

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 445 Wydanie P

Poznań, sobota dnia 28 września 1935

Rok 30

Poznań, 27 września.

Wzywamy was w szranki!

O zamierzonym rozwiązaniu poznańskiej rady miejskiej była w ostatnich miesiącach mowa niejednokrotnie, tem bardziej, że komisaryczny prezydent p. Więckowski okazywał duże skłonności do sterowania gospodarką miasta bez kontroli organu samorządowego. Jednak wiadome było, że niedawne zabiegi w Warszawie o rozwiązanie rady miejskiej nie zostały uwiecznione wynikiem pomyślnym. Dopiero teraz nagle, w toku środy, zapadła decyzja.

Zapatła mimo, że prace rady miejskiej były w pełnym i normalnym toku, — mimo, że właśnie rada miejska miała w czwartek dokonać wyboru komisji finansowo - budżetowej, zgodnie z życzeniem ministerstwa spraw wewnętrznych, — mimo, że rada miejska miała również wybrać prezydenta miasta, — i mimo, że na sobotę zwołane zostało ponowne zebranie rady miejskiej dla wyboru 8 członków sejmiku wojewódzkiego i tyluż zastępców.

To też dekret ministra spraw wewnętrznych, rozwiązujący poznańską radę miejską, powołuje się wprawdzie na odnośne paragrafy, ale nie wymienia konkretnie przyczyny, która miała spowodować decyzję. Więc co się stało w ostatnich dniach nowego, co zaważyło rozstrzygająco na szali?

Nowa była tylko jedna rzecz, a mianowicie sprawa tablicy pamiątkowej feldmarszałka Hindenburga, na której ufundowanie przez Niemców poznańskich zarząd miasta był się zgodził pod wpływem p. Więckowskiego, a od czego następnie uczul się zniewolony odstąpić pod naciskiem narodowej opinii publicznej. W tej to sprawie — jak było wiadome — Klub Narodowy miał wczoraj wnieść w radzie miejskiej interpelację. Nie doszło do niej; nie doszło do zebrania czwartkowego, a raczej na samem jego początku komisaryczny prezydent miasta odczytał dekret, rozwiązujący radę miejską.

Poznań, stolica Wielkopolski, stolica ziem zachodnich została pozbawiona swej reprezentacji samorządowej. Tutaj, gdzie polskie ręce, polskie umysły, polska praca i polska woła dźwignęły samorząd do poziomu, stawianego innym miastom za wzór przez swoich i obcych, tutaj żyć będziemy bez przedstawicielstwa samorządowego. Na czele miasta będzie prezydent z nominacji rządowej, a przy nim zarząd, w większości mu powolny.

Zastrzec się przy tej sposobności należy stanowczo przeciwko występowaniu p. Więckowskiego „w imieniu społeczeństwa poznańskiego”. P. Więckowski nie był i nie jest przedstawicielem ludności m. Poznania. P. Więckowski ma prawo przemawiać wyłącznie w imieniu swego mandatarjusza, t. zn. ministerstwa spraw wewnętrznych, któremu stanowisko swe

Gigantyczne zbrojenia Rzeszy

Znamienna mowa Winstona Churchilla — Cała potęga hitleryzmu skupia się na przygotowaniach wojennych

Warszawa. (Tel. wł.). Korespondent „Kurjera Warszawskiego” cytuje mowę b. kanclerza skarbu Winstona Churchilla w Londynie, poświęconą sytuacji międzynarodowej.

Churchill oświadczył, że jeżeli Liga potrafi zapobiec wojnie kolonialnej w Afryce bez narażenia Europy na wojnę powszechną, to bezpieczeństwo wszystkich narodów będzie niesłychanie wzmocnione. Podstawą działania musi być najściślejsza współpraca z Francją. Dziwi się, że tak mądry władca jak Mussolini stawia naród w niedogodnym położeniu, ale wierzy, że przyjdzie dzień, w którym Włochy będą wdzięczne tak staremu i wypróbowanemu przyjacielowi, jakim jest Anglja, że dopomogła przeszkodzić im w wpadnięciu w śmiertelną pułapkę.

Pierwszą część przemówienia poświęcił Churchill Niemcom, wskazując na ich gigantyczne zbrojenia i bezprzykładny pośpiech. Twierdził, że wszystkie siły i cała potęga hitleryzmu skupia się na przygotowaniach wojennych.

Nikt nie wie, ile Niemcy wydają na te zbrojenia, na które pracuje cały ich przemysł. Naród niemiecki pod dyktando Hitlera wydał w tym roku ponownie 6 razy tyle, ile Anglja przeznaczona na armję, flotę i lotnictwo (budżet angielski przewiduje na te cele około 120 milj. funt.).

Finanse Rzeszy są tylko jednym wielkim budżetem wojennym. Pożyczki wewnętrzne na cele wojskowe po-

zaryły dochody niemieckiego państwa na przeszło 3 lata. Tak bez końca dźać się nie może i w tem leży źródło nie-

pokoju. Zbrojenia niemieckie są najbardziej ponurym faktem, jaki istnieje dziś w świecie. (w)

Zagadkowy balon niemiecki

Warszawa. (Tel. wł.). Wczoraj wieczorem Feliks Fijałkowski we wsi Trzcionka pod Braszczkiem w pow. Ostrów-Mazowiecki wracając do domu zobaczył balon bez gondoli, którego sznury dotykały ziemi. Fijałkowski ściągnął sznurami balon na ziemię i zawiadomił posterunek policyjny.

Okazało się, że jest to balon niemiecki, posiadający napis „Braune Messe”. Skąd on się zjawił i jakie by-

ły jego losy nie można dociec. Stwierdzono tylko, że sznury były zerwane.

Gondoli w okolicy nie znaleziono a na sznurach, podtrzymujących ją, widać było ślady krwi. Przypuszczają, że załoga niemiecka toczyła krwawą walkę w gondoli.

O wypadku poinformowano władze administracyjne, a te dziś rano zawiadomiły ambasadę niemiecką w Warszawie. (w)

Składy kauczuku wciąż płoną

Londyn. (PAT). Olbrzymi pożar w składzie kauczuku w dzielnicy Wapping nie został ugaszony jeszcze w godzinach nocnych.

Wczoraj wieczorem runęło kilka położonych w pobliżu składów, przyczem powtórzyły się wybuchy. Zwrócona w stronę Tamizy ściana składu runęła na ulicę.

O godz. 2 nad ranem wiatr skierował płomień w stronę magazynu herbaty. Straż ogniowa podjęła wszelkie wysiłki, aby uratować ten gmach. Jeden z oficerów wyraził obawę, że ognia nie uda się zgasić nawet do niedzieli. Płomień widać z odległości 20 klm.

Ofiary tajfunu w Japonii

Tokio. (PAT). Tajfun, który szalał nad prowincją Gumma, pociągnął za sobą 190 ofiar. Około 1500 domów jest wywróconych lub zatopionych. Komunikacja kolejowa z tą prowincją została przerwana.

Tajfun uszkodził ponadto 4 kontrtorpedowce, odbywające ćwiczenia na wodach południowo-japońskich. Ponadto zderzyły się dwa kontrtorpedowce. O 51 marynarzach brak wiadomości. Jeden został zabity a 10 odniosło rany.

Minister marynarki Czumi wezwany został do Tokio w celu złożenia sprawozdania cesarzowi.

Przed zwołaniem Sejmu

Warszawa. (Tel. wł.) W kołach politycznych utrzymują, że w sobotę, lub w niedzielę odbędzie się posiedzenie rady ministrów, podobno ostatnie pod przewodnictwem premiera Sławka, na którym zostaną uchwalone dekrety rolnicze, oraz będzie omawiany tekst orędzia p. Prezydenta na otwarcie Sejmu i Senatu.

Zarządzenie o zwołaniu sesji ma się ukazać w połowie b. tygodnia. Mówią nawet, że pierwsze posiedzenie sejmowe miałyby się odbyć już 8 października. (w)

Nad Atlantykiem

Dublin. (PAT). Według wiadomości z Ballinrobe uszkodzenia, doznane przy lądowaniu samolotu „Lituanica”, na którym por. Waitkus przeleciał ponad Atlantykiem, są tak poważne, że wykluczają możliwość podjęcia dalszego lotu.

Na prośbę rządu litewskiego, radiostacja w Athlone utrzymywała stały kontakt z lotnikiem, podając mu informacje meteorologiczne i muzykę z płyt gramofonowych. Przez cały czas por. Waitkus nie widział morza wskutek gęstej mgły. Jego lot jest czwartym transatlantyckim, zakończonym w Irlandji. Trwał 22 i pół godziny.

Fala groźnych pożarów

Kielce. (PAT). We wsi Ostrów, pow. włoszczowskiego, w zagrodzie Franciszka Wolskiego wybuchł pożar, który następnie przerzucił się na sąsiednie zabudowania, niszcząc 12 domów mieszkalnych, 7 stodół i 8 obór.

Straty wynoszą około 50 tysięcy złotych. Pożar wzniciły dzieci Wolskiego, pozostawione bez opieki.

Kielce. (PAT). W czasie szalejącej burzy we wsi Księża Niwa, pow. stopnickiego, piorun uderzył w stodołę niejakiego Wójcika, rżniętego w tym czasie młóceniem zboża. Wójcik został zabity na Miejscu.

Łódź. (PAT). W Charlupkach Dużych, pow. sieradzkiego, wybuchł w

jednej z zagród pożar.

Ogień przy silnym wietrze objął szybko 15 zagród i mimo akcji ratunkowej straży z okolic i z Sieradza, strawił je niemal doszczętnie. Spłonęły również zwiezione do stodół zbiory

Chorzów. (PAT). W miejscowości Koziegłowy, powiat Zawiercie, wydarzył się groźny pożar. Ogień, który powstał wskutek zapalenia się słomy w domu jednego z gospodarzy, przenosił się następnie na domostwa sąsiednie i strawił ogółem w ciągu kilku godzin 21 domów, w tem 4 mieszkalne. W płomieniach zginęło kilka sztuk inwentarza żywego.

wdzięcza, a ponadto — jeżeli chce — w imieniu „sanacyjnej” mniejszości tutejszej ludności i na tem koniec. Dziś więcej, niż kiedykolwiek, gdy dla nas nazwisko p. Więckowskiego złączyło się na zawsze z niemieckim projektem tablicy pamiątkowej feldmarszałka Hindenburga.

O ile zaś chodzi o tę mniejszość ludności m. Poznania, to śmiemy twierdzić, że jest ona skromna, bardzo skromna. Jeżeli obóz rządowy temu

przeciży, jeżeli „czuje się na siłach”, to prosimy!

Prosimy o rozpisanie wyborów, zaraz, bez najmniejszej zwłoki! My jesteśmy gotowi każdej chwili, choćby jutro, choćby bez jednego dnia agitacji uświadamiającej. Bo świadomość w społeczeństwie m. Poznania jest pełna. Bo społeczeństwo to niczego więcej nie pragnie, jak dać wam odpowiedź na wszystko.

Wzywamy was w szranki!

Dokoła dyplomatycznych polowań

Powódź komentarzy i przewidywań — Zainteresowanie wizytą Gömbösa w Berlinie? Prasa niemiecka wychwala węgierskiego premiera

Warszawa. (Tel. wł.) „Kurjer Warszawski” podaje dziś następującą depeszę z Berlina:

„Od plotek i komentarzy w kołach politycznych i prasie zagranicznej wprost się roi. Wczoraj dopiero obiegały pogłoski, że ambasador v. Ribbentrop wyjechał już do Polski na polowanie (które tu nazywa się łowami dyplomatycznymi). Dziś nowa sensacja zaskoczyła plotkarzy: przyjazd premiera Gömbösa do Niemiec.

„Oficjalnie nazywa się, że premier Gömbös przybył na zaproszenie premiera pruskiego Göringa na polowanie w majątku Rominten. Pogłoski natomiast twierdzą, że owe polowanie nie będzie pozbawione znaczenia politycznego i że weźmie w niem udział v. Ribbentrop (który istotnie wraz z Gömbösem wyjechał do Prus Wschodnich), oraz — jak donosiliśmy — ks. Janusz Radziwiłł, hr. Potocki i gen. Fabrycy.

„W kołach dyplomatycznych i korespondentów zagranicznych truje się na ten temat różne dowolne domysły, zwłaszcza z powodu pogłosek, że na wspomnianym polowaniu mają być omawiane ważne kwestje polityczne. Niektóre wersje są bardzo fantastyczne.

„Po powrocie z Prus Wschodnich amb. v. Ribbentrop ma udać się na polowanie w Karpatach wschodnich na zaproszenie amb. Lipskiego. Data wyjazdu nie jest jeszcze ustalona. Nastąpi to jednak prawdopodobnie w dniach najbliższych.” (w)

Berlin. (PAT.) Prasa niemiecka, donosząc o wizycie premiera Gömbösa, przypomina z naciskiem, że jest to już drugi przyjazd premiera Węgier od chwili zwycięstwa narodowych socjalistów w Niemczech. Gömbös złożył wizytę kanclerzowi Hitlerowi, z którym

spotkał się już raz w Berlinie 18 czerwca 1933 r.

Dzienniki podkreślają, że premier węgierski już często ujawniał swoje osobiste sympatie dla nowych Niemiec oraz, że przyjaźń niemiecko-węgierska

stała się już tradycją.

Równocześnie donoszą tu o pobycie w Budapeszcie podsekretarza stanu w niemieckim ministerstwie lotnictwa gen. Milcha, interesującego się stanem lotnictwa węgierskiego.

Nadzieje gdańskich centrowców

Gdańsk. (PAT.) Centrowa „Danziger Volkszeitung” pisze, że ostatnie decyzje Rady Ligi Narodów w sprawach gdańskich mają bardzo duże znaczenie nie tylko dla przyszłości, ale i dla przeszłości.

Zdaniem dziennika, wszyscy skazani na podstawie rozporządzenia senatu o specjalnej ochronie honoru organizacji narodowo-socjalistycznej na karę więzienia lub grzywnę, będą mogli żądać od senatu odszkodowania, ponieważ wspomniane rozporządzenie zostało uznane przez Radę Ligi za sprzeczne z postanowieniami konstytucji.

Organ centrowy jest też zdania, że gdański Sąd Najwyższy, zanim wydał orzeczenie w sprawie ważności wyników ostatnich wyborów, powinien

wziąć pod uwagę decyzję Rady Ligi, unieważniającą rozporządzenie senatu, które obowiązywało już w okresie wyborczym i utrudniało ogromnie wszelką propagandę i działalność stronnictw opozycyjnych.

Co do zakazu noszenia mundurów przez organizacje, nienależące do obozu narodowo-socjalistycznego, dziennik zaznacza, że władze gdańskie muszą obecnie albo wydać ogólny zakaz noszenia mundurów partyjnych, albo pozwolić wszystkim stronnictwom na noszenie uniformów.

„Również i jednostronna propaganda narodowo-socjalistyczna, zwłaszcza w szkolnictwie — kończy „Danziger Volkszeitung” — będzie musiała ustać, a sztandary narodowo-socjalistyczne powinny być usunięte ze szkół.”

Wybory do sejmiku wojewódzkiego

Wągrówiec. — W dn. 24 b. m. rada powiatowa dokonała wyboru delegatów do sejmiku wojewódzkiego. Delegatami zostali: pp. Stanisław Mikolajczyk (Str. Lud.), rolnik; Stanisław Wrzyszczyński (Str. Nar.), adwokat; Jan Szadkowski (Str. Lud.), rolnik; i Leon Jabłoński (BBWR), rolnik.

Wielkie wrażenie wywołał w powiecie upadek kandydatury lekarzadentysty p. H. Modrzejewskiego (BBWR), któremu jeszcze przed wyborem polecono spełnienie ważnych misyj w sejmiku wojewódzkim.

Afera mięsna w Warszawie

Warszawa. (Tel. wł.) Głośna afera mięsna wykryta w Warszawie w związku z działalnością zawieszonych organizacji kupców mięsnych i areztowaniem prezesa Leona Włodarskiego zatacza coraz szersze kręgi. Łączy się ona jak się okazuje, z kombinacjami na terenie targowicy w Mysłowicach i w Sosnowcu.

Jak bowiem stwierdzono, zrzeczenie reprezentowane przez Włodarskiego, które dzierżawiło targowiska, odstąpiło tę dzierżawę prywatnej spółce śląsko-krakowskich przemysłowców mięsnych, zastrzegając sobie udział w zyskach w postaci opłat od sztuki. Płacąc gminie myślowickiej około pół miliona złotych, zrzeczenie otrzymywało, jak wykazały bilanse, ponad milion siedemset tysięcy zł. Gdzie się podziały pieniądze zarobione, niewiadomo, bowiem stowarzyszenie Włodarskiego ich nie otrzymało.

W związku z tem jest skompromitowanych szereg osób, które popierały i tolerowały akcje Włodarskiego na terenie Mysłowic i Sosnowca. Włodarski w dalszym ciągu przebywa pod kluczem.

Runął dom

Buenos Aires. (PAT.) W jednej z dzielnic miasta runął nowobudujący się dom dwupiętrowy grzebiąc pod gruzami 30 robotników. Dotychczas wydobyto 5 zabitych i 5 rannych.

Serdeczne przyjęcie

Nowy Jork. (PAT.) Przez cały dzień wczorajszy tysiące publiczności, przeważnie Polaków, zwiędzały M. S. „Pilsudski”.

Wieczorem na pokładzie odbył się oficjalny bankiet z udziałem przedstawicieli władz stanowych i miejskich m. in. gubernatora Lehmana; prezesa rady miejskiej Deutscha, zastępującego nieobecnego w Nowym Jorku burmistrza Laguardia, redaktora „Timesa”, Finley, członka rady Federal Reserve Bank Szymczaka, dr. Bainbridge. Wygłoszone mowy cechowała niezwykła serdeczność.

Fale bezbożnictwa i komunizmu

Z okazji XXI Międzynarodowego Dnia Młodzieży Komunistycznej zostały opublikowane w języku rosyjskim dane statystyczne, które powinny zainteresować nie tylko komunistów, ale także i katolików, świadczą one bowiem nader wymownie o wciąż wzrastającym niebezpieczeństwie zalewu świata przez fale komunizmu i bezbożnictwa.

Oto trochę danych, dotyczących działalności sekcji międzynarodówki komunistycznej na całym świecie: Sekcje oficjalne: w Argentynie 5 000 członków, Anglja — 2 200, Belgja — 800, Szwecja — 5 701, Stany Zjednoczone — 9 000, Francja — 17 000, Norwegja — 2 000, Meksyk — 650, Kanada — 2 500, Holandia — 1 300, Urugwaj — 250, Danja — 900, Szwajcaria — 310, Islandja — 500, Chiny — (część należąca do Z. S. S. R.) — 100 000. Razem: 152 111 członków. Sekcje nielegalne: Czechosłowacja — 12 400 członków, Austria — 3 500, Polska — 13 000, Hiszpanja — 12 000, Kuba 3 050. Razem — 43 950. Prócz tego Międzynarodówka Młodzieży Komunistycznej posiada rozmaite inne sekcje, z których dane nie mogły być opublikowane. Ogółem liczą one 26 287 członków. Są one rozpowszechnione w następujących krajach: Niemcy, Grecja, Tunis, Algier, Peru, Chiny (okolice Kuomintang), Włochy, Jugosławja, Finlandja, Korea, Lotwa, Estonia, Litwa, Bułgaria, Węgry, Persja, Palestyna, Turcja, Syria, Japonja, Portugalja, Paragwaj, Brazylja, Chili, Kolumbia, Filipiny. Poza tem grupy młodzieży komunistycznej istnieją w Indjach, Boliwii, Indochinach, Costa-Rica, Portoryco, Ekwadorze, Wenezueli, San-Salvadorze i t. d. Grupy te narazie nie wchodzą jeszcze w skład organizacji.

Jak widać z powyższego, nielegalne sekcje Międzynarodówki Młodzieży Komunistycznej posiadają najwięcej członków... w Polsce. Należy do nich przeważnie młodzież żydowska.

ŻYCIE SOKOLE

Przed zjazdem sokolic w Inowrocławiu Dzielnicowy Wydział Sokolic przypomina jeszcze o zjeździe druhen w Inowrocławiu dnia 6 października b. r. Zwraca się uwagę na to, aby zaraz starać się o niżki kolejowe w miejscowych ośrodkach w. f., powołując się na zezwolenie kier. okr. urzędu w. f. i p. w. ppułk. Sokołowskiego; odpis tego zezwolenia znajduje się we wrześniowym numerze „Pobudki”, strona 14. Druhny i druhowie z okręgu pozn. muszą się zgłosić po niżki do biura „Sokoła”, Wały Zyg. Augusta 10, w godz. od 10 do 14 i od 16 do 19 najpóźniej do dnia 30 bm., podając przy zgłoszeniu numer legitymacji gniazdowej.

Przypominamy również o nadeślniu do dn. 1 października liczby uczestników zjazdu, aby móc przygotować wyżywienie i kwatery

Wylosowane bony funduszu inwestycyjnego

W dniu 26 września 1935 r. wylosowane zostały do umorzenia bony funduszu inwestycyjnego, oznaczone nr. nr.: 48, 11388, 17784, 19358, 19890, 23189 i 32005 we wszystkich dziesięciu seriach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia ministra skarbu z dnia 10 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. nr. 89 poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez kasy urzędów skarbowych po 100 zł za bon 25-złotowy.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.27 — 5.28 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.32 1/2 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 27.9.1935 r. Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 67,50 oraz za 4% premj. dolarowe 51,25.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4 1/2% dol. listy zast. 37,—, za 4 1/2% złotowe listy zast. 37,50 oraz za 4% listy zast. konwert. 36,50, przy braku materiału.

Z akcji bankowych ofiarowano Bank Polski po 92,— bez obrotu.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe
5% państw. poz. konwers. 67,50 P.
4% poz. premj. dol., seria III 51,25 P.
4 1/2% dol. listy zastawne serji K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 37,— P.
4 1/2% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 37,50 P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 36,50 P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 26.9.1935 r. Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo. dostawa bieżąca za 100 kg.

Ceny transakcyjne:	
Zyto 270 tonn par. Poznań	12,50
Ceny orientacyjne:	
Zyto zdr. such. (Usp. spok.)	12,25 — 12,75
Pszennia (Uspos. spokojne)	17,25 — 17,50
Jęczmień browarowy	15,25 — 16,25
Uspokojenie spokojne.	
Jęczmień 700—725 g/l	14,25 — 14,75
Jęczmień 670—680 g/l	13,75 — 14,00
Uspokojenie spokojne.	
Owiec (Usposob. spokojne)	14,50 — 15,00
Maka	
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	19,00 — 20,00
żytnia I gat. 0,65% wł. w.	19,00 — 19,00
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	17,75 — 18,75
żytnia pościł. pon. 70% wł. w.	13,75 — 14,75
Uspokojenie spokojne.	
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	30,75 — 32,25
pszenna gat. IB 0-45% wł. w.	30,25 — 30,75
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	29,25 — 29,75
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	28,25 — 28,75
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	27,25 — 27,75
pszen gat. IIA 20-55% wł. w.	26,75 — 27,25
pszen gat. IIB 20-65% wł. w.	26,25 — 26,75
pszen gat. IID 45-65% wł. w.	24,00 — 24,50
pszen gat. IIF 55-65% wł. w.	22,50 — 23,00
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	21,50 — 22,00
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w.	19,50 — 20,00
Uspokojenie spokojne.	
Otreby żytnie stand.	9,00 — 9,50
Otreby pszenne grube stand.	9,50 — 10,00
Otreby pszenne średnie et.	9,00 — 9,50
Otreby jęczmienne	9,00 — 10,75
Rzepak zimowy	38,00 — 39,00
Rzepak letni	35,00 — 36,00
Siemię lniane	34,00 — 36,00
Gorczyca	35,00 — 37,00
Groch Viktorja	26,00 — 31,00
Groch Folgera	21,00 — 23,00
Mak niebieski	43,00 — 45,00
Koniczyna biała	70,00 — 80,00
Ziemiaki fabr. za kilo %	19
Makuch 'nian w taf. ach	17,75 — 18,00
Makuch rzepakowy w taf.	13,50 — 13,75
Makuch słon. w taf. 42/43%	18,75 — 19,25
Srut Soja	19,00 — 20,00
Słoma pszenna luzem	1,50 — 1,70
„ pszenna prasowana	2,10 — 2,30
„ żytnia luzem	1,75 — 2,00
„ żytnia prasowana	2,25 — 2,50
„ owsiana luzem	2,50 — 2,75
„ owsiana prasowana	3,00 — 3,25
„ jęczmienna luzem	1,00 — 1,50
„ jęczmienna prasow.	1,90 — 2,10
Siano zwykłe luzem	6,50 — 7,00
„ zwykłe prasowane	7,00 — 7,50
„ nadnoteckie luzem	7,50 — 8,00
„ nadnoteckie pras.	8,00 — 8,50

Ogólne uspokojenie słabe. Ogólny obrót: 4347 tonn, w tem żyta 1802 tonn, pszenicy 605 tonn, jęczmienia 670 tonn, owsa 160 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 27.9.1935 r. Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen. Spędzono: buhajów 4, krów 22, świń 168, prosiąt 87, cieląt 120, owiec 1. Razem 402 zwierząt.

Spadek wkładów

Warszawa. (Tel. wł.) Miesiąc sierpień b. r. przyniósł spadek wkładów zarówno w P. K. O. jak też i w komunalnych kasach oszczędności.

Ogólna suma wkładów w PKO. zmniejszyła się, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, z 882.753 tys. zł na 31 lipca do 866.068 tys. zł na 31 sierpnia br. Wprawdzie wkłady na książeczkach oszczędnościowych tej instytucji podniosły się nieznacznie (z 672.643 tys. do 673.353 tys. zł) jednak lokaty na rachunkach czekowych, bieżących i otwartego kredytu spadły równocześnie z 210.110 tys. na 192.716 tys. zł.

W 364 komunalnych kasach oszczędności w Polsce wkłady spadły ogółem z 688.611 tys. zł do 684.588 tys. zł.

W dwóch niekomunalnych kasach oszczędności wkłady spadły ogółem z 35.323 na 35.165 tys. złotych.

W wiadomości

Min. Propagandy Rzeszy dr. Goebbels zapowiedział wielką kampanję propagandową w mowie, wygłoszonej na kursie przeszkoleniowym dla propagandystów narodowo-socjalistycznych, odbywającym się obecnie w Berlinie. Minister mianował 160 mówców, którzy oddani zostaną do specjalnych poruczeń kierownictwu akcji propagandowej na obszarze Rzeszy.

Jak podaje Niem. Biuro Inf. w dniu 27 bm. powstaje w Kilonji pierwsza flotylla łodzi podwodnych, której kanclerz nadał nazwę „flotylli Weddigena”, jednego z hitlerowskich bohaterów. Flotylla składa się z następujących łodzi podwodnych: „U-7”, „U-8”, „U-9”, „U-10”, „U-11”.

W Altonie zakończył się proces przeciw 24 komunistom, oskarżonym o szereg przestępstw politycznych. Głównych podsądnych skazano na 8 lat ciężkiego więzienia, pozostałych na ciężkie więzienie od 1 roku do 8 lat.

W porcie Shields (Northumberland) zderzył się okręt angielski „Satellite” z parowcem „Maywood”, odnosząc poważne uszkodzenia. Załoga wyszła bez szwanku.

W Ameryce konflikt w przemyśle węglowym został zażegnany, wobec czego górniczy przystąpił do pracy z dniem 1-go października. Zawarty układ przewiduje zwiększenie płac. Według oświadczenia przywódców strajku górniczy osiągnęli wszystko to czego żądali.

Program gospodarczy via Genewa

Mowa, wygłoszona przez min. Zawadzkiego na posiedzeniu komisji ekonomicznej Ligi Narodów w Genewie, jest niczem innym, jak programem finansowo-gospodarczym rządu, przystosowanym do kapitalnego zagadnienia obrotów międzynarodowych.

Program ten jest wprawdzie pozabiony szczegółów, mało obchodzących audytorjum genewskie, mających natomiast pierwszorzędne znaczenie dla nas, — jednak jest on zupełnie wystarczający dla określenia kierunku polityki gospodarczej rządu.

Jest to — krótko mówiąc — kontynuowanie kursu deflacyjnego. Stałość waluty i równowaga budżetu poprzez niższe koszty produkcji, kosztów utrzymania i cen detalicznych — to są elementarne składniki programu deflacyjnego. Na tych podstawach chce minister Zawadzki oprzeć obroty międzynarodowe, nie ograniczone do pewnej tylko kategorii towarów, ale rozciągające się także na kapitały i pracę. Takie rozszerzenie obrotów jest — zdaniem naszego ministra — możliwe tylko między krajami, które nawzajem zagwarantują sobie stałość walut i swobodne przenoszenie dewiz.

Czy przemówienie to osiągnie praktyczny cel, którym jest rozluźnienie barier kontyngentowych między krajami o stałej walucie, a konkretnie rzecz biorąc, zawarcie nowej, znośnej dla nas umowy handlowej z Francją, — tego w tej chwili przesądzać nie można. W każdym razie mowa p. Zawadzkiego osiągnęła już ten cel uboczny, że — wprawdzie daleką drogą, bo aż na Genewę — dowiedzieliśmy się nareszcie, jaki ma być kurs polityki gospodarczej w najbliższej przyszłości.

Wyjaśnienie tej kwestji było oddawna potrzebne. Polityka deflacyjna rządu podlega od dłuższego już czasu silnym atakom, przyczem liczbą atakujących i punktów uderzenia rośnie niemal z każdym dniem. Dziś już nietylko grupa ambasadora Filipowicza, ale także organizacje i organy pracownicze, wielu rolników, a po cichu także wielki przemysł opowiadają się przeciwko polityce deflacyjnej, skazującej — zdaniem tych sfer — całe społeczeństwo na życie „o chlebie i wodzie”. Można śmiało powiedzieć, że — o ile chodzi o obóz „sanacyjny” — przeciwnicy deflacji mogliby czapkami nakryć jej zwolenników.

Do wzrostu nastrojów antydeflacyjnych przyczyniło się w nie małym stopniu uporcezywe milczenie rządu. Inne mi laty, chociaż parlament był zamknięty, rząd umiał znaleźć okazję do przedstawienia społeczeństwu swego poglądu na aktualne zagadnienia gospodarcze i wskazania planów na przyszłość.

W zeszłym roku taką okazją było dla ówczesnego premiera Kozłowskiego posiedzenie klubu B. B. W. R. w dniu 1 sierpnia. W tym roku B. B. W. R. już wprawdzie nie ma, ale są rozmaite zjazdy, targi, konferencje, jest radio, są pisma prorządowe, nie mówiąc już o takiej okazji, jaką były wybory.

Dlaczego zatem nie skorzystano z tych sposobności? Dlaczego musieliśmy tak długo czekać na ogłoszenie credo gospodarczego rządu i dlaczego przyszło ono aż przez Genewę?

Niewątpliwie przyczyną tego milczenia była sytuacja przesileniowa w rządzie. Było powszechnie wiadome, że gabinet p. Ślawnika po wyborach ustąpi. Miejsce jego miał zająć nowy rząd o specjalnym „nastawieniu” gospodarczym. W tych warunkach rząd ustępujący nie chciał angażować swego następcy i utrudniać mu zadania, jako że zmiany miały być nietylko personalne, ale i programowe.

Uchylenie się ustępującego rządu od deklaracji programowych ma swoje

uzasadnienie i na forum międzynarodowym, gdzie jest ono w pewnym sensie kwestją prestiżu danego państwa. Minister Zawadzki mógł do Genewy nie jechać, delegując tam stałego przedstawiciela Polski wiceministra Doleżala, mógł nie przemawiać, mógł ograniczyć swoje przemówienie wyłącznie do spraw obrotów handlowych. Jeżeli wygłosił zasadniczą mowę programową, to z tego wynikałoby, że ma on pewność, iż kurs dotychczasowy będzie utrzymany i kierowany przez tę samą, — może tylko nieco odświeżoną — obsadę.

Tak wygląda mowa genewska p. ministra Zawadzkiego, rzucona na ekran naszych wewnętrznych stosunków politycznych. Ma ten ekran i bardzo ciekawą kulisy, których na razie odstańać nie możemy. Prawdopodobnie przyszły tydzień rzuci na nie nieco światła. Decyzje zapadły w ostatnich dniach i tem się tłumaczy, że o programie gospodarczym rządu dowiedzieliśmy się — via Genewa.

O samym tym programie pomówimy innym razem. Na jego stronę zewnętrzną naogół godzimy się, — na wewnętrznej będzie musieli zanotować szereg pytań i wątpliwości.

M. K.

Z NASTROJÓW WOJENNYCH W ABISYNJI

Tłumnie przybywają Abisyńczycy z bardzo odległych nieraz stron do Addis-Abeby, aby na rozkaz cesarza stanąć w obronie zagrożonej ojczyzny.

Dramatyczne fazy konfliktu włosko-angielskiego

Rzym, 25 września.

Korespondent Wasz miał sposobność zwiedzić w ostatnich kilku dniach ważniejsze centra Włoch północnych: Medjolan, Wenecję, Bolonję i Florencję. Wszędzie mógł przekonać się, że jak wielkim spokojem wszystkie warstwy społeczeństwa przyjmowały wiadomości z Genewy i wieści o wypadkach, rozgrywających się między Gibraltarem a Suezem. Nigdzie nie odczuwano się tego stanu nerwowego, o którym wspominały niektóre dzienniki zagraniczne. Nigdy może Włochy faszystowskie nie okazały się tak duchowo zespolone jak wobec groźby Anglii. Mussolini, przemawiając do Europy, przemawia istotnie w imieniu całego narodu. Wszyscy Włosi są zgodni co do tego, że Italia nie może cofnąć się przed naciskiem Anglii.

Koncentracja floty angielskiej na Morzu Śródziemnym, przedsięwzięta dla nastraszenia Włoch, była błędem, bo — po pierwsze: nie wywarła tu wrażenia zamierzonego, a powtóre: odkryła znówuż jaskrawe sprzeczności polityki angielskiej, wykazując, jak na dłoni, że Anglia nie działa w obronie interesów Ligi, lecz z pobudek wybitnie egoistycznych, choć stale usiłuje przekonać opinię międzynarodową, że sprawa ma się odwrotnie.

Równocześnie z koncentracją floty angielskiej na Morzu Śródziemnym rozpoczęła się ofensywa masonerii przeciwko Włochom. Italia Mussoliniego nigdy dotąd nie znajdowała się pod takim naciskiem zewnętrznym.

Prasa włoska wskazuje na okoliczność, że w dobie Ligi Narodów i hasel współpracy międzynarodowej doszło do takiego paradoksu, iż państwo, które o tej współpracy bodaj najwięcej mówiło, zagroziło Włochom wojną, nibyto w imię obrony pokoju i paktu Ligi, a co więcej, zrobiło pierwszy krok nieprzyjazny, żeby nie powiedzieć nieprzyjacielski, jakim jest niewątpliwie koncentracja floty, i to bez mandatu Ligi. Anglia, zdaniem pism włoskich, poczuła się sama Ligą. Okazało się raz jeszcze, że Abisynja była tylko pretekstem. Zresztą i ten pretekst został po-

rzucony. W okresie najkrytyczniejszym, przed ogłoszeniem wniosków komitetu pięciu, prasa angielska przestała pisać o haslach Ligi, a natomiast zaczęła otwarcie mówić, że Anglia musi bronić interesów imperjum przeciwko Włochom.

Interesy Ligi poszły w ką, a wysunęły się interesy imperjum, którym, jak tu podkreślają, nikt nie zagraża, a Włochy uznają je całkowicie.

Anglia natomiast mówi o prawie Włoch do ekspansji, lecz równocześnie robi wszystko, by tę ekspansję powstrzymać. Ujawniło się to — zdaniem Włochów — wyraźnie w komitecie pięciu, gdzie Anglia zajęła stanowisko wręcz wrogie dla dążeń włoskich w Afryce.

„Giornale d'Italia”, wykazawszy, że propozycje komitetu pięciu wzmocniają Abisynję przez udzielenie jej dostępu do morza, zaś w stosunku do Włoch oznaczają pomniejszenie dotychczasowych ofert angielskich, że, jednym słowem, są krokiem wstecz a nie krokiem naprzód, pisze: „Wszyscy ludzie obiektywni w Europie, którzy mają poczucie uczciwości i lojalności, nie mogą nie stwierdzić olbrzymiego kontrastu, jaki zachodzi między prawami i potrzebami włoskimi a sugestjami projektu pięciu. Wszyscy też muszą uznać, że projekt ten jest nie do przyjęcia i że odrzucenie go przez Włochy jest słuszną.”

Mussolini, odrzucając propozycje (bo nie mógł kapitulować przed Anglią), nie zerwał jednakowoż mostów, tak że w Paryżu i w Genewie odrazu zaczęło się mówić o wznowieniu układów na nowych podstawach. Równocześnie wyjaśnienia anglo-włoskie, z jednej strony co do koncentracji floty angielskiej na Morzu Śródziemnym, — z drugiej zaś co do przygotowań wojskowych włoskich w basenie śródziemnomorskim, zainicjowały odprężenie między Londynem a Rzymem. Należy tego gorąco życzyć sobie dla dobra pokoju europejskiego, o którego zakłóceniu w ostatnich czasach nie tyle myślano na południu, ile na północy Europy.

S. M.

Z życia

Budujący się w centrum Poznania, bo na placu Wolności, gmach Pocztowej Kasy Oszczędności, stał się ośrodkiem wielkiego zainteresowania z powodu okoliczności, towarzyszących tej budowie.

Siłą trzeba było powstrzymywać tłumy bezrobotnych, pragnących znaleźć zatrudnienie przy budowie.

Potem pojawiła się woda podskórna, którą trzeba odprowadzać, a fundament wesprzeć na słupach betonowych.

Wreszcie ściana sąsiedniego domu zaczęła się niebezpiecznie rysować, wskutek czego musiano ją częściowo rozebrać, a mieszkańców ewakuować.

Jednym słowem, budowa gmachu P. K. O. w Poznaniu odbywa się w warunkach trudnych, wymagających nietylko znacznych środków finansowych, ale i dużych zdolności kierownictwa.

Stąd też duże zainteresowanie budziło pytanie, komu powierzone będzie przeprowadzenie budowy gmachu. Okazało się, że roboty wykonują firmy niepoznzańskie, jak wynika z tablic, ustawionych nad parkanem, odgradzającym teren budowy.

Wywołuje to różne komentarze wśród przechodniów. Społeczeństwo wielkopolskie zasila P. K. O. bardzo wydatnie w kapitały. Tylko znikoma ich część wraca do życia gospodarczego Wielkopolski w formie pożyczek. Czy nie należało zatem oczekiwać, że przy budowie gmachu P. K. O. w Poznaniu miejscowe czy wielkopolskie przedsiębiorstwa będą szczególnie uwzględnione, choćby ze względu na znajomość terenu, warunków i okoliczności, których nie wzięto widocznie dostatecznie pod uwagę przy rozstrzygnięciu wyników przetargu.

Biedni ci Wielkopolanie, którzy jakoś nie mają szczęścia ani w życiu publicznym, ani w życiu gospodarczym na odciśniętych, uzależnionych bezpośrednio albo pośrednio od państwa!

My i nasi sąsiedzi

Pociągnięcia naszego ministra spraw zagranicznych omawia codziennie niemal zarówno prasa opozycyjna, jak i „sanacyjna”.

I tak np. pisze „Kurj. Warszawski”: „Jak się zdaje, dyplomacja polska żyje w nieświetnych stosunkach ze wszystkimi swymi sąsiadami. Z Moskwą już na kwaśno. Z Litwą według piętnastoletniej tradycji. Rumunję trzeba uspokajać, jak wyżej. Między Polską a Czechosłowacją coraz więcej wzajemnych zadrzań. Pozostaje jeszcze jeden sąsiad, z którym p. Beck pragnie żyć bardzo przyjaźnie i nawet serdecznie, ale który składa raz po raz wprawdzie ogólnikowe, lecz pełne treści deklaracje polityczne, który na chwilę bieżącą daje znane sugestje Gdańskowi i który w wiadomy sposób traktuje mniejszość polską w Rzeszy.

Oto nasza sytuacja sąsiedzka. „Sanacyjno”-konserwatywny „Czas” pisze m. in.:

„Posunięcia dają, być może, tanią satysfakcję powierzchownie pojętej ambicji narodowej, ale za to sięgają nieufności, mają charakter niedopowiedzeń i powodują przez to zwiększenie wzajemnej nieufności i niepewności.”

Zato żyjemy w najlepszej „zgodzie” z Niemcami, którzy jak za czasów niewoli przesładują dziś polskość i Polaków, niemczą nazwy staropolskie miast i wsi zarówno na Śląsku, jak na Warmji i Mazurach.

Robota niemiecka na pograniczu

O dolańów, 26 września.

Od dłuższego czasu zaobserwować można ożywioną działalność organizacyjną Niemców na pograniczu naszym. Ostatnio, w niedzielę, 22 b. m., urządziła młodzież z pod znaku „Deutsche Vereinigung” zabawę w wiosce nadgranicznej Konradowie, występując w swych mundurach hitlerowskich z swastyką. Udział Niemców w tej zabawie był bardzo liczny, przyszła też większa liczba Niemców z poza kordonu, pozdrawiając się wzajemnie „Heil Hitler; Heil Volk!”. Śpiewano też „Deutschland, Deutschland über Alles”.

Rosnąca buta niemiecka wywołuje zrozumiałe zaniepokojenie wśród ludności polskiej.

Puder przylega lepiej

gdy się przedtem lekko nakremuje twarz NIVEA. Wymagają tego nawet względy higieniczne, gdyż Krem NIVEA zapobiega zasklepieniu się porów skóry. — Na noc zaś zaleca się oczyszczać cerę z pudru Kremem NIVEA, gdyż zawarły w nim Euceryl pielęgnuje, odświeża i odmładza skórę.

Krem NIVEA w pudełkach zł 0,40 do 2,60
Krem NIVEA w tubach czysto cynowych zł 1,35 i 2,25

PERBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

Pielęgnacja ciała — to zdrowie!

Używajmy zatem do mycia naszej skóry wyjątkowo ulubione przez nią

NIVEA mydło dla dzieci,

sporządzone według przepisów lekarskich. Nadzwyczaj łagodna piana tego mydła wnika głęboko w pory skórne, oczyszcza je i umożliwia należyte oddychanie skóry.

Cena zł 1,20 za 1 kawałek — 3 sztuki w kartonie zł 3,30.

Gospodarka miejska w Poznaniu

w świetle przemówienia radnego Klubu Narodowego p. M. Plucińskiego, wygłoszonego w dyskusji nad sprawozdaniem komisji rewizyjnej rady miejskiej

Podczas dyskusji nad sprawozdaniem komisji rewizyjnej radny p. Pluciński wskazał, że na mocy ustawy samorządowej z r. 1933 wybrano komisję rewizyjną, składającą się z 18 członków, prezydium i 9 zastępców. Komisja ta przez 5 miesięcy pełniła bardzo ważne funkcje. Badała zakłady administracyjne i przedsiębiorstwa miejskie, przeprowadzając kontrolę niejednokrotnie po kilka godzin dziennie. Dołożono również starań, aby szczegółowo zbadać budżet administracyjny m. Poznania, wynoszący 20 milionów i budżet przedsiębiorstw miejskich w wysokości 23 milj.

Komisja rewizyjna złożyła uwagi swe w 40 stronicowym sprawozdaniu. Wytknięto tam niektóre usterki i wydano zalecenia celem usprawnienia administracji. Mimo tak wielkiego budżetu 5-miesięczna praca prowadzona była bezinteresownie i oszczędnie, bez pomocy rzeczoznawców z poza rady miejskiej. Zalecono, by to samo czynił zarząd miasta oraz decernenci a to ze względów oszczędnościowych.

Członkowie komisji rewizyjnej, zwłaszcza ci, którzy od niedawna są czynni w pracy samorządowej, bardzo szczegółowo poznali gospodarkę miejską, przez wgląd w poszczególne działy zarządu miasta. W ten sposób zyskali szkołę obywatelską, jaką daje praca w samorządzie. Tak wyrobiony obywatel może ze spokojem przyjąć również i inne prace społeczne na różnych odcinkach.

Dalszą część swego przemówienia radny p. Pluciński poświęcił sprawie zadłużenia miasta. Tu na tej sali — mówił p. Pluciński — tymcz. prezydent powiedział, że miasto ma 80 milionów zadłużenie. Z miesiąca wówczas zaprotestowałem, twierdząc, że cyfry te są niezgodne ze stanem rzeczywistym, na co przytoczyłem już raz w tej sali dowody i dziś czynię to samo. Sprawozdanie komisji rewizyjnej wykazuje, że 31 grudnia 1934 r. długi m. Poznania wynosiły 71,5 milionów złotych. Dr. Klusek manewrował cyframi i tłumaczył nam, że dług wynosi 80 milj. zł. Tym wywodom p. Pluciński ponownie zaprzeczył i wskazał, że dr. Klusek wliczył w tę kwotę 4,5 milj. obligacji, będących własnością zakładów miejskich. Nie jest to jednak obciążenie, lecz tylko wewnętrzny rozrachunek przedsiębiorstw, stanowiących własność miasta, z zarządem miejskim. W ten sposób cyfra spada na 75,5 milj. Dalej należy potrącić 3 milj. zaliczek na inwestycje miejskie, które nie są długiem, lecz zwiększeniem majątku miejskiego. W ten sposób dochodzi się do cyfry 72,5 milj. zł, których jednak komisja rewizyjna nie doliczyła się.

Przy sposobności radny p. Pluciński przypomniał wywody tymcz. prezydenta Więckowskiego, zawierające zarzuty po dadesem poprzednich kolegów miejskich, że nie zdołały ustalić budżetów realnych; dopiero po objęciu zarządu przez p. Więckowskiego i dokonaniu skreśleń zdołano ustalić budżet bezwzględnie realny. Tymczasem z zestawienia rachunkowego o wykonaniu budżetu administracyjnego za czas od 1 kwietnia do 31 sierpnia 1935 r. okazuje się, że strona dochodów nie dopisała o półtora miliona złotych.

Radny p. Pluciński poruszył też sprawę przyjmowania nowych urzędników i tworzenia nowych działów. Nowi urzędnicy zaangażowani są już od kilku miesięcy, a rada miejska nie ma żadnych sprawozdań o celowości

utworzonych nowych działów i wynikach ich pracy. Przyjmowanie nowych urzędników tem więcej należy uważać za niecelowe, że w dzisiejszym stanie rzeczy magistrat Poznania nie ma tyle pracy, ile jej było w okresie od 1927 do 1930 r. Jeżeli są chwilowe potrzeby, to załatwić je można przez przesunięcie urzędników z jednego do drugiego działu. Mówca podkreślił potrzebę zasilenia jedynie działu budownictwa miejskiego u p. inż. Zausa, gdyż tam normalne prace tamuje brak urzędników i techników, co wpływa ujemnie na projekty budowlane i wykonywanie prac. Uzupełnienia te są tembardziej potrzebne, że przez podjęcie robót budowlanych najskuteczniej

zwalczyć można panujące bezrobocie. Dalej radca Pluciński skrytykował przerost ustaw, rozporządzeń i okólników, prowadzących do rozpanoszenia się biurokracji w gospodarce miejskiej. Odnosi się wrażenie, że biurokracja ta coraz bardziej się zwiększa, a interesanci coraz dłużej wyczekiwać muszą na załatwienie swych spraw.

Mówca zakończył stwierdzeniem, że gospodarka miasta Poznania była, jest i będzie wzorem dla całej Polski a radni Klubu Narodowego całą siłą zwalczać muszą piętujące się przeszkody, jak np. zarządzenia tymcz. prezydenta, utrudniające prace komisji rewizyjnej.

Przemówienie radnego Klubu Narodowego p. Malkiewicza

Poraz pierwszy w historii rady miejskiej w Poznaniu odbywa się specjalne posiedzenie, poświęcone sprawozdaniu komisji rewizyjnej z przeprowadzonych badań zamknięcia rachunkowego za rok budżetowy 1933/4. I dawniej istniała komisja rewizyjna dla badania prawidłowości gospodarki miasta, lecz zakres jej czynności był inaczej ujęty — według zaś nowej Ustawy Samorządowej, komisja rewizyjna jest do pewnego stopnia samodzielnym organem, o specjalnym statucie, posiada swego przewodniczącego i zastępców i wymaga od członków komisji dużego nakładu pracy i znajomości rzeczy. Okres sprawozdawczy obejmuje czas kadencji poprzedniej rady miejskiej i dawniejszego Zarządu Miejskiego. Owocem pracy sprawozdawczej komisji rewizyjnej jest wygłoszone dłuższe sprawozdanie przewodniczącego komisji p. adwokata Goebela i protokół sprawozdania ujęty na 40 stronicach pisma. Oczywiście protokół ten nie wyczerpuje całości kształtu dokonanej pracy, jest tylko streszczeniem zauważonych niedociągnięć i braków i zawiera zalecenia pod adresem Zarządu Miejskiego w tem przeświadczeniu, że gospodarkę miejską cechować winna, poza celowością wydatków, jak najdalej idąca oszczędność, gdyż pogłębiający się z roku na rok kryzys nakazuje bardzo oszczędne gospodarowanie groszem publicznym, aby postulat związania rozchodów z dochodami stał się rzeczywistością.

Komisja rewizyjna nie jest zarozumiała i nie twierdzi, że w całości spełniła swoje zadanie, lecz włożyliśmy w swą pracę dużo wysiłku i dobrej woli. Zapewne, dalsze prace komisji rewizyjnej będą jeszcze dokładniejsze, gdyż wszyscy wciąż się uczymy i my, czy nasi następcy będą mieli już pewien wytknięty kierunek.

Jeżeli chodzi o samo sprawozdanie z zamknięcia rachunkowego, to chciałbym zwrócić raz jeszcze uwagę na najważniejsze działy wpływy z podatków, które znowu wykazały zmniejszenie dość znaczne i co zatem idzie — nie zapłacone raty amortyzacyjne i procenty od długów. Na obsługuje długów prelininowano zł 6 738 078 (4), a wydano tylko 3 659 511,55 czyli, że nie zapłacone raty i procenty w sumie — zł 3 078 567,09 powiększyły sumę długów. Nie byłaby rzecz to groźna, gdyby była przejściowa, lecz, niestety było to w poprzednich latach i jest w następnych. W zamknięciu rachunkowym za rok następny 1934/5 stan jest podobny, a i w roku bieżącym również nie dopisują dochody a co zatem idzie, nie można w całości wypłacić rat i procentów. Tu nawiasem dodam, że w 4 miesiącach bieżącego roku budżetowego wpłynęło mniej o 1½ mi-

liona zł i gdybyśmy taki cały rok mieli, to niedobór wyniósłby około 4½ milj. — lecz mam nadzieję, że w miesiącach „tłuściejszym” zimowych sytuacja się poprawi. Niemniej, muszę zalecić Zarządowi Miasta jak najdalej idącą oszczędność, bo z tego, że dochody miasta maleją, widzimy dobitnie, że ludność ubożeje i należy ją w miarę możliwości oszczędzać. Tymczasowy prezydent miasta zapewnił nas, że gwarantuje ściśle wykonanie budżetu, lecz, jak widzimy i przewidywaliśmy, życie jest silniejsze od zapewnień. Oszczędność więc w wydatkach jest kardynalnym nakazem chwili.

Bębny abisyńskie obwieszczają mobilizację

Komitet Pięciu, któremu rada Ligi Narodów przekazała rozpatrzenie konfliktu włosko-abisyńskiego oraz wyszukanie sposobu pogodzenia apetytu włoskiego na Abisynję z nieugiętą wolą tego państwa zachowania swej całości i niepodległości, skończył już żywot oficjalnym ogłoszeniem środowego raportu. W wyniku obrad Komitetu Pięciu zaproponowano Włochom mniej więcej tyle, ile ofiarowali w swoim czasie Laval i Eden w rozmowach paryskich, poprzedzających zebrania się Rady Ligi.

Skomplikowała się jednak w międzyczasie sytuacja międzynarodowa o tyle, że Anglia dała niedwuznacznie do poznania, że przygotowuje sankcje na wypadek włoskiego ataku w Afryce. Coraz częściej mówi się wprawdzie, że sankcje angielskie nie miałyby charakteru militarnego, lecz wyłącznie gospodarczy. Powszechnie jednak zdają sobie sprawę, że nawet sankcje gospodarcze mogą pchnąć Włochów do działań przeciwko Anglii, stosującej paragrafy paktu Ligi przeciwko mściwielowi pokoju. Grozi to uwikłaniem się Włoch w awanturę wojenną poważniejszą, aniżeli przewidywał to Mussolini.

Tym okolicznościom należy przypisać, że w kołach rzymskich gra się od kilku dni na zwłokę, wykorzystywaną dla znalezienia wyjścia z sytuacji, mogącej narazić na szwank prestiż Włoch faszystowskich. W Erytrei bowiem i Somali włoskiej czeka obecnie przeszło 200 tys. żołnierzy pod bronią. Wiedzą oni, że na obszarze przyszłych operacji wojennych skończyła się przed trzema dniami pora deszczowa.

Do włoskich wojsk dochodziły też odgłosy bębnow abisyńskich, które w ciągu srody rozbrzmiewały bezustannie, obwieszczając ludom całego cesarstwa o mobilizacji. Ogłoszenie mobilizacji odbyło się na modłę afrykańską. W Adis-Abebie bito od samego środo-

Jeżeli chodzi o prace komisji rewizyjnej na przyszłość, to jak to już podkreśliłem na jednym z poprzednich posiedzeń rady miejskiej, tymczas. p. prezydent miasta wydał do podległych

biur i zakładów jakiś poufny okólnik w sprawie uprawnień komisji rewizyjnej. Wskutek wydania tego okólnika komisja natrafiła na pewne trudności w swej pracy. A mimo mej interpelacji okólnik ten nie został cofnięty ani podany nam do wiadomości. Zarząd Miejski winien czynić wszelkie ułatwienia kontroli, a nie utrudnianie i musze od siebie osobiście zapowiedzieć, że, o ile okólnik ten nie będzie cofnięty, nie będę mógł brać udziału w pracach komisji rewizyjnej. Tak samo dowiedziałem się, że w pewnym wydziale magistratu zarzono urzędnikowi wydalaniem za to, że udzielił komisji rewizyjnej pewnych wyjaśnień. Sądzę, że wypadki takie nie ułatwią pracy komisji rewizyjnej i muszą być zaniechane.

wego rana w 44 cesarskie bębny wojenne, których nie używano od kampanji wojennej w r. 1896, zakończonej — jak wiadomo — klęską Włoch pod Adugą. Gluche odgłosy bębnow wojennych, rozchodzące się w szerokim promieniu od stolicy, zostały podchwyczone przez bębny wojenne szczerpów. Przy pomocy tego swoistego telegrafu afrykańskiego cały kraj dowiedział się w ciągu srody o wici wojennym cesarza. Równocześnie z ogłoszeniem mobilizacji abisyńskich sił zbrojnych, wpłynęło wczoraj do Ligi Narodów oficjalne żądanie cesarza Haile Selassiego wystąpienia komisji na teren zagrożony wojną dla ustalenia faktu, kto wystąpi w roli napastnika.

Przygotowania te zdają się nie pozostawiać wątpliwości co do rozwoju wypadków w najbliższych dniach, choć w europejskich kancelariach dyplomatycznych szuka się nadal formuły pokojowego załatwienia sporu.

Ze Stronnictwa Narodowego

Września. Dnia 22 bm. odbyła się w Miłosławiu odprawa kierowników S. N. Na odprawę stawili się wszyscy. Po przywitaniu delegacji z Wrześni przez miejscowego kierownika S. N. przemawiał delegat zarządu okręgowego, poczem nastąpiły wolne głosy. Po załatwieniu spraw organizacyjnych oddano hold zmarłym narodowcom. Okrzykami na cześć ruchu narodowego i Romana Dmowskiego zakończono zebranie.

Również dnia 22 bm. odbyła się w Strzałkowie odprawa kierowników z obwodu Strzałkowo. Po przywitaniu przysługującego członka zarządu okr. wygłoszony został referat. Omówiono różne sprawy organizacyjne. Złożono hold zmarłym narodowcom.

Dnia 23 bm. odbyło się zebranie placówki S. N. we Wrześni. Załatwiono szereg spraw organizacyjnych. Przemawiał delegat okręgowy. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych.

Fig. 5731-N 975

Fig. 15 324

FELJETON KULTURALNY

Malarstwo „gorące” i malarstwo „zimne”

Napisał Stanisław Pieńkowski

Koloryt w obrazie — Akord barw pierwszy wpada w oczy — Co to jest temperatura kolorytu? — Barwy gorące i zimne — Sprawa życia i śmierci — Czerwień, a „ciepło” i „zimno” — Pomarańcze i cytryny — Im różowsze, tem chłodniejsze — Wszystkie odczuwamy i widzimy przez krew — W obrazie malarz wyraża siebie — Kiedy świat nam szarżeje — „Temperatura artysty”.

ozmawialiśmy tu niedawno o kolorycie w malarstwie, ustalając, że jest on niejako akordem barw, dla danego obrazu (albo artysty, albo szkoły) charakterystycznym.

Przed wszelkimi innymi wartościami dzieła sztuki malarzkiej w oczy widza wpada koloryt, on przeto przedewszystkiem tak albo inaczej do dzieła usposabia. Różne bywają znamienne cechy swoiste kolorytu różnych dzieł i artystów, ale istnieje także jedna jego cecha powszechna, która w języku malarzkim, według dwóch swoich krańcowych przeciwieństw, otrzymała nazwę kolorytu zimnego i gorącego.

Każdy koloryt jest albo zimny, albo gorący, z pewnym, zresztą, stopniowaniem, które zazwyczaj oznacza się słowami „ciepły” i „chłodny”, co stanowi oczywiście skalę jednorodną, a kto zna codzienne życie pracowni malarzkich, ten wie, że tam w ocenie jakiegokolwiek kolorytu pierwsze miejsce ma zawsze powiadomienie o jego — że tak powiem — temperaturze. A jeżeli w sprawie tej, co nie daje Boże! wybuchnie spór, to już odrazu widać, że jest to spór zasadniczy i w każdej chwili grozić może oplakaniami skutkami. I w istocie przyznać musimy, że sprawa ta o wiele głębiej, niż inne, sięga w rdzeń twórczości malarzkiej. Koloryt gorący czy zimny?.. to sprawa życia i śmierci w hiperbolicznej mowie świata artystycznego.

Spory, które na tem tle wynikają, nie dotyczą jednak wątpliwości, czy dany koloryt jest gorący czy zimny, bo wątpliwość taka dla wrażliwych oczu malarzkich z reguły nie istnieje. Zwykle bywa, że obie strony zgodnie „temperaturę” kolorytu oceniają, a tylko w wypadku, gdy koloryt jest zimny, spór od pierwszej chwili wkracza w granice zagadnienia czy żar kolorytu jest zaletą, a ziąb — wadą, czy też obie cechy, jakkolwiek przeciwstawne, należy uznać jako równouprawnione, ani dobre, ani złe, lecz tylko znamienne odrębności swoiste. Warto przytem zapamiętać, że owo neutralne stanowisko zajmują zawsze obrońcy kolorytu zimnego.

Barwa jest tem cieplejsza, im większą posiada domieszkę koloru czerwonego. Kolory zimne są te, które zupełnie są czerwieni pozbawione. Jako przykład obrazowy można ustawić na stole szereg pomarańczy i cytryn, poczynając od pomarańcz t. zw. „malinowych”, kolejno coraz żółtsze, a dalej cytryny coraz bledsze. Łatwo zauważyć, że będzie to jednocześnie szereg coraz zimniejszych stopni koloru pomarańczowego i żółtego, a przyczyną, również do odkrycia łatwą, będzie coraz mniejsza w owocach zawartość koloru czerwonego. To samo odnajdujemy w kolorach — zielonym, niebieskim i fioletowym oraz we wszystkich innych — białych, brązowych i czarnych. A nawet sama barwa czerwona — im bledsza w kierunku do różowej, tem chłodniejsza. Zasada ta, przeniesiona na duże zespoły kolorów, objaśnia wyraźnie, na czem polega żar, ciepło, chłód i ziąb kolorytu.

Człowiek może nie znać przyczyny, która dany koloryt czyni zimnym, lub gorącym, a mimo to doskonale może chłód lub żar jego odczuwać. Ale kto chce w sporach o wartości zimnego lub gorącego kolorytu zająć stanowisko jasno określone i mocno uzasadnione, ten i przyczynę zjawiska i wniosek, jakie stąd się wywodzą, uprzytomnić sobie musi. Człowiek, mianowicie, odczuwa wszystko, a więc i widzi poprzez krew swoją, a ta jest czerwona. Ponieważ artysta-malarz w dziele sztuki swojej wyraża swoje własne wrażenia, wzruszenia i wyobrażenia, więc musi w nich odzwierciedlać się żywotny stan jego krwi w postaci właśnie mniej lub więcej gorącego kolorytu. Im krew jest silniejsza, bogatsza i żywsza, z tem większą koniecznością

dusza artysty wyrażać się będzie w kolorycie gorącym.

Zauważono powszechnie, że w stanie osłabienia, przygnębienia, choroby świat widzialny szarżeje w barwach przed oczami i ziębnie, a to zupełnie tak samo, jak niebo po zachodzie słońca, gdy od jaskrawości barw czerwonych, poprzez pomarańczowe i żółte czyni się coraz zimniejsze, aż gaśnie i szarżeje. W barwach zimnych słusznie odczuwamy obecność upadku życiowego i zbliżanie się śmierci. Człowiek zdrowy wewnątrznie i żywy lubi otaczać się barwami ciepłymi i gorącymi, a instynktownie unika zimnych, które nazywa brzydkiemi. Kto nie odczuwa różnicy w wartości pomiędzy kolorem gorącym a zimnym, kto widzi w nich tylko równouprawnione odrębności swoistych cech cha-

Aresztowania wśród narodowców

Oborniki. Policja obornicka aresztowała w Obornikach 25 bm, wieczorem kierownika placówki Str. Nar. p. Władysława Najdka oraz członka Str. Nar. p. Grajczyńskiego — obu z Wymysłowa, w chwili gdy udawali się do mieszkania p. Ignacego Kowalewicz, by wypożyczyć pompę rowerową. Obydwoh wkrótce zwolniono z aresztu.

Czarnków. W tych dniach zwolniono z aresztu śledczego w Poznaniu sekretarza Stronnictwa Narodowego p. Antczaka. Powód aresztowania nieznanym.

Kto wciska broń do rąk litewskich chłopów?

Według doniesień z Litwy, rozruchy chłopskie wybuchły ponownie ze zdołaną siłą. Ognisko niepokoju znajduje się w południowej części kraju i w okolicach samego Kowna.

Chłopi podtrzymują akcję tamowania dowozu żywności do miast, chcąc tą drogą wymóc podniesienie cen produktów rolnych, kształtujących się po drugiej granicy rentowności gospodarki rolnej. Wobec rolników nie popierających akcji bojkotowej, wieśniacy stosują terror, przejawiający się m. in. w podpalaniu zagrod, obijaniu antybojkotowiczów itp. Siły policyjne, wysłane na wieś dla przywrócenia ładu, napotkały na zdecydowany i zorganizowany opór chłopstwa. Doszło do krwawych starć, zakończonych większą ilością rannych. Z niewyjaśnionych źródeł chłopi otrzymali broń, którą skierowali przeciwko oddziałom policji. W kilku wypadkach policjanci odmówili posłuszeństwa i nie występowali przeciwko zgromadzonym tłumom chłopskim. Jeszcze liczniejsze wypadki odmowy wykonania rozkazów wydarzyły się w wojsku, odkomenderowanemu do pomocy policji w tłumieniu rozruchów. W garnizonie kowieńskim — według doniesień niemieckich — aresztowano kilku oficerów i około 20 podoficerów za odmowę wyruszenia przeciwko chłopom.

Zwraca uwagę, że wybuch niezadowolienia chłopskiego następują zazwyczaj w chwilach, kiedy Litwa stoi przed ważnymi decyzjami w polityce zagranicznej. W niedzielę przypadają wybory do sejmiku kłajpedzkiego, bardzo starannie przygotowywane przez władze litewskie. Tymczasem ostatnie rozruchy chłopskie zmuszają rząd kowieński do skierowania uwagi na teren niebezpiecznych wydarzeń wewnętrznych. Tym, któremu wydarzenia wewnętrzne są najbardziej na rękę, jest Berlin. Tam też zapewne dałoby się wyjaśnić tajemnicę posiadania najnowszych karabinów wśród chłopstwa litewskiego. Prasa niemiecka, z „Völkischer Beobachter” na czele, z dnia na dzień szczerze przeciwko Litwie. W tym tygodniu ukazał się na łamach oficjalnego „V. B.” artykuł p. t.: „Das ist Litauen”, którego autor rozwodzi się szczegółowo nad biedą litewską. Cel tej całej kampanji nie jest trudny do odgadnięcia. Robi się nastroje do wydarzeń, niedwuznacznie zapowiadanych przez Hitlera i Goeringa.

rakteru, dalekie od pojęcia „zalety” i „wady”, ten zdradza się z jakimś głębokim chybieniem fizjologicznym, lub z organiczną, rybią zimnokrwistością, czego istota gatunku „człowiek” nie może nie zaliczyć do wad zasadniczych.

W dziełach swoich — obrazach, mozaikach, witrażach, kilimach, obiciach i wszelkich wogóle utworach, na barwności opartych, — sztuka malarzka dobitnie wyraża „temperaturę” artysty, a koloryt jest nieomylnym termometrem zdrowia malarzkiego nie tylko u twórcy, ale i w utworze jego. Skoro zaś dzieło sztuki szerzy dokoła siebie to, co samo w sobie posiada, zatem z ciepłych kolorytów sypią zdrowie na widzów, a z zimnych — choroba. I oto mamy tu oprócz osobistej, jeszcze i społecznej przyczynę, dla której koloryt zimny trzeba uznać za wadę, a gorący — za podstawową zaletę każdego dzieła sztuki malarzkiej.

Warszawa.

Na rzecz „Opieki Polskiej nad Rodakami na Obczyźnie”

Czem jest tęsknota za krajem, za ojczystą mową — ten zrozumie choć w przybliżeniu, kto zetknął się przynajmniej raz na obcej ziemi z braćmi Polakami. Sami radujemy się po długiej podróży zagranicą, gdy dochodzi do uszu naszych dźwięk mowy polskiej — gdy spoglądamy znowu w twarze polskie, szczerze i uśmiechnięte. A choć ta podróż zagranicę przyniosła nam dużo wrażeń nowych, estetycznych i kulturalnych — to jednak lżej pierś oddycha w atmosferze swojej własnej ojczyzny. I podróż nasza zagranicę była zupełnie dobrowolna, może miała być wycieczką lub wyprawą turystyczną, a jednak po tych wszystkich przyjemnościach podróżnik tęskni za krajem. A pomyślny sobie teraz naszego rodaka, rzuconego w obce strony. — Wyjechał tam za chlebem, z żoną i z dziećmi — na pracę ciężką.

Z początku imponowała mu zagranica, interesowały go obce strony, okolica. Gdy jednak już w najbliższą niedzielę szukał kościoła, nie znalazł katolickiej świątyni. A jeśli po długiej drodze wstąpił w progi kościoła, dźwięk mowy obcej na kazaniu powiększył pustkę w jego sercu. A gdy wreszcie chce się upokorzyć przed Bogiem i wyznać swe winy, wiedzy i tam — przy konfesjonale nie znajduje tej ciepłoty przebacającego Serca Bożego, gdyż kapłan nie rozumie jego mowy polskiej, jego żalów duszy polskiej, biednej.

A w domu — brak gazety polskiej, brak książki polskiej, i jedynie ten obraz Matki Bożej z Jasnej Góry — to ojczysta jego wśród obcej ziemi. Przed obrazem kłęczą dzieci jego własne, krew z krwi jego, a z ust ich płynie pacierz w języku obcym — może zniestanym, wrogim, — w języku nieraz jego ciemiężycieli, i wrogów ojczyzny. To już nie ból serca, to rana głęboka. On, stary wochodźca, już nie zdoła powstrzymać szybkiego kroku wynarodawiania się jego dzieci i wnuków.

A córka, syn — w małżeństwie mieszanym splamili nazwisko jego. Praca jedynie, praca na chwilę rozkazuje mu zapomnieć o wszystkim. Polak ambitny w pracy, sumienny, słusznie uchodzi za najlepszego robotnika i pracownika.

Aż jednak — błysk radości w oczach jego. Tam w kraju o nim pamiętają. „Opieka Polska nad Rodakami na obczyźnie”. Sam Prymas Polski, biskupi, kapłani, apostołowie świeccy, owiani duchem gorącej miłości Ojczyzny, miłości każdej jednostki polskiej myśla o nim, troszczą się o niego, biednego wychodźcę.

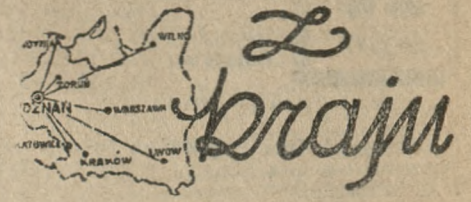
Pomóż mu!

STRONNICTWO NARODOWE KOŁO WILDA

Walne zebranie z referatem odbędzie się w piątek, 27 b. m. o godz. 20 w sali S. N. św. Marcin 65.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi ZARZĄD.

Bóle w żołądku, ściskanie w dołku, obstrukcję, gnicie w kiszkiach, gorycz w ustach, złe trawienie, bóle głowy, obłożony język i bladą cerę łatwo usunąć przez częste stosowanie wody gorzkiej Franciszka-Józefa, biorąc wieczorem przed udaniem się na spoczynek pełną szklanek takowej.
Tg 1758

8 MIESIĘCY ARESZTU ZA OBRAZ HITLERA

Po kilkudniowej rozprawie sądowej w Warszawie został ogłoszony wyrok sądu okręgowego w sprawie obrazu Hitlera. Oskarżony Naum Habersztad, który dopuścił się obrazu przez dopisek pod adresem Hitlera na zwróconej do Niemiec kopercie, został skazany na 8 miesięcy aresztu. W motywach wyroku powiedziano, że obraza dotknęła naczelnika państwa, z którym Polskę łączą stosunki przyjazne. Obrońca skazanego założył apelację.

OPIECZĘTOWANIE NIECHŁUJNYCH PIEKARŃ W STOLICY

Miejska służba zdrowia, jednej z ubiegłych nocy dokonała lustracji piekarni w kilku komisariatach, w której brali udział lekarze sanitarni i przedstawiciele władz policyjnych. Zbadano 76 piekarni. W rezultacie opieczęto 13 piekarni, przeważnie żydowskich, w 21 wypadkach właściciele ukarano doraźnie, a 2 pociągnięto do odpowiedzialności sądowej. Dalsze lustracje w toku.

LIKWIDACJA CMENTARZA W RADOMIU

Cmentarz wojskowy w Radomiu, który powstał tam podczas wojny i na którym spoczywa kilkuset poległych obu walczących armii, także później byli chowani żołnierze naszej armii, obecnie ulega likwidacji. Władze administracyjne chciały nabyć ten teren, który jest własnością prywatną, lecz cena sprzedaży była zbyt wysoka. Wobec tego obecnie cmentarz się likwiduje. Codziennie odbywa się ekshumacja zwłok, pozostałe kości składa się do worków i przewozi je na inne miejsce do wspólnego grobu.

ZNOWU SZCZURY POGRYZŁY DZIECKO

Niedawno donosiliśmy o zagryzieniu na śmierć przez szczury dwoje niemowląt tuż pod Warszawą. Obecnie donoszą, że do szpitala w Białymstoku przywieziono 3-letnie dziecko z okolicy, które jest również niebezpiecznie pogryzione przez ten gatunek wstrętny.

LICZBA MIESZKAŃCÓW KATOWIC

Miasto Katowice liczyło z początkiem września 131.201 mieszkańców.

800-LECIE KOŚCIOŁA W STAREM BIELSKU

W niedzielę 22 września parafia bielska obchodziła 800-lecie kościoła św. Stanisława w Starym Bielsku, pochodzącego z roku 1135. Święto to rozpoczęło w sobotę wieczorem biciem najstarszego dzwonu z roku 1555; niedzielą rozpoczęła się hejnałem z wieży kościoła jubileuszowego. O godz. 9 wyruszyła olbrzymia procesja z udziałem tysięcy wiernych z kościoła parafialnego z Bielska do kościoła jubileuszowego w Starym Bielsku, gdzie nastąpiło powitanie J. E. ks. biskupa Bromboszcza i przedstawicieli władz, przybyłych na te uroczystości. Sumę celebrował ks. biskup. Odśpiewaniem Te Deum przez wiernych i udzieleniem błogosławieństwa przez ks. biskupa zakończono główne jubileuszowe gody kościelne. (KAP)

RUCH STATKÓW W GDAŃSKU I GDYNI

W ciągu pierwszych 8 miesięcy rb. zwinęto do portu gdyńskiego 3.073 statków o ogólnej pojemności 2.949.600 tonn. Na pierwszym miejscu pod względem tonażu statków znajduje się bandera szwedzka — 603.200 tonn, na drugim polska — 380.000 tonn, na trzecim angielska — 312.700 t., dalej niemiecka, duńska, norweska, Stanów Zjednoczonych A. P., fińska, grecka, łotewska, francuska itd. Na statkach przybyło w tym okresie do Gdyni 7.931 pasażerów, ponadto przywozły one 711.200 tonn towarów. W tym samym okresie czasu wyjechało z Gdyni na statkach 9.798 pasażerów, oraz wywieziono 4.165.200 tonn towarów, w tem 3.550.500 tonn węgla.

Do Gdańska zwinęto w ciągu 8 miesięcy rb. 2.957 statków o ogólnej pojemności 1.824.900 tonn. Na pierwszym miejscu pod względem tonażu znajduje się bandera niemiecka — 450.200 tonn, na drugim duńska — 305.200 t., na trzecim — szwedzka — 260.700 t., dalej norweska — 154.700 t., polska — 143.500 t., koleji bandery angielska, fińska, francuska, grecka, łotewska, Stanów Zjednoczonych A. P. itd. Przywieziono na statkach do Gdańska 446.700 tonn towarów, wywieziono 2.778.600 t.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wrzesień
28
SOBOTA

Kalendarz rzym.-kat.
Sobota: Wacława kr. i m.
Niedziela: Michała Arch.
Kalendarz słowiański
Sobota: Wacława św.
Niedziela: Dąbźboga
Słońca: wschód 5,46
zachód 17,38
Długość dnia 11 g. 52 min.
Księżyc: wschód 6,41
zachód 17,18
Faza: 1 dzień po nowiu.

Przewidywania pogody na Sobotę: Pochmurno z przelotnymi przejaśnieniami i nieco ciepłej.

KRONIKA KOŚCIELNA

Nabożeństwa w kościele Najśw. Serca Jezusowego. W niedzielę 29 bm. odbędzie się nabożeństwo ku czci św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Rano o godz. 10 msza św. za wszystkich Dobrodziejów Karmelu, a po południu o godz. 5 nabożeństwo z wystawieniem Najśw. Sakramentu i kazaniem. Po nabożeństwie świątynia róż i przyjmowanie do Stowarzyszenia św. Teresy.

OSOBISTE

Srebrne gody małżeńskie. Mistrz krawiecki p. Józef Kregielski wraz z swoją małżonką Marią z Wonnerów, zamieszkałi przy ul. Szewskiej 20, obchodzą w nadchodzącą niedzielę 25-lecie pożycia małżeńskiego. P. Kregielski, który jest wiernym i długoletnim abonentem naszego pisma, znany jest z pracy społecznej na terenie Berlina, gdzie w Tow. Śpiewu „Harmonja” zaszczycono go tytułem honorowego prezesa. Również na terenie Poznania wzmógł działalność społeczną, należąc do całego szeregu organizacji społecznych. — Jubilat „Szcześć Boże!” (wel)

WYCHOWANIE, KURSY

Kursy OPLG. dla kobiet. W ostatnim czasie daje się zauważyć wielkie zainteresowanie naszych pań dla obrony przeciwlotniczo-gazowej (OPLG). Mimo zajęć związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego wpływają zgłoszenia do Koła Kobięcego LOPP. w Poznaniu, oraz częste zapytania, kiedy rozpocząć się kursy „Obrony”. Jest to bardzo pocieszający objaw oraz dowód obudzenia się poczucia solidarności narodowej w celu obrony naszej Ojczyzny. Jak bardzo potrzebne i konieczne jest zorganizowanie się kobiet do obrony, nie trzeba zapewne tłumaczyć — dość czytać pisma codzienne, aby wysnuć z nich konsekwencje. A zatem — nie zwlekajmy — przygotujmy się wszystkie do obrony, abyśmy w chwili niebezpieczeństwa potrafiły spełnić nasz święty obowiązek dla dobra naszej Ojczyzny. Donosimy wszystkim paniom, chcącym przejść wyszkolenie, że zarząd Koła Kobięcego LOPP. urzęduje w dniach od 14 do 23 października rb. wstępny, 10-godzinny kurs OPLG., na którym wykłady będą się odbywały w czasie od godziny 18 do 22 w dniach 14, 16, 18, 21 i 23 października rb. Zapisy na kurs przyjmuje sekretariat Koła Kobięcego LOPP. w Poznaniu, ul. Fredry nr. 3, m. 4, od godz. 9—15 codziennie do dn. 10 października rb.

WYCIEZKI

Jesienna wycieczka Polskiego Touring Klubu. Komisja Sportowa P. T. Klubu pod kierownictwem prezesa F. Świtalskiego urzęduje w niedzielę, dnia 6 października rb. ciekawą wycieczkę samochodową dla członków i gości, połączoną ze zwiedzeniem nowej szosy do Warszawy, odcinek Poznań — Kostrzyn o nowoczesnej nawierzchni. Fachowych wyjaśnień w sprawie budownictwa dróg o nowoczesnych noowczesnych udziałach delegat P. T. Klubu, inż. J. Trampler, który ze szczególnym zainteresowaniem badał tę sprawę w Niemczech i w Polsce. Następnie wycieczka skieruje się do Żnina i po drodze zwiedzi przedhistoryczne wykopaliska w Biskupinie. W drodze powrotnej wycieczka zatrzyma się w Gnieźnie, gdzie będzie obecna na jesiennych zawodach konnych, urządzanych przez Komitet Targów Końskich w Gnieźnie. — Zarząd Klubu poczynił starania o uzyskanie osobnej łoży oraz parkingu dla biorących udział w wycieczce. — Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat P. T. Klubu do dn. 4 października rb. Dokładny czas wyjazdu zostanie podany dodatkowo.

KOMUNIKATY RÓŻNE

Wczesne opalenie wagonów kolejowych. Z powodu nagłego oziębnienia się temperatury, dyrekcja kolei poleca po-

Rajd awionetek poznańskich ukończony

Dwie awionetki Aeroklubu Poznańskiego typu „RWD 5” powróciły wczoraj do Poznania z wycieczki na Balkany

Wczoraj, w czwartek, o godz. 14.20 powróciły do Poznania dwie awionetki Aeroklubu Poznańskiego typu RWD-5, które w dniu 14 bm. wystartowały z Poznania do rajdu na Balkany. Trasa była następująca: Poznań — Warszawa — Czerniowce — Bukareszt — Saloniki — Ateny — Saloniki — Białogród — Wiedeń — Poznań. Jeden z samolotów prowadził kpt. Kropiński, a drugi inż. Suszyński, pasażerami byli pp. Góralewiczowie.

Rajd odbył się pomyślnie, jedynie w drodze do Salonik samoloty zmuszone były lądować w Bukareszcie z powodu deszczu. Ostatni odcinek rajdu,

Wiedeń — Poznań, odbyto bez lądowania w przeciągu 4 godzin (w linii prostej 500 kilometrów) przy okropnej pogodzie, która rzucała maszynami na wszystkie strony. Kpt. Kropiński opowiada, że na wszystkich lotniskach podejmowano awionetki poznańskie nadzwyczaj gościnnie. Ciekawy i emocjonujący był przelot nad szczytem Olimpu, gdzie stałe szaleją silne wiry powietrzne, znane zresztą lotnikom greckim.

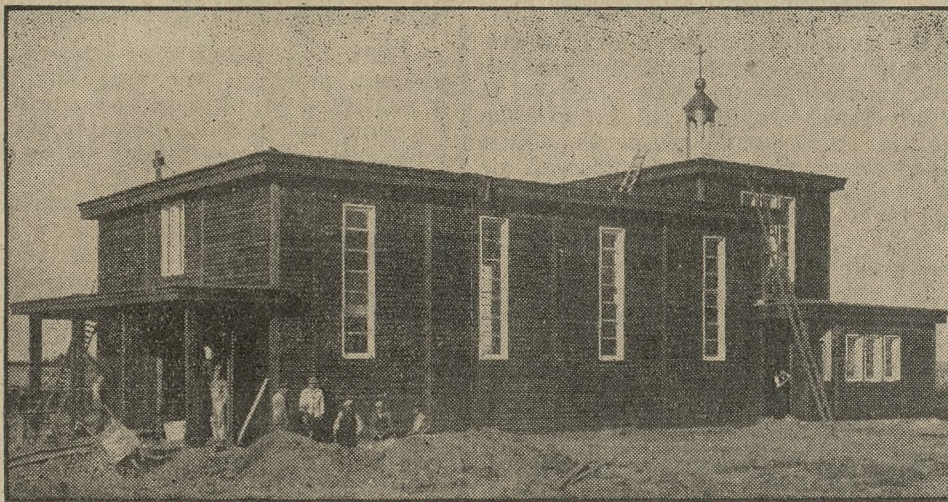
Rajd awionetek poznańskich na Balkan wskazał na nowe możliwości turystyczne przy wykorzystaniu drogi powietrznej.

Nowa parafia podmiejska w Poznaniu

Dekretem J. Em. ks. Kardynała Prymasa z dn. 1 b. m. utworzona została na Naramowicach nowa parafia pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej. Zarząd nowej parafii, która wchodziła dotychczas w skład parafii św.

Liczebność najmłodszej parafii poznańskiej przekracza 2 tysiące.

Należy podkreślić, że potrzeby utworzonej zaledwie przed kilku tygodniami parafii naramowickiej wymagają dużej ofiarności społeczeństwa, gdyż

Zdjęcie przedstawia ostatnie prace przy budowie drewnianego kościółka na Naramowicach.

(fot. St. Markiewicz, Poznań)

Wojciecha, powierzono ks. Hałasowi, dotychczasowemu wikariuszowi przy kościele św. Marcina w Poznaniu

Na potrzeby parafii, powstałej z inicjatywy ks. radcy Putza, wniesiono skromny tymczasowy kościółek drewniany według projektu inż.-arch. szambelana Cybichowskiego. Później projektuje się budowę stałego kościoła na wzgórzu, w niewielkim oddaleniu od prowizorycznej świątyni, a tymczasowo kościół ma być w przyszłości zamieniony na parafialny dom katolicki.

szczególnym stacjom macierzystym opalanie wagonów. (wel)

Sprzedż gazet na pocztę. Jak już donosiliśmy, urzędy i agencje pocztowe w całej Polsce przystępują do sprzedaży pojedynczych egzemplarzy dzienników i czasopism. Sprzedż ich odbywać się będzie po cenie nominalnej, uwidocznionej w nagłówku pisma, bez żadnych dopłat. Kto zatem pragnie nabywać na pocztę dzienniki, winien uprzednio podać do wiadomości urzędu pocztowego tytuły żądanych pism. (sk)

„Morze” zamlaśt kwitów. Kolo Ligi Morskiej i Kolonialnej w dzielnicy Łazarz i Jeżyce zmieniło system kwitowania składek członkowskich. Zamiast dotychczasowych kwitów za opłacone składki wydawać się będzie miesięcznik „Morze”. (sk)

KRONIKA MIEJSCOWA

Zawody okręgowe śpiewactwa poznańskiego. W dniu 13 października rb. odbęda się w Poznaniu zawody okręgowe chórów poznańskich Wlkp. Zw. Kół Śpiewaczych. Z pośród 13 istniejących chórów do zawodów zgłosiło się dotychczas 11 chórów, z czego 4 w kategorii pierwszej, 4 w kategorii drugiej i 3 w kategorii trzeciej. (wel)

Budowa gmachu P. K. O. W związku z notatkami, które ukazały się w prasie na temat budowy gmachu P. K. O., informuje dyrekcja P. K. O., że przebieg robót jest normalny i odbywa się według planu zgóry przewidzianego. — Również wiadomości o usunięciu mieszkańców z domu frontowego, sąsiadującego z placem, na którym odbywa się budowa, nie odpowiadają ściśle rzeczywistości. W domu tym zabezpieczono jedynie i wzmocniono ścianę szczytowa, gdyż fundamenty pod nowy gmach wykonywane są głębiej od przylegających. Okazało się natomiast, że oficyna powyższego domu zbudowana została niezgod-

nie z obowiązującymi przepisami i zasadami techniki, wskutek czego miejski nadzór budowlany zarządził przeprowadzenie odpowiednich przeróbek.

Gazownia miejska instaluje od pewnego czasu na latarniach gazowych w śródmieściu, np. przy ul. Pierackiego i Fr. Ratajczaka, tytułem prób nowe reflektory lustrzane. Służą one do wzmocnienia światła ulicznego lub też rzucają — za drobną opłatą abonamentową — snopy świetlne na pewien punkt, np. na reklamę lub nazwę firmy, mieszczącej się na ścianie obok znajdującej się kamienicy. Pierwszy taki reflektor, pochodzenia niemieckiego, zainstalowano przed pewną cukiernią na ul. Pierackiego. (kl)

Zale mieszkańców starego Domu Akademickiego. Od przeszło dwóch miesięcy, przy starym Domu Akademickim (Al. M. Piłsudskiego 7) wznosi się rusztowanie w celu odrestaurowania domu. Prace te postępują w tak zółwim tempie, że niecierpliwi w najwyższym stopniu każdego przechodnia, który musi w tym miejscu schodzić na niebezpieczną jezdnię. Ale niecierpliwią się nie tylko przechodnie. Także właściciele lokalów, mieszczących się w tym domu. W listach do naszej redakcji żalał się na to przedlugie odnawianie. Rusztowanie od-

KRONIKA WYPAWKÓW

Restauracja w Hotelu Polonia. Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 3124

stęrcza klientów, którzy woła gdzieś indziej skutecznie zakupy. Zainteresowani zapytują nas, czy przypadkiem nie wiemy, kiedy renowacja będzie ukończona. Oczywiście odpowiedź dać nie możemy, ale wolno nam wyrazić nadzieję, że odnawianie starego Domu Akademickiego chyba niebawem będzie przeprowadzone.

Numerowane miejsca w zwykłych pociągach. Do niedawna tylko miejsca w pociągach pospiesznych były numerowane. Pasażer takiego pociągu, chcąc odbyć wygodną podróż, musiał wcześniej zamawiać miejsca numerowane. W ostatnich czasach także miejsca w pociągach zwykłych są numerowane. Narazie kasy biletowe nie sprzedają miejsce numerowanych w pociągach zwyczajnych. Może to jednak nastąpić w niedalekiej przyszłości. (wel)

Biłto na pl. Sapieżyńskim. Po ostatnich deszczach plac Sapieżyński, gdzie odbywają się trzy razy tygodniowo główne targi, znajduje się w oplakany stanie. W dziurawym bruku stoją głębokie kałuże, a biłto leży wysoko. Co to dopiero będzie, gdy nastaną sloty jesienne, lub zimowe? Przyniekana naprawa bruku na pl. Sapieżyńskim każe na siebie długo czekać.

Rozbudowa podmiejskiej wsi Junikowo postępuje szybko naprzód. Ze względu na rozwój przedmieścia Górczyzna, niektóre ulice Junikowa przytykają bezpośrednio do Poznania. Zdziwiająca rozbudowa Junikowa wypływa z tej racji, że wieś ta posiada bardzo dobrą komunikację z Poznaniem. O warunkach rozwojowych Junikowa poinformowali się już Żydzi, którzy już teraz wynajmują od mniej patriotycznych jednostek mieszkania, a nawet domy. Warto na to zwrócić uwagę, gdyż w razie dalszej bierności społeczeństwa, Junikowo może się stać groźną bramą wpadową żydostwa na Poznań, w postaci najgorszej plagi Poznania, za jaką uchodzą domokraczy. (wel)

Z targu. Dnia 27 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 3,00—3,20 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,40—3,80 zł; 1 kg. twarogu 60—70 groszy; za 1 litr śmietany 1,40—1,60 zł; 1 litr mleka pełnego 22—26 gr; 1 mdl. jaj 1,15—1,20 zł.

Za drób: kura 1,60—3,00 zł; kaczka 2,00—3,50 zł; gęś 3,50—6,00 zł; para gołębki 0,90—1,00 zł; indyk 4,00—7,50 zł; para turcza 1,40—3,20 zł; para kuropatew 1,40—1,60 zł; perlica 2,00—2,40 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,20—2,40 zł; 1 kg. okonia 1,60—2,40 zł; 1 kg. lina 2,20—2,40 zł; karpia 2,40—2,60 zł; suma 2,60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg. białych ryb 0,80—1,20 zł; 1 kg. sandacza 3,00—3,60 zł; 1 kg. karasia 1,20—2,00 zł; 1 kg. węgorza 3,00—3,20 zł. Za ryby śnięte płacono 40—60 gr. mniej. 1 mdl. raków 0,40—3,50 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 7—8 gr; pietruszki 10 groszy; pęczek cebuli 5—10 gr; pęczek rzodkiewek 10—15 gr; 1 kg. szpinaku 60—70 gr; seleru 10—20 groszy; 1 pęczek buraków 15 groszy; 1 kilogram raba-beru 10—15 groszy; główka sałaty 5—10 gr; mdl. ogórków 40 do 50 gr; pęczek kalarepy 10 gr; marchwi 8—10 gr; kalafior 10—60 gr; 1 kg. pomidorów 25—40 gr; fasoli 0,80—1,20 zł; główka kapusty białej 10—20 gr; włoskiej 15—30 gr; modrej 20—40 gr.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 1,20—2,00 zł; 1 kg. jabłek 40—80 groszy; 1 kg. gruszek 40—80 gr; sliwek 50—70 gr; borówek 40—50 gr; 1 kg. winogron krajowych 60—90 gr; zagranicznych 1,80—2,40 zł; 1 kg. broskwi 60—80 gr.

Za grzyby: 1 kg. kurków 0,80—1,00 zł; borowików 0,80—1,20 zł; maślaków 50 do 70 gr; zielonych grzybów 60 gr; 1 kg. pieczarek 50—70 gr; kozaków 50—60 gr. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

Wypadek. Podczas pracy w śniadalni przy ul. Wielkiej 12 spadł z drabiny 20-letni elektromonter Ludwik Oporowski (ul. Smolna 9) i złamał nogę. Ofierze wypadku udzieliło pierwszej pomocy pogotowie ratunkowe (66-66). P. Oporowski przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego. (kl)

Zderzenie autobusu z platformą. Na ul. św. Marcina zderzył się z platfor-

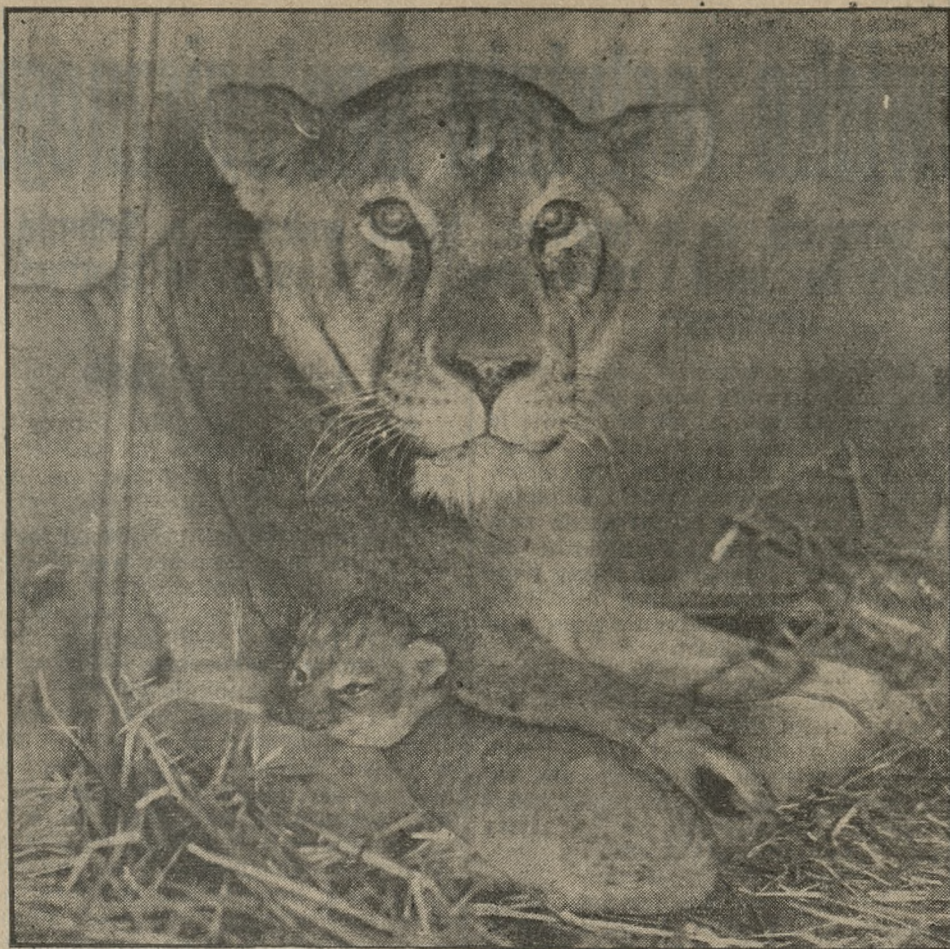
Ostatnie dni pobytu Cyrku Staniewskich!

Kiladzieś tysięcy, żadnych emocji, opuszczali z zadowoleniem cyrk Staniewskich. Popis śmiałego motocyklisty na linie jest ze względu na swój niezwykły charakter wielką atrakcją. Nie ustępuje mu fenomenalny zespół duńskich wrotkarzy. Popisy młodocianych Duńczyków trzeba koniecznie zobaczyć albowiem karkołomne ich występy w słowach nie dadzą się przedstawić. Czytelnicy nasi są i tym razem w wyjątkowym położeniu, mogą bowiem zobaczyć widowisko bardzo

korzystnie, dzięki zamieszczonemu kuponowi, po okazaniu którego kasy cyrku wydadzą po wykupieniu 1 biletu — drugi analogiczny za darmo.

Kupon ulgowy „Kurjera Poznańskiego” do Cyrku Staniewskich
ważny na piątek, dnia 27. 9. na przedstawiennie o 8.30 wiecz. Okazieł n. n. kuponu otrzyma po wykupieniu jednego biletu w kasie cyrku drugi bilet analogiczny **BEZPŁATNIE**

ROZKOSZE LWICY-MATKI

POWYŻEJ PREZENTUJEMY PIERWSZE ZDJĘCIE LWICY DIANY Z POZNAŃSKIEGO ZOOLOGU Z JEJ NOWYM POTOMSTWEM.

Fot. Z. Zielenacki

Drzewieckiego znaleziono na podłodze w koszu. Zawieszany lekarz pogotowia stwierdził zgon wskutek zatrucia nieznana trucizna. Ciało samobójcy przewieziono do kostnicy miejskiej przy szosie szubińskiej, gdzie przeprowadzona będzie przez lekarzy sekcja zwłok. Drzewiecki od dłuższego czasu żył w bardzo ciężkich warunkach materialnych. Opiekowała się nim dawna jego przyjaciółka, niejaka Janina Czajkowska, która jednak w ubiegły piątek opuściła Drzewieckiego, zapowiadając, że więcej nie wróci. Przepuszczają, że to był bezpośredni powód samobójstwa.

— **Czarnków.** Październik wybuchł w zagrodzie Stasiaka w Dębem i strawił chlewe, szope, stóg siana i słomy. Przyczyny pożaru nieustalono. — Plaga naszego miasta i okolicy jest wrażliwa z dnia na dzień żebrawo. W tych dniach pewien osobnik w czasie proszenia, zastawczy drzwi niezamknięte, wtargnął do mieszkanca rolnika z Śmiejszkowa i zabrał z szafy ubranie wartości 80 zł. Władze policyjne powinny się zająć zlikwidowaniem natrętnego żebrawca.

— Rozegrany mecz piłki nożnej pomiędzy reprezentacją Kruszcowa a Tow. Gimn. „Sokol” Czarnków zakończył się zwycięstwem „Sokola” w stosunku 5:1.

— Jarmark ogólny t. j. kramny, na konie, bydło i świnię odbędzie się 8 października.

— **Gniezno.** Sąd okręgowy w Gnieźnie rozpatrywał sprawę karną Katarzyny Lewandowskiej, oskarżonej o to, iż przez niesumienne spełnianie obowiązków pielęgniarzki w zakładzie psychiatrycznym w Dziekanowie spowodowała śmierć pacjentki Hani Rathaus. Po zamknięciu przewodu sądowego sąd skazał Lewandowską na 6 miesięcy więzienia.

— W aresztach osadzono Franciszka Sekulskiego z ulicy Sienkiewicza 15 i Czesława Przybylskiego z ulicy św. Krzyżskiej 29, jako sprawców kradzieży około 70 kg papieru z przejeżdżającego przez Gniezno samochodu na szkodę Józefa Kaptura z Trzemeszna.

— W Pyszczyne, pow. Gniezno, skradziono z otwartej stajni Husurów 3 żrebec ogólnie wartości 400 zł i to jeden 2-letni gniady wałach, drugi jednoroczna gniada klacz i trzech wałach gniady. Wszystkie trzy żrebce mają przystrojone grzywy, natomiast ogony mają długie.

— W majątności Amiołki, pow. Gniezno, na szkodę Stanisława Chelmińskiego obcięto w stajni 18-tu koniom włoście z ogonów, które po obcięciu zabrali nieznani sprawcy.

— Akademickie Kolo Gnieźnian urządzi 2 października o godz. 20 w kawiarni francuskiej „Żywy Dziennik A. K. G.”.

— Oddział gnieźniński Poznańskiego Klubu Krótkofalowców otwiera kurs początkujący dla radioamatorów. Kurs potrwa 3 miesiące, a wykłady odbywać się będą dwa razy w tygodniu po dwie godziny.

— **Inowrocław.** Dnia 18 bm. pobłogosławiony został w kościele Matki Boskiej w Markowicach związek małżeński pomiędzy p. Stefanem Górskim z Tupadeli, urzędnikiem starostwa w Inowrocławiu, a p. Teodorą Włoską z Kruszy Duchownej. (ak.)

— **Kościan.** Pożar powstał w zabudowlach rolnika Jurgu w Kurzejgórze. Pożar strawił stóg słomy. Szkoła jest nieznaczną.

— Zespół operetki poznańskiej wystawił w ub. poniedziałek na scenie Hotelu Warszawskiego operetkę Walla p. t. „Gejsza”.

— Na zebraniu Pow. Komitetu Funduszu Pracy w Kościanie uchwalono ze względu na zbliżającą się zimę przystąpić niezwłocznie do akcji na rzecz bezrobotnych. Wzorem lat ubiegłych urządzi Stow. św. Wincentego a Paulo w Kościanie w mieście i powiecie kwestę domową na rzecz biednych. Dochód przeznaczony na zakup żywności i opału na zbliżającą się zimę.

— **Milosław.** Włamania dokonał nieznany sprawca do kościoła parafialnego w Milosławiu. Otworzył on przemocą skarboxki, zabierając całą zawartość. Również poobcinał obrusy i zabrał mniejszy ze stółka.

— Strzelanie z broni malokalibrowej o mistrzostwo towarzysztwa urządziło w ub. niedzielę Tow. Powstańców i Wojaków. Mistrzostwo zdobył p. Antoni Bzdowski, I. podmistrzem

został p. Walenty Kasperski, II. p. Wacław Tabaka. Do tarczy o premie nagrody zdobył pp. Lemiszewski, Tabaka, Wąsiewicz i Lemiszewski II.

— **Odolanów.** Na posiedzeniu rady miejskiej, odbytym w dniu 24 bm. w sali posiedzeń w ratuszu jako punkt pierwszy uchwalono komunalny dodatek do opłat państwowych od patentów na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych na rok 1936 w wysokości 200 proc. Następnie uchwalono dodatek do państwowego podatku gruntowego w wysokości 80 proc. uchwalono obniżkę opłat targowych przeciętnie o 40 proc. Wkońcu zaopiniowano przychylnie projekt starostwa powiatowego w sprawie powiększenia w pow. ostrowskim obwodów kominarskich, Na tem posiedzenie zakończone.

— **Pożar** wybuchł w zagrodzie gospodarza Jana Cierpki w Bogdaju. Pastwa płomieni padła budynki mieszkalne z całym dobytkiem. Straty wynoszą około 8 tys. zł., a ubezpieczenie wynosi 2 tysiące. Podejrzany o podpalenie jest sam właściciel, którego też aresztowano i oddano do dyspozycji sędziego śledczego.

— **Ostrów.** Porzucili pracę robotnicy majątności Sliwniki, właściciel Jan Niemojewski, z powodu niewypłacania zarobków. Strajkuje około 150 robotników i robotnic, którzy podjęcie pracy uzależniają od wypłacenia należnych im miesięczny plac. Jak dotąd interwenjował bezskutecznie inspektor pracy. Majątek Sliwniki znajduje się w wielkich trudnościach finansowych i ostatnio uzyskał sądowo odroczenie płatności do kwietnia 1937 r.

— Wente urządzi tu w niedzielę, 6 października Polski Biały Krzyż.

— Rozgrywki w koszykówkę o nagrodę przechodnią odbyły się tu między 4 drużynami: K. S. „Jedność” I i II, druż. harcerską im. Zawiszy Czarnego, wszyscy z Ostrowa i „Sokodem” z Skalmierzyc. Pierwsze miejsce osiągnął klub sportowy „Jedność” I, drugie „Jedność” II.

— **Kradzieże** z włamaniem dokonano nocą w składzie kolonjalnym R. Nogali przy ul. Wybickiego. Skradziono towarów za około 200 zł.

— **Urząd pocztowy** zwraca uwagę, iż dowody na listy polecone, przekazy pocztowe i inne przesyłki rejestrowe muszą być bezwzględnie wypełniane własnoręcznie przez adresatów podpisem pełnego imienia i nazwiska i datą odbioru atrymentem lub ołówkiem kopijowym (nie kolorowym). O ile kwituje inna osoba na podstawie pełnomocnictwa pocztowego, umieszcza przed podpisem słowo „z upoważnienia”.

— **Pakość.** Rozpalonem żelazem poparzył sobie prawą stronę twarzy powyżej oka zatrudniony w cukrowni Janikowo uczeń ślusarski Florian Sopolński, zamieszkały w Pakości. Niebezpieczeństwo opatrzone ranę i nie grozi mu utrata oka.

— **Epidemia** cholery drobiu prasuje w osadzie fabrycznej Piechcin pod Pakością, która wyrządza tam mieszkańcom wielkie straty, bowiem masowo padają kaczki i kury.

— **Tabernakulum** kościoła farnego w Pakości zostało odnowione dzięki staraniom tut. ks. proboszcza Klitschego. Projekt i prace wykonał artysta malarz grafik p. St. B. Wojewódzki. Prace ręczne wewnętrzne wykonały SS. Służebniczki.

— **Strzelanie** o godność zwycięzcy żniwnego urządziło tut. Bractwo Kurkowe w ub. niedzielę. Po południu odbyło się zebranie uroczystościowe, na którym prezes p. Nelka wręczył p. B. Ign. Kamińskiemu dyplom uznania za gorliwą pracę około Bractwa i mianowano go również członkiem honorowym. W strzelaniu zwycięzcą żniwnym został p. Ed. Nelka, I. rycerzem B. Ig. Kamiński, II. Ig. Wolfram.

— **Plaski.** Nieznani dotąd sprawcy włamali się przez okno do kościoła parafialnego w Wielkich Strzelcach, gdzie rozbili skarboxkę. Złodzieje nie obłowili się jednak, gdyż skarboxkę w poprzedni dzień wypróżniono.

— **Dzień** chorych obchodziła w ub. piątek parafia w Wielkich Strzelcach. Na mszę św. zwołano do kościoła około 60 osób. Przy zwołaniu chorych pomagały Panie z Tow. św. Wincentego oraz żeńska i meska drużyna ratownicza P. C. K. w Plaskach.

— **Lekkoatletyczny** trójmecz towarzyski urządziło w niedzielę, 22. bm. Tow. Gimn. „Sokol” w Plaskach na boisku K. S. M. M. pomiędzy gniazdami Gostyni, Krobia i Plaski. Pier-

ma, którą powoził p. Jan Banach (ulica Marszałka Focha 167) autobus Poznańskiej Kolei Elektrycznej. Podczas zderzenia platforma została uszkodzona; w autobusie została rozbita szyba. Z ludzi nikt nie odniósł szwanku. (kl)

— **Aktor Teatru Nowego** pokąsany przez psy. Ubiegłej nocy powracającego do domu aktora Teatru Nowego p. Antoniego Krasieńskiego (ul. Półwiejska 33) pokąsały dotkliwie psy. Poranionemu aktorowi udzieliło pogotowie ratunkowe pierwszej pomocy. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— **Tajemnica rzekomego Pawłowskiego.** Pacjent szpitala miejskiego, rzekomy Kazimierz Pawłowski, który po dokonaniu kradzieży zabił się przy ucieczce oknem ze szpitala w nocy na ubiegły poniedziałek, jest nadal człowiekiem nieznanym.

— **Stwierdzono** ponad wszelką wątpliwość, że adres (ul. Marsz. Piłsudskiego 12) był zmyślony. Okazało się również, że osobnik o podobnym nazwisku nie był meldowany w kartotekach urzędu meldunkowego, że nie miał on też nigdzie znajomych. Po zwłoki nikt się nie zgłosił. Symulował on chorobę. Do szpitala przewieziono go przed dwoma tygodniami pogotowie ratunkowe. Rzekomy Pawłowski zabił w bramie jednego z domów na Śródcie i stamtąd przewieziono go do szpitala, gdzie przeżył dwa tygodnie. — Obecnie zwłoki zabitego Pawłowskiego przewieziono do zakładu medycyny sądowej. Policja wdrożyła śledztwo i prowadzi dochodzenia celem rozpoznania tajemniczego osobnika. Nasunęły się też wątpliwości, czy podane nazwisko jest prawdziwe.

— **Okoliczności** zgonu rzekomego Pawłowskiego nasuwają przypuszczenie, że zmarły osobnik pochodzi ze świata przestępczego i miał uzasadnione powody do ukrywania właściwego nazwiska. (kl)

— **Ujęcie przestępców.** W dochodzeniach prowadzonych przez komisariat V ujęto Marcina Orplę, Jana Reichelta i Władysława Michała, zamieszkałych przy ul. Wenejańskiej 11-12. Są oni podejrzani o dokonanie kradzieży u pp.: Marij Hoppel przy ul. Wrzesińskiej 6, Adama Matuszewskiego na Ostrówku 12 i Ignacego Kłoszawskiego na Chwaliszewie 34. Część skradzionych przedmiotów zdołano aresztowanym odebrać. Dalsze dochodzenia przeprowadza w sprawie wymienionych kradzieży komisariat V. (kl)

— **Sprzeniewierzenia na kolei.** Przed sądem okręgowym toczyła się rozprawa przeciwko dwóm mieszkańcom Poznania, 42-letniemu Mieczysławowi Szymańskiemu i 36-letniemu Józefowi Jedraszkiemu oraz przeciwko mieszkańcowi Junikowa, 30-letniemu Hieronimowi Gorysiowi, oskarżonym o sprzeniewierzenia na szkodę dyrekcji kolei w Poznaniu. Oskarżeni pracowali jako urzędnicy biurowi na odcinku drogowym 3. Do nich należało sporządzanie list wypłat dla robotników. Chcąc powiększyć swoje zarobki, wpadli na pomysł podrabiania list wypłat. Mia nowicie, od lipca do października 1932 r., sporządzając listy wypłat, wykazywali dla dyrekcji większe sumy, niż w rzeczywistości należały się dla odcinka drogowego 3. Po otrzymaniu pieniędzy, nadwyżkę pobierali do własnej kieszeni, w celu zaś zatuszowania machinacji, podwyższali robotnikom płace. Przed wysłaniem z powrotem listy wypłat do dyrekcji, przerabiali kwoty, należne robotnikom, na normalne. W ten sposób zdołali spreniewierzyć kwotę 617 złotych. Oszustwo to zosłało wykryte w październiku 1932 r., gdy komisja niespodziewanie przeprowadziła rewizję ksiąg. Na rozprawie Szymański i Jedraszki nie przyznali się do winy, natomiast trzeci oskarżony do popełnienia przestępstwa w całości się przyznał, tłumacząc się, że inicjatywę w tym kierunku poddał oskarżony Jedraszak. Badania ibiegłego wykazały, że w 9 wypadkach podrabienia liczb w liście wypłat dopuścił się Goryś, w dwóch wypadkach Jedraszak.

— **Po naradzie** sąd ogłosił wyrok, mocą którego Szymański i Jedraszak skazani zostali na 10 miesięcy więzienia z zawieszeniem na trzy lata, Goryś zaś na 6 miesięcy więzienia z zaw. na 3 lata. Poza tem sąd zasądził od oskarżonych powództwo na korzyść D. K. P. Poznań w kwocie 617 zł.

Z WIĘ KOPOI SKI

— **Bydgoszcz.** Organizowane w niedzielę na torze regatowym w Brdyjuńcu trzecie międzyklubowe regaty żeglarskie o mistrzostwo miasta Bydgoszczy zapowiadają się szczególnie interesującą ze względu na zgłoszenia licznych żalóg pozamiejscowych, które już niejednokrotnie odnosiły zwycięstwa w biegach żagłówek. Dojazd na regaty koleją i autobusami do przystanku Łęgnowo. Początek biegów o godzinie 11 przed południem. Regaty organizuje z polecenia miejskiego komitetu W. F. 16 drużyna harcerska żeglarska im. gen. Mariusza Żurawskiego.

— **Długoletni** wiceprokurator bydgoskiego sądu okręgowego, p. Ludwik Blejdon, przeniesiony został na stanowisko wiceprokuratora przy sądzie apelacyjnym w Poznaniu.

— **Srednia** szkoła zawodowa żeńska przy ul. Konarskiego 5, uruchamia z początkiem października dwumiesięczny kurs gospodarstwa domowego i gotowania. Zapisy przyjmuje jeszcze sekretariat szkoły w godzinach od 11—1 w południe.

— **Samobójstwo** popełnił w mieszkaniu własnym przy ul. Grodzkiej przez otrucie nieustalonym dotychczas gatunkiem trucizny 55-letni Władysław Drzewiecki, długoletni właściciel restauracyjki nad Brdą pod nazwą „Flota polska”. Kiedy nastąpiło samobójstwo trudno ustalić. Prawdopodobnie przed kilkoma dniami. Dopiero portier Banku Bydgoskiego, w którego domu mieszkał Drzewiecki, nie mogąc dopukać się, a widząc klucz, tkwiący od wewnątrz, zawezwał ślusarza i przy jego pomocy otworzył drzwi.

KINO METROPOLIS

W SOBOTE, 28 bm. o godz. 3:30
W NIEDZIELE, 29 bm. o godz. 3:30 po pol.

HURAGANY WESOŁOŚCI!

GRZMOTY OKLASKÓW!

Półtoragodzinny program
 najdowcipniejszych i najśmieszniejszych
 komedyyek. ng 14 264

Śmiech — Humor — Zabawa

W nadprogramie: przełębny film rysunkowy

BILETY OD 40 GROSZY!

— **sze** miejsce zdobył „Sokol” Plaski, II. „Sokol” Krobia, III. „Sokol” Kostrzyn.

— **Bractwo** Kurkowe w Plaskach urządziło w niedzielę, 22. bm. strzelanie żniwne. Królem został p. Mocz Stefan.

— **Pniewy.** Zlikwidowany został skład żelaza, szkła i porcelany od 40 lat znajdujący się w rękach żydowskiej rodziny Klwyc. Mimo kilku reflektantów Polaków, interes wydzierżawiono Niemcowi, który założył skład towarów krótkich. Znaczący wypada, iż jest to już trzecia likwidacja żydowskiego interesu w bieżącym roku.

— **Aresztowano** na ul. św. Ducha podejrzanego o kradzież Michała Mameta z Niemierzewa, który poza innymi sprawkami jest podejrzany o kradzież motocykla na szkodę I pułku pancernego w Poznaniu.

— **Do kurnika** rolnika Helmeheņa w Zamorzu włamali się amatorzy drobiu Grocholewski, Krzyżaniak i Szymański z Pniew, zabierając cały drob. Wyprawa się jednak nie udała, gdyż zauważywszy Helmeheņa porzucili łup, ratując się ucieczką.

— **Rejestracja** mężczyzn 20-letnich w Pniewach już się rozpoczęła i trwać będzie do 30 listopada b. r. Do rejestracji w zarządzie miejskim winni zgłaszać się wszyscy mężczyźni urodzeni w 1915 r. i zamieszkałi na terenie Pniew, oraz mężczyźni do roku 1885, którzy z jakiegokolwiek powodu nie zostali dotychczas wpisani na listę poborowych. Przy zgłaszaniu należy przedstawić dokumenty, stwierdzające tożsamość.

— **Kapelan** w zakładzie SS. Urszulanek w Lubocheńcu objął ks. Matuszewski.

— **Stacja** knura rozplodowego rasy wielkiej, typ bekonów, utworzona przez Włp. Izęb Rolniczą, znajduje się u rolnika Karola Hologu w Koninie pod Pniewami.

— **Swarzędz.** W niedzielę, 22. bm. odbyło się uroczyste poświęcenie Meki Pańskiej w Zielńcu pod Swarzędzem, którego to aktu dokonał proboszcz parafii swarzędzkiej ks. Koźlik w asyście licznie zebranych mieszkańców Zielńca i Antonina.

— **Swarzędzka „Unja”** rozegrała ostatniej niedzieli mecz piłkarski o mistrzostwo klasy O z poznańskim „Gromem” na boisku K. S. „Grom” na Szelagu, wygrywając zasłużenie w stosunku 2:1. Znaczący należy, że wysocę nieaktowne obejście widzów i drużyny „Gromu” spowodowało, że goście wraz z sędzią zwiazkowym uszli z boiska pod osłoną policji.

— **Zebrańie** informacyjne K. S. M. w Swarzędzu odbędzie się w piątek, 27. bm. w ognisku w sali strzelniczej Bractwa Kurkowego.

— **Zebrańie** Tow. Robotników Kat. w Swarzędzu odbędzie się w przyszłą niedzielę, 29. bm. o godz. 12 u p. Schleichertha.

— **Doroczny** odpust św. Michała Archanioła odbędzie się w parafii Uzarzewo w nadchodząca niedzielę, 29. bm.

— **Plaszew.** Dnia 3 października odbędzie się jarmark kramny, na bydło i konie.

— **Słupia.** Zebranie K. S. M. parafii słupskiej odbędzie się w niedzielę, 29. bm.

— **Zakwitła** po raz drugi w ogrodzie p. Kostrzewskiego w Wronczynie wiśnia.

— **Zbyszyn.** Dnia 26. bm. o godz. 10 w sali rady powiatowej w Nowym Tomysłu odbędzie się zebranie wyborcze celem dokonania wyboru 4 członków sejmiku wojewódzkiego i 4 zastępców.

— **Wieleń.** Sąd grodzki w Wieleńlu rozpatrywał sprawę młodocianych włamywaczy, którzy zakradli się do tut. bóżnicy i skazali Mariana Kaczmarka na umieszczenie w domu poprawczym do czasu pełnoletności, Pawła Goebelskiego na 3 miesiące więzienia, Edmunda Tryczyńskiego i Józefa Piatka, każdego na 3 miesiące domu poprawczego, zawieszając dwóm ostatnim karę na 2 lata, Marcina Wanrowskiego, handlarza starzyzna, za świadome kupowanie od nich skradzionych przedmiotów, na 2 miesiące więzienia z zawieszeniem. — Za kradzież i profanację cmentarza w Łaskach skazał sąd Jerzaka, Galeckiego i Kybińskiego, kilkakrotnie karanych, każdego po 6 miesięcy więzienia.

— **Związek** małżeński pomiędzy p. Aleksym Rybackim, a p. Heleną Michalakówną pobłogosławił w kościele parafjalnym ks. Kasior z Koźmina.

— **Września.** Fara wrześniańska otrzymała po dość długim oczekiwaniu piękną ozdobę, mianowicie piękny witraż, ufundowany przez pp. K. Urbańskich w Turzeń. Twórcą witrażu jest p. prof. Marian Turwid. Witraż przedstawia Wrześnię, oddającą swę katowane dzieci pod opiekę Serca Jezusa, Chrystusa na tle krzyża, błogosławiącego ojczyznę i miastu naszemu.

— **Do bójki** doszło w czasie kupna świrf pomiędzy gospodarzem Pritzem z Wrześni a Andrzejem Silskim i jego synem Janem. W czasie bójki Jan Silski otrzymał cios nożem w ramię, zaś Andrzej S. ma rozprutą dłoń.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono dalszym ciągu:

— **Na pomnik** Serca Jezusowego: M. T. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o pomoc w każdej potrzebie, 3 zł; razem z poprzednio pokwitow., 191.50 zł.

— **Na S. S. Karmelitanki** Bose: M. T. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o pomoc i opiekę w każdej potrzebie 3 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 16 zł.

METEOR JEST CZY GO NIEMA?

Negatywne stanowisko Instytutu Geologicznego

Prof. Morozewicz i dr. Kuźniar twierdzą, że w miejscu, które wskazał p. Schmid, niema meteoru, ale nie zaprzeczają, że „gość z zaświatów“ mógł spaść w tamtych okolicach

Chcąc dać pełny obraz poglądu na sprawę legendarnego już meteoru ostrzeszowskiego, zwróciliśmy się w tej sprawie do kierowników Państwowego Instytutu Geologicznego mieszczącego się w Warszawie, przy ul. Rakowieckiej w pięknym gmachu i w głębi ogrodu, zdala od szumu i gwaru ulicy.

W gmachu tym zbiegają się nici wszystkich odkryć kopalnych w Polsce; tam dokonywane są badania naukowe nad próbami nadsyłanymi ze wszystkich stron Rzplitej. Poniżej relacja naszego umyślnego wysłannika:

Przyjmuje mnie w swoim gabinecie, położonym na piętrze, sędziwy dyrektor Instytutu, prof. J. Morozewicz.

Na zapytanie w sprawie meteoru, dyrektor wskazuje ręką na plik wycinaków prasowych, leżący przed nim na biurku:

— To wszystko pisze się teraz — rozpoczyna rozmowę — na temat tego meteoru. Przecież ta rzecz obchodzić może tylko ludzi nauki, przywiązanych specjalnie do przedmiotu badań.

Na moją wzmiankę, że cel naukowy jest obojętny szerszym warstwowi, które interesuje przedewszystkiem fantastyczna wartość meteoru, wyrażona sumą dziesięciu milionów złotych, jaką reprezentować ma ten „gość z zaświatów“, dyr. Morozewicz zaśmiał się i rzekł:

— Ma pan rację. Jednak szeroka publiczność będzie zawiedziona, bo meteor wogóle jeszcze nie został odnaleziony, i nie wiadomo, czy wogóle będzie odnaleziony.

— Jakto? Przecież enuncjacje p. Schmidy nie tylko całkiem dokładnie wskazują miejsce i położenie jego, ale podają zagłębienie się na około 6 metrów?

— To wszystko mija się z rzeczywistością. Najlepiej zresztą wyjaśni to sam dr. Kuźniar, który tę sprawę badał na miejscu i przywiózł nawet stamtąd próby, mające być rzekomo „szlaką meteorową“.

Oczekując nadejścia dr. Kuźniara, dyr. Morozewicz dalej rozwija temat:

— Jak już z gazet wiadomo, udaliśmy się z dr. Kuźniarem do Ostrzeszowa na zaproszenie pana Schmidy, który zapewnił nas, że może dokładnie wskazać miejsce wbiać się meteoru w ziemię. Jednak, po przybyciu na miejsce, okazało się, iż sprawa nie jest tak prosta jak się wydawało, i pan Schmid sam przyznał, że nie jest zbyt pewny tego miejsca, ale, że będzie czynił dalsze poszukiwania o których nie omieszka nas zawiadomić. Rzeczywiście za trzy dni był telefon od p. Schmidy... a otoż jest i pan dr. Kuźniar. On pana najlepiej poinformuje w sprawie drugiej swojej jazdy do Ostrzeszowa.

— Telefonuje pan Schmid — podejmuje rozmowę dr. Kuźniar — i oznajmia, że nareszcie odnalazł prawdziwe miejsce meteoru, znajdujące się w lasach miejskich Ostrzeszowa. Prosi bym przyjechał i przekonał się o tem na miejscu.

Pojechałem i po dokładnym zbadaniu terenu rzekomego upadku, składam panu następujące oświadczenie: Rzekoma szlaka, jaka miała utworzyć się w miejscu zetknięcia się meteoru z powierzchnią ziemi, w rzeczywistości jest żyzną warstwą rudy żelaznej, t. zw. darniowej, której pokłady są porzrucane w całej Wielkopolsce.

— Twierdzenie, jakoby był to wytwór powstały z przebijania się meteoru przez glebę jest śmieszne — dodaje prof. Morozewicz. Pokład ten, jak wykazała pobrana próba, zawiera kryształowy kwarc, na których wytworzenie potrzeba tysięcy lat. A przecież od chwili upadku meteoru upłynęło zaledwie 28 lat; czy przez tę cząstkę sekundy, jaką stanowi dla życia ziemi, ten okres 28 lat, mogły nastąpić jakieś przemiany w masie, do ukazania się kryształów kwarcu włączanie? Niech pan sam na to pytanie odpowie.

— Jest jeszcze jedna wątpliwość, panie profesorze — mówię, — mianowicie meteor mógł jedynie przebiec warstwę powierzchniową, nie przemienia-

jąc jej wcale, a tworząc jedynie zgrubienie pokładu rudy żelaznej?

— Pan pozwoli, że na to pytanie ja odpowiem, wtracił dr. Kuźniar, — gdyż poto właściwie pojechałem do Ostrzeszowa. Otóż mogę stwierdzić, że na całym wskazanym mi obszarze nie znalazłem najmniejszego wylamania się pokładu rudy. Pokład jest ciągły i nie znać żadnej przerwy, jaka musiałaby powstać w chwili zagłębienia się w nim potężnej masy meteoru.

— W konkluzji zatem?

— W konkluzji zatem Instytut stoi na stanowisku negatywnym: meteora w miejscu, które wskazał pan Schmid, niema. Temniemniej jednak nie zaprzeczamy, że okolice tamtejsze mogą być siedliskiem meteoru; od inicjatywy prywatnej zależy odnalezienie go.

— A Instytut?

— Instytut ma wyznaczone ściśle fundusze na badania czysto naukowe, na badania laboratoryjne, a na finansowanie eksperymentów poszukiwawczych, wynik których nie jest absolutnie pewny, pieniędzy nie ma.

— Od czego jest zresztą inicjatywa prywatna? — mówi, śmiejąc się dr. Kuźniar. — Niech szukają. Niech podnieta im będzie znalezienie „gościa z zaświatów“, którego zazdrościć nam będą wszystkie narody świata. A że meteor jest gdzieś w okolicach Ostrzeszowa, jest to rzecz zupełnie prawdopodobna.

Dziękując za uprzejmie udzielony wywiad, opuszczam ciche progi Instytutu.

S. J.

Dalszy ciąg dyskusji

Czy należy obniżyć wierzycelności hipoteczne?

Z obfitego materiału, przesłanego nam przez Czytelników z całej Wielkopolski, w sprawie projektu ustawowego obniżenia wierzycelności, zahipotekowanych na nieruchomościach miejskich, ogłaszamy poniżej w dalszym ciągu dwa głosy wierzycieli i jeden dłużnika.

Wierzyciele ponieśli już znaczne ofiary

Jeżeli z kół dłużników-właścicieli nieruchomości padają dzisiaj głosy, domagające się skrócenia połowy długów hipotecznych na tej zasadzie, że wartość nieruchomości się obniżyła, przytoczyć można szereg przykładów, jak niejedną z obecnych właścicieli domów dorobił się znacznego majątku na dewaluacji, która zmiotła zupełnie niemal dawne długi hipoteczne.

Przyznaję, że wartość nieruchomości spadła (lecz nie o 50 proc.) i że włożony w budowlę pieniądź można chwilowo uważać w części za stracony; mówię chwilowo, gdyż konjunktura jest zmienna i wartość nieruchomości może się znów podnieść. A zresztą, czemu to właśnie wierzyciele mają ponosić tę stratę a nie właściciele nieruchomości, boć przecież autor chce ich stratę wyrównać kosztem wierzycieli, skreślając połowę długów i obniżając odsetki do 3 proc.

A gdyby tak rozwój stosunków gospodarczych poszedł w przeciwnym kierunku i wartość nieruchomości podniosłaby się o 50 proc., czy wtenczas autor żądałby, ażeby wartość długów hipotecznych również o 50 proc. podwyższono?

Nam, którzy ciężką pracą dorobiliśmy się trochę grosza, już uszczuplono dochody z kapitału, a więc obniżono jego wartość, czego o dochodach właścicieli powiedzieć nie można. Wprawdzie nie pobiera się już dziś „odstepnego“, wynoszącego nieraz kilkaset złotych, nie potrzeba już płacić lichwiarskiego komornego, lecz dość wysoki czynsz ustawowy płaci się w niezmiennej wysokości, nic nie słychać o jego obniżeniu.

Wartość nieruchomości się obniżała, lecz realne dochody ich właścicieli się nie zmieniły. Wartość kapitału, obciążającego hipoteki, na pozór ta

List p. Schmidy

Od p. Karola Schmidy, „łowcy meteorów“, który powrócił już do Niemiec, otrzymaliśmy list, datowany w dniu 24 b. m.

P. Schmid donosi nam, że po rozmowie z dyr. instytutu mineralogicznego uniwersytetu w Bonn wysłał w dniu poprzednim dyr. instytutu geologicznego w Warszawie, prof. Morozewiczowi, swój rachunek kosztów (według naszych wiadomości około 130 zł — przyp. Red.) i zażądał uregulowania tego rachunku, stosownie do umowy — pisze w liście p. Schmid — w przeciągu 3 dni. Dalej donosi nam p. Schmid, że „oficjalnie“ zakomunikował prof. Morozewiczowi położenie meteoru i zażądał, aby do dnia 1 października b. r. wszczęto prace nad wykopaniem meteoru, a w przeciwnym razie, żeby prof. Morozewicz oświadczył swoje niezainteresowanie dla tej sprawy.

Jak wyjaśnia p. Schmid, kroki te były konieczne celem niezmiennienia sytuacji prawnej, powstałej przez umowę pomiędzy nim i prof. Morozewiczem. Wreszcie poinformował nas p. Schmid, że w sprawie meteoru pod Ostrzeszowem skomunikował się z rządem polskim za pośrednictwem generalnego konsulatu R. P. w Hamburgu. Na prośbę naszą o swoją fotografię i o szczegóły biograficzne odpowiedział, że przychylił się do niej dopiero po znalezieniu meteoru.

Nie można jednak traktować na równi spekulantów z właściwymi wierzycielami, musi być jakieś rozgraniczenie pomiędzy jednym i drugim.

Przyznaję, że wartość pieniądza podniosła się znacznie i że nieruchomości spadły w cenie, jednakowoż różnica wynosi najwyżej 30 do 40 proc.

Na obniżkę 30 proc. zgodziłbym się niezwłocznie, ale pod warunkiem natychmiastowej wypłaty długu. J. S.

Bydgoszcz

Niesłuszne wzbogacanie się wierzycieli

Obniżenie odsetek i zredukowanie samych hipotek jest konieczne, o ile niema nastąpić zupełne załamanie własności miejskiej i dalsze wystawienie domów na subhasty i przymusowe zarządy.

Poważna ilość mieszkań w starych domach stoi pustkami. W tym względzie jako przykład posłużyć mogą w Poznaniu ulice niegdyś eleganckie i najludniejsza, jak Matejki itp. Lokatorzy szukają mieszkań w nowych domach, wolnych od podatku lokalnego.

Z powodu redukcji płac i zarobków, komorne obniżyło się do najniższej, możliwej granicy, nieruchomości spadły w cenie o połowę, właściciele nie mają środków nawet na zapłacenie podatków i świadczeń, coż dopiero mówić o spłacie odsetek od wierzycelności hipotecznych lub samych hipotek, które jedynie w obecnym kryzysie nie ucierpiały, lecz utrzymały się na poprzednim, korzystnym poziomie.

Nie można dopuścić do uprzywilejowania jednej klasy wierzycieli, która miałaby wyjść z kryzysu wzbogacona, z równoczesnym pogńębieniem klasy drugiej, twórczej i produktywnej, odbierając jej wszystko i nakładając na nią nietylko ciężary obywatelskie i podatkowe, ale ponadto obowiązek bogacenia tamtej drugiej klasy. Należy przytem uwzględnić jeszcze i tę okoliczność, że pierwotni wierzyciele przeważnie już nie istnieją, że ich miejsca zajęli w znacznej części ludzie, którzy dorobiwszy się na rozmaitych interesach, skupowali od potrzebujących pieniądze ich hipoteki za grosze.

Oni są dziś najwięcej uprzywilejowani i najbardziej agresywni w swoich wymaganiach i będą napewno najwięcej krzykliwi przeciwko rzekomemu ich pokrzywdzeniu.

Znam wypadek, gdzie taki nabywca hipoteki w kwocie 6.000 zł za kwotę 2.400 oświadczył adwokatowi, proponującemu mu w imieniu krewnych dłużnika odkup tej hipoteki za 4.500 zł, że taka transakcja dla niego się nie kalkuluje, on za 10 lat dostanie tytułem odsetek 4.500 zł, a hipoteka zostanie nienaruszona, że ma takich hipotek osiem, że są one pewniejsze od pieniądza, z którym niewiadomo co dziś zrobić, że zdzierając 6 proc. od hipotek, nie potrzebuje palcem ruszyć i ma wygodne, beztroskie życie.

Tak przedstawia się sprawa hipotek w właściwym świetle.

Odsetki 6 proc. są stanowczo za wysokie, wszak banki zagraniczne obniżyły stopę procentową, od wkładów na 2 proc. w stosunku rocznym, nasze banki na 3 proc., dlaczego więc wierzyciele mają pobierać 6 proc., będąc z swojemi pretensjami najlepiej zabezpieczeni?

Poznań.

J. C.

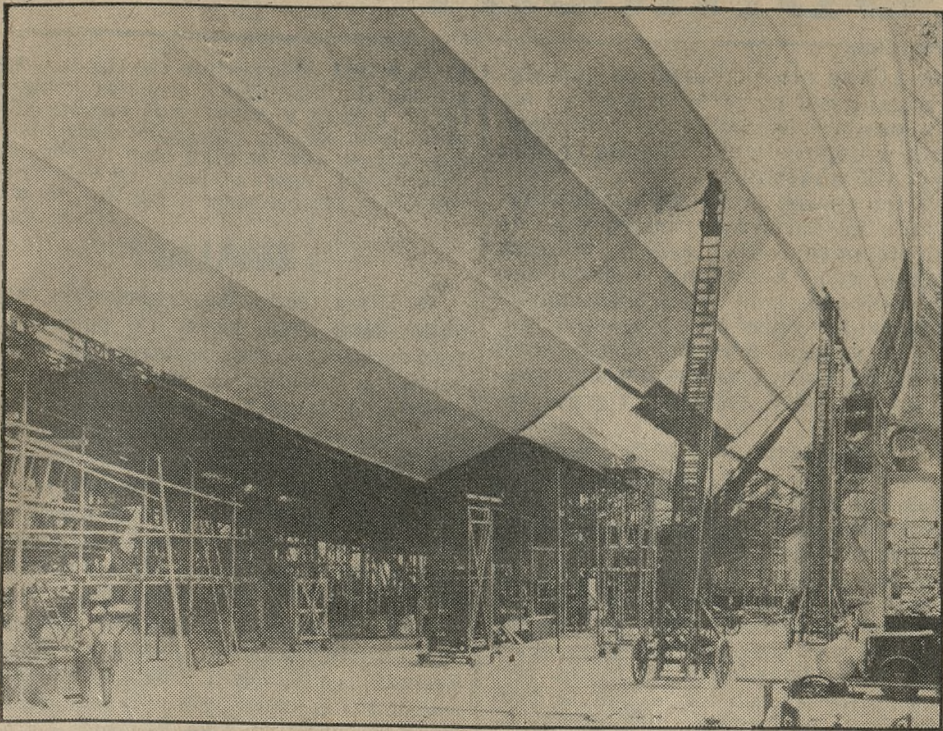
Wystawa trofeów łowieckich

Zorganizowana przez Wielkopolski Zw. Myśliwych wystawa odbędzie się w Poznaniu, przy czym otwarcie nastąpi dnia 3-go listopada br., tj. w dniu św. Huberta, patrona łowiectwa.

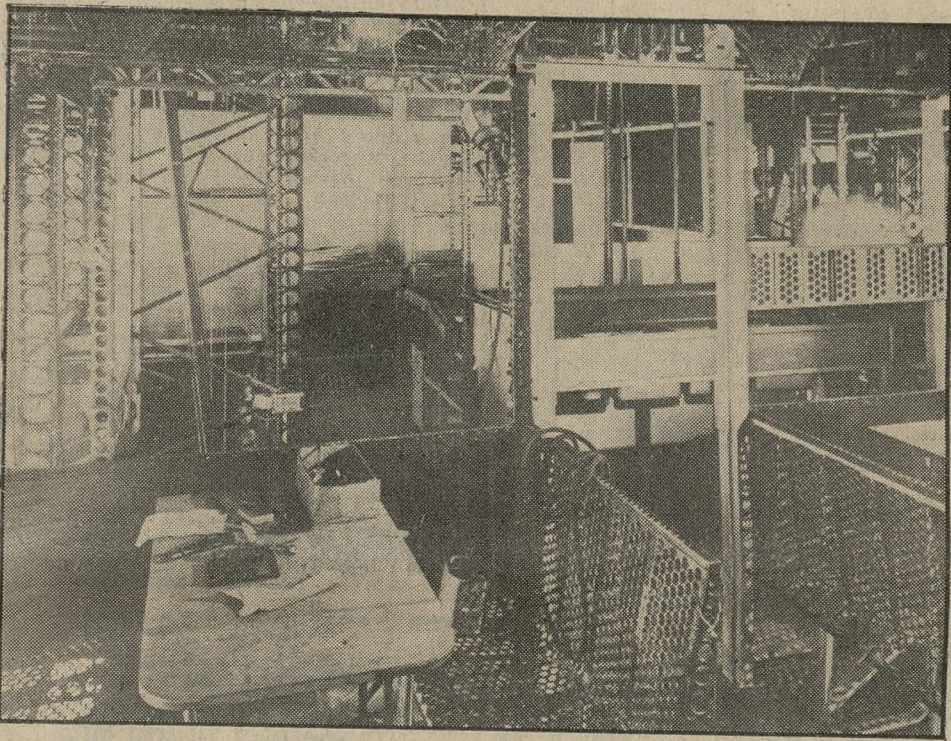
Wszystkich zrzeszonych i niezrzeszonych PP. Myśliwych najuprzejmiej zaprasza W. Z. M. do gremjalnego wzięcia udziału w urządzanej przez Związek wystawie, na której powinien być reprezentowany cały dorobek trofeów łowieckich, zdobytych w łowiiskach wielkopolskich w latach 1933, 34 i 35. Na tegorocznym pokazie szczególną uwagę powinny zwrócić kolekcje trofeów pochodzących z odstrzałów selekcyjnych, które również będą premjowane jak i inne wyróżnione poroża, wieńce etc.

Ponieważ na urządzenie tego pokazu pozostało już niewiele czasu, W. Z. M. uprzejmie prosi PP. Wystawców nie zwlekać ze zgłoszeniami, podając ilość eksponatów poroży kozłów, wieńców jelenich i innych trofeów, aby można zarezerwować odpowiedni lokal. Zgłoszenia osobiste i listowne przyjmuje sekretarjat Wlkp. Zw. Myśliwych, Poznań ul. Młyńska 9 I. od godz. 10 — 13,30.

NOWY STATEK NAWIETRZNY

Przed kilku dniami zamieściliśmy cenne uwagi senjora lotnictwa francuskiego L. Bleriot o rekordach lotniczych. Bleriot wypowiedział się zdecydowanie przeciw tym rekordom, nazywając je poprostu grzechem głównym lotnictwa. Jako ideał przyszłego lotnictwa uważa loty maksymalne 300 km. na godzinę. Tej zasadzie ma holdować również najnowszy olbrzym nawiętrzny „L. Z. 129”, który budują obecnie Niemcy. Zeppelin ten jest już na ukończeniu. Poniżej widzimy go na rusztowaniu w warsztacie.

Drugie zdjęcie ukazuje fragment z wewnętrznego urządzenia Zeppelina, a mianowicie jadalnię załogi, na prawo umywalnię, w głębi kuchnię.

Przygody polskiej ekspedycji filmowej w Algierze

Na pokładzie wspaniałego polskiego okrętu transoceanicznego M/S „Piłsudski” znajdowała się ekspedycja filmowa, złożona z dziennikarza filmowego Karola Forda, operatora J. Joniłowicza i jego pomocnika. Filmowcy nakręcili reportaż średniometrażowy z podróży inauguracyjnej oraz film krótkometrażowy, ilustrujący komfort statku i jego najnowocześniejsze urządzenia.

Filmowcy polscy wylądowali w Algierze jeszcze przed przybyciem okrętu. W celu lepszego sfilmowania portu operatorzy wysiedli z okrętu na pełnym morzu, udając się motorówką pilota wprost na molo, aby nakręcić wejście „benjaminka” floty polskiej do portu algierskiego. Wszystko szło sprawnie... aż do dzielnicy arabskiej. Tam czekały naszych filmowców komplikacje. Koran zabrania wszelkiego reprodukcji rysów ludzkich. Nic więc dziwnego, że film i fotografia znajdują się na indeksie arabskim. Zjawienie się samochodu, na dachu którego usadowiony był operator filmowy z całą swoją aparaturą, wywołało zrozumiałą sensację wśród tłoczącego się tłumu. W ciągu kilku sekund banda dzieciaków otoczyła automobil filmowców i urządziła istną kocią muzykę. A gdy mimo to uparci operatorzy nie zamierzali ustąpić i puścili w ruch motor aparatu, zrobiła się awantura. Na samochód posypały się zewsząd... pomidory, kartofle, kamienie. Nie pomogła obecność w samochodzie inspektora policji, którego prefektura przydzieliła ekspedycji.

Zniecierpliwieni wrogą postawą tłumu, w obawie o całość aparatów, filmowcy postanowili jechać dalej. Na pytanie szofera, dokąd ma jechać, zmaltretowany bombardowaniem operator odwrócił się: „Wszystko jedno dokąd, byleby dalej”.

W wąskich i krętych uliczkach Casby poszło łatwiej. Nasi filmowcy natrafili zresztą na te same zakątki, które sfilmow-

wał znakomity francuski reżyser Duvivier do swego filmu religijnego „Golgota” i dokonali szeregu ciekawych zdjęć.

W europejskiej dzielnicy polscy filmowcy wzbudzili sensację; ekipa zetknęła się z ekspedycją francuską, nakręcającą zdjęcia do filmu „La Chanteuse du Cafe Maure”. Początkowo gapie uliczni przypuszczali, że rozpoczęto właśnie zdjęcia do tego obrazu, o którym wspominała cała prasa algierska. Omyłka przyszła tem łatwiej, że operatorom naszym towarzyszyła śpiewaczka Opery warszawskiej p. Nina Grudzińska.

Amerykańskie metody

Autobus ekspresowy Nowy York — Filadelfia gotów już był do drogi. Konduktor miał właśnie dać sygnał do odjazdu, gdy skoczył na stopień wozu niski, zadyuszony jęgotem, w gumowym płaszczu, z małym neseserem w rękę.

— Jedziemy wprost do Filadelfii? — rzucił pytanie nowy pasażer.

— Tak, bez zatrzymywania się po drodze, — odparł konduktor.

Pasażer ulokował się przy oknie, na vis-a-vis wysokiego chudego jegomościa. Zlustrował jednym spojrzeniem wnętrze wozu, autobus był tylko do połowy zapełniony. Chudzielec z przeciwka wyjął z kieszeni gazetę, rozwinął ją i zaczął czytać z uwagą artykuł wstępny. Niski grubas wpił się wzrokiem w gazetę. Pochylił się ku sąsiadowi:

— Pan pozwoli... nazywam się Nesting.

— Oh, yes, bardzo mi miło... Brim jestem — mruknął tamten, nie odrywając oczu od gazety.

— Mister — ciągnął niezrażony tem Nesting — nie wiedziałem, że autobus nie zatrzymuje się w drodze i nie mam nic do czytania. Niech mi pan odstąpi gazetę, zwrócę za nią dolara.

— Owszem, dam panu gazetę po przeczytaniu

— Nie, chciałbym dostać gazetę od razu, dam panu dwa dolary.

— O co panu właściwie chodzi — odparł Brim — gazetę może pan dostać za dwadzieścia centów, a ja dam ją panu trochę później...

— Właśnie teraz mi potrzebna, zaraz, daję za nią pięć dolarów!

— Co za niecierpliwość, a mówią, że to tylko kobiety są ciekawe...

— Dwadzieścia dolarów! — przerwał Nesting — to moja ostatnia propozycja!

— Dwadzieścia dolarów? Hm, cena biletu? Ostatecznie, pal go sześć! — myślał Brim.

— Proszę — podał gazetę i schował do portfela podany mu banknot dwudziestodolarowy.

Nesting rozwinął gazetę i pograżył się w czytaniu. Jego vis-a-vis ziewnął kilka razy, oparł się wygodnie o poręcz i zasnął.

Autobus wjechał już w przedmieście Filadelfii. Brim obudził się dopiero, gdy konduktor potrząsnął go za ramię: „Filadelfia!” Obejrzał się, wysiadając, niskiego grubasa już nie było. Przy kiosku gazetyowym przystanął i kupił „Daily Press” za pięć centów. Spojrzył na pierwszą stronicę, ujrzał fotografię, przyjrzał się tej twarzy ze zdumieniem i poznał niskiego grubasa. „Damn!” — zaklął głośno.

Pod fotografią widniał napis:

„Poszukuje się Jacka Nissels’a! Dzisiaj w nocy dokonano kradzieży z włamaniem w kasie fabryki sztucznego lodu w Broadway. Złodziej zabrał 60 000 dolarów. Poszlaki wskazują na Jacka Nissels’a, który opuścił nagle miasto. Policja poszukuje go. Dużą nagrodę otrzyma każdy, kto przyczyni się do ujęcia sprawcy kradzieży.”

Historja, która może się wydarzyć każdej chwili, o ile się już nie wydarzyła.

Piękne wywczasy za kratami więziennymi

Pod względem traktowania więźniów najbardziej konserwatywnym krajem jest Anglja, najbardziej liberalnym Francja. Lord angielski, który dopuścił się czynu kryminalnego, musi na kłęczkach przyjąć wyrok sądowy. Więzień francuski, przynajmniej ten, który rozporządza odpowiednimi środkami, pobytu swego w więzieniu, przynajmniej śledczym, nie odczuwa prawie wcale.

Dwa miejsca są we Francji osławione: jedno, to 42 Rue de la Sante, przy której to ulicy mieści się największe więzienie śledcze Paryża, drugie to więzienie w Fresnes, w małym miasteczku departamentu Sekwany, gdzie również znajduje się wielkie nowoczesne więzienie, w którym umieszcza się wyjątkowo także więźniów podczas śledztwa, o ile rozporządza odpowiednimi środkami i środkami.

UMEBLOWANE POKOJE.

W więzieniu tem więźniowie w czasie śledztwa, ale i zasądzeni już, którym przyznano pewne przywileje, mają prawo, urządzić sobie życie, jak im się podoba. Cele ich, to obszerne pokoje o dużych oknach, których matowe szkło zakrywa kraty okienne. Fresnes posiada przepiękny duży park, z którego więźniowie korzystają mogą podczas codziennych przechadzek.

Jadwiga Musielewska

wybitna artystka opery poznańskiej wystąpi w rozgłośni naszej 29 bm. o godz. 17.00 do 18.00. Tytuł: „Migawki regionalne”. Opracowuje ją znakomity znawca folkloru wielkopolskiego prof. p. Kamiński. Złożyła na nią pieśni ludowe w oprac. prof. Kamińskiego i pieśni dworskich garderobianych w oprac. p. Iwańskiej.

Więźniom wolno wydzierżawić urządzenie celi od specjalnie wyznaczonego przedsiębiorstwa, które zadość uczynić może nawet najwybredniejszym wymaganiom.

Podobnie i pod względem odżywiania pozostawia się więźniowi zupełną swobodę. O godzinie 8 rano zjawia się w celi więźnia klucznik z jądłospisem, wytrzymującym porównanie z najwykwintniejszymi jądłodajnikami paryskimi. Podobnie starannie zestawiony jest także spis win, jakie stawia się więźniom do dyspozycji.

W kronikach restauracji więziennej zachowały się nazwiska sławnych więźniów. Tak np. były minister finansów Klotz, który przesiedział w więzieniu dwa lata, żądał codziennie kotletów baranich w sosie worcester. Madame Hanau wolała łatwo strawne, bezmiejsne potrawy, a ulubionym jej smakołykiem były omlety z szampinionami na sposób prowansalski. Bolo Pasza, szpieg i zdrajca w czasie wojny światowej, był wyrafinowanym smokozem. Właściciel restauracji więziennej z dumą opowiada o tym najbardziej wyimagającym gościu, który mu dwukrotnie odsyłał pieczeń jelenia, ponieważ sos był źle przyprawiony. Był tam również inny gość, który tak się znał na sztuce kuchennej, że każdego czasu mógłby być zają stanowisko szefa kuchni w każdym najwytworniejszym hotelu z pensją istic królewską. A co stało się wzięcia? „Mon Dieu, kilka drobniaków. Był to bowiem Landru, który zamordował i poćwiartował kilka kobiet...”

W i P

APOLLO

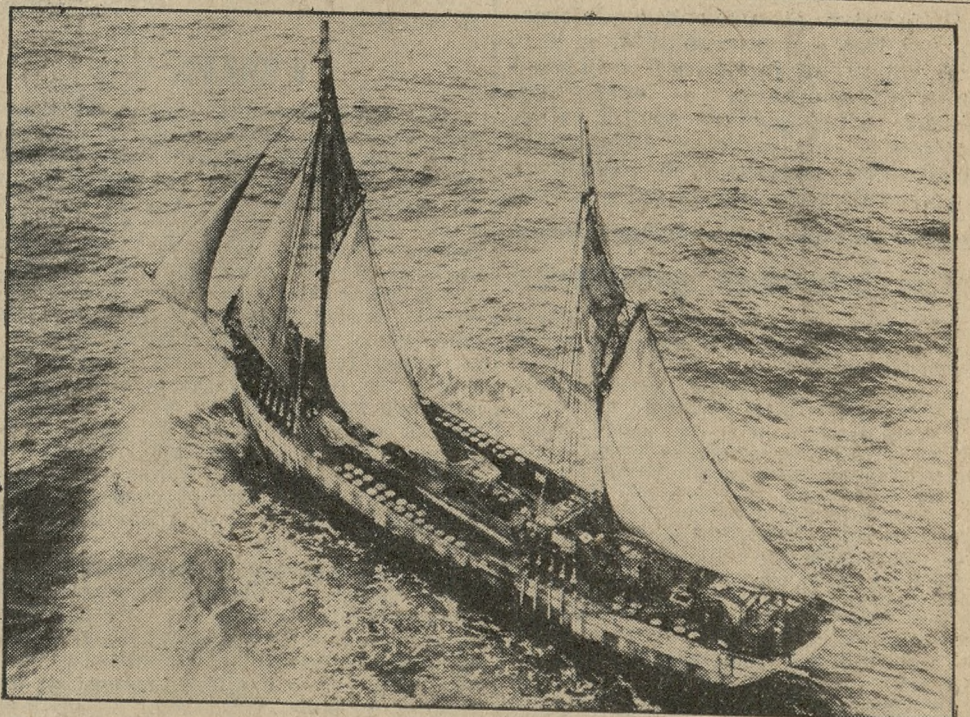
Seanse 5 — 7 — 9
Od jutra, soboty 28 bm.

TRIUMF EKRAŃÓW ŚWIATA
NAJPIĘKNIEJSZY FILM-OPERA

WIDZIEMY PO SZCZĘŚCIE

z przebojową piosenką CZIRI-BIRI-BI
W rol. gl. fenomenalna śpiewaczka operowa GRACE MOORE

W NADPROGRAMIE: ZAWODY BALONÓW O PUHAR GORDON BENNETA

Kapitan i załoga wielkiego szkunera rybackiego „Jacques Bertke” przeżyła pięć miesięcy trwogi i niepokoju o swoje losy. Wzburzone fale zapędziły bowiem statek na Ocean Atlantycki, gdzie zbuntowane żywoły zrobili sobie z niego igraszkę swych niebezpiecznych kaprysów. Cudem poprostu szkunera francuski dobrnął do portu macierzystego, gdzie obecnie jest „bohaterem dnia”.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Etatystyczne „jacjejki eksportowe”

Otrzymałmy poniższe uwagi, rzucające ciekawe światło na organizację naszego handlu eksportowego:

W ostatnim dziesięciu lat jesteśmy świadkami nieustającej „organizacji eksportu”, albo — mówiąc językiem urzędowym — ujmowania eksportu w ramy fachowych związków branżowych, niby to nieprzymusowych, a faktycznie jak najbardziej przymusowych.

W myśl tej ideologii czynników miarodajnych z biegiem czasu powstały więc najróżniejsze organizacje związkowe w celu „regulowania” eksportu standardowych artykułów wywozowych, jak: bekony, trzoda chlewna, wyroby mięsne, drób, drzewo, wiklina, itd. Wszystkie te związki powstają i pozostają pod bezpośrednim protektorem ministerstwa przemysłu i handlu oraz Państwowego Instytutu Eksportowego.

W samych początkach tej „radosnej twórczości”, kiedy światowa konjunktura gospodarcza była jeszcze bardzo pomyślna, zdawało się ogólnie, że rozwój naszego eksportu jest całkowity i wyłącznie zasługą t. zw. „polityki eksportowej” tych właśnie organizacji związkowych. Przynajmniej kierownictwa poszczególnych związków, jak również i osoby, odpowiedzialne za losy naszego gospodarstwa krajowego, były i może jeszcze są o tym najzupełniej przekonane.

Tymczasem nadszedł kryzys światowy i natychmiast przerost etatyzmu w naszym eksporcie wyszedł na jaw w całej swej okazałości. Od dłuższego już czasu mamy do zanotowania wyraźny zastój, a nawet zastraszające cofanie się we wszystkich prawie dziedzinach naszego wywozu. Cofamy się zarówno pod względem tonnażu wywożonych towarów, jak i pod względem ich proporcjonalnej wartości. Na jednym tylko odcinku dawniejsze pozycje utrzymują się uparczywie na swoim wysokim poziomie, mianowicie w budżetach naszych etatystycznych organizacji związkowych, na których cele oczywiście znajdują się kryzysowi nie podlegające „ustosunkowane figury”.

Takie osobistości przeważnie ani o eksporcie samym, ani o fachowości w danej dziedzinie nie mają wielkiego pojęcia, ale ponieważ „walczą z kryzysem” tak jak umieją, przeto zbyt wygórowane, do lepszych czasów zastoso- wane budżety w dalszym ciągu obciążają nasz i tak już ze wszech stron uciskany eksport. Budżet np. Polskiego Związku Eksporterów Drobni w 1931 r., przy wywozie 1% (jeden i trzy ćwierci) miliona sztuk gęsi, ogólnej wartości około 12 milionów zł, wynosił zaledwie 40.000 zł, podczas gdy w 1934 roku wydatki budżetowe wzrosły do przeszło 100.000 zł, przy wywozie zaledwie pół miliona sztuk gęsi, ogólnej wartości trzech milionów zł, nie mówiąc już o astronomicznych wprost cyfrach budżetowych innych związków, np. bekonowego.

A na czem właściwie polega działalność tych „etatystycznych jacjejek” eksportowych, jak śmiało nazwać można wszystkie nasze eksportowe organizacje związkowe?

Otóż ani w stosunkach z odbiorcami, ani też z dostawcami, t. j. tam, gdzie zależy na fachowości i indywidualnym kontakcie z eksportem, związki żadnej pomocy swoim członkom okazać nie potrafią. Działalność kierownictw związkowych ogranicza się zatem do rozdzielania zaświadczeń

wywozowych (prawie wszystkie bowiem artykuły eksportowe u nas podlegają kontyngentowaniu) oraz do prowadzenia t. zw. „polityki eksportowej”, która polega wyłącznie na wydobywaniu od rządu przeróżnych mniej lub więcej nieuzasadnionych premij eksportowych.

A więc poza wygórowanymi budżetami związkowymi, które pokrywają eksporterzy drogą takich czy innych na nich nakładanych świadczeń, a które pośrednio obciążają raczej producentów artykułów wywozowych, rząd w trosce o utrzymanie naszej ekspansji eksportowej na odpowiednim poziomie poświęca dużo milionów na premie eksportowe, które znowu zamiast producentom, przypadają w udziale wyłącznie zorganizowanym eksporterom. A grono tych zorganizowanych i przy pomocy kontyngentów oraz premij wywozowych uprzywilejowanych eksporterów jest ograniczone i liczebnie z roku na rok mniejsze. Związek Eksporterów Drobni np. w 1931 roku liczył ponad 80 członków, a w 1934 r. już tylko zaledwie 40.

O przyjęciu nowych jednostek do udziału w eksporcie z reguły niema mowy. Decydują bowiem o tem dotychczasowi członkowie danej organi-

zacji, którzy przypadkowo od powstania organizacji pozostali u źródła i nie mają oczywiście żadnego zainteresowania w dopuszczeniu do swego grona nowych konkurentów.

W ten sposób przez zbytnie faworyzowanie eksporterów, należących do niedostępnych dla ogółu jacjejek związkowych, hodujemy nieudolność i bezradność tych zorganizowanych szczęśliwców, paraliżując przytem powstanie wolnej, zdrowej konkurencji kupieckiej, która przeciwieństwu musi, nad tem nikt zapewne się nie zastanawia.

W warunkach, w jakich eksporterzy i ich organizacje branżowe obecnie u nas się znajdują, niema też mowy o potrzebie jakiegokolwiek normalnego wysiłku kupieckiego. Jeżeli bowiem w tej czy innej dziedzinie pojawią się najmniejsze chociażby i przejściowe trudności, to kierownictwa związkowe najłatwiej znajdują wyjście z sytuacji przez uzyskanie od rządu premii wywozowej lub też — jak to zauważyliśmy w branży bekonowej — zwyczajnie unieruchamia się kilka bekoniarni, bez względu na to, czy takie zarządzenie leży w interesie właścicieli danych przedsiębiorstw lub naszego gospodarstwa krajowego.

I w tym systemie przedewszystkiem należy szukać przyczyny załamania się naszej ekspansji eksportowej.

Edmund Michałowski

Deficyt budżetowy przekroczył już 135 milj. zł!

Dochody budżetowe w okresie pierwszych pięciu miesięcy roku budżetowego 1935/36 t. j. od 1 kwietnia do 31 sierpnia r. b. wynosiły 767 427 tys. zł., wobec 857 965 tys. zł. w odpowiednim okresie 1934/35, wydatki zaś 902 961 tys. wobec 857 955 tys. zł. Im mniejsze zatem dochody w r. b., tem większe wydatki.

Budżet państwowy za okres 5 miesięcy

r. 1935/36 zamyka się przeto deficytem w kwocie 135 534 tys. zł., podczas gdy w analogicznym okresie 1934/35 dzięki wpływowi z pożyczki narodowej był zrównoważony. Wpływy z pożyczki narodowej, zaliczone do budżetu, wynosiły we wspomnianym okresie 1934/35 r. 134 559 tys. zł. Wysokość deficytu w b. r. budżetowym jest niepokojąco wysoka.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Nowy okólnik w sprawie spłacenia zaległości podatkowych.** — Ministerstwo skarbu wydało nowy okólnik z dnia 31-go sierpnia b. r. L. D. V. 14479/35, w którym wyjaśnia, że jest dopuszczalne spłacanie zaległości rozłożonych na raty nietylko gotówką, ale i w naturze na rzecz skarbu państwa pod warunkiem jednak, że dodatki na rzecz samorządów z tytułu tych podatków muszą być uiszczone gotówką. — Szereg podatników nie uczynił jeszcze zadość temu warunkowi. Podatnikom tym zostanie wyznaczony termin, w którym muszą uiszczyć gotówkowe wpłaty na rzecz samorządów, jeżeli pragną korzystać z ulg podatkowych. W dalszym ciągu nadmieniamy okólnik, że stosunkowo dużo zainteresowanych, chcących korzystać z ulg z § 7 i 8 rozporządzenia, zgłosiło wnioski w tym kierunku zapóźno, gdyż termin na zgłoszenia podań upłynął z końcem grudnia ub. roku. Min. skarbu upoważnia jednak izby i urzędy skarbowe do merytorycznego rozpatrzenia tych po terminie wniesionych podań. Trzecim punktem okólnika jest sprawa wynagrodzeń za grunty, przejęte na cele osadnictwa wojskowego. Należy mianowicie wstrzymać egzekucję podatków tym sprzedawcom gruntów, którym zajęto w drodze urzędowej wypłaty za sprzedaż. (1)

Z KRAJU

(k) **Ustabilizowanie się kursu funta ang.** Tendencja wzrostowa dla funta szterlinga, jaka zaczęła przejawiać się od trzech dni, po okresie spadku zanotowanym w ub. tygodniu w związku z międzynarodowym naprężeniem politycznym, uległa dziś zahamowaniu. W późniejszych godzinach na giełdzie londyńskiej funt wykazywał dalsze osłabienie, widoczne z wzmocnienia dewizy na Paryż. Równocześnie dolar nieco się wzmocnił, jednakże różnica kursu była minimalna. Należy podkreślić, że dewiza na Nowy Jork utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie. Z innych dewiz interesującą jest po-prawa florena holenderskiego, jednakże w niewielkich rozmiarach tak, że dewiza na Amsterdam nadal notowana jest poniżej parytetu. Pozostałe dewizy nie wykazują ciekawszych zmian.

(k) **Emeryci gdańscy przenoszą się do Niemiec.** Zaostrożenie niemieckich ograniczeń dewizowych wobec Gdańska, wyrażające się w wstrzymaniu wypłat emerytur i rent osobom zamieszkałym w Gdańsku, spowodowało, że wielu z nich przenosi się do Niemiec na stałe. Gdańszczanie osiedlają się szczególnie w miastach Pomorza wschodniego, przyczem niektóre z tych miast budują nawet specjalne kolonie przeznaczone dla przesiedlających się

spowodować odpowiednią wyższkę cen. Mimo takiego stanowiska, organizacje rolnicze w kraju, a nawet poszczególne izby rolnicze są zdania, że konieczność płacenia raty w październiku oraz rozpoczęcia działalności egzekucyjnej, wywoła niewątpliwie poważniejsze trudności na wsi. (P. A. A.)

Z ZAGRANICY

(z) **Prace nad międzynarodowym uregulowaniem cen masła.** Z początkiem października r. b. mają rozpocząć się w Kopenhadze rozmowy z przedstawicielami Australii i Nowej Zelandji, zmierzające do międzynarodowego uregulowania cen masła. Porozumienie tych trzech krajów, t. j. Danji, Australji i Nowej Zelandji, miało by dla kształtowania się cen masła na światowych rynkach znaczenie decydujące ze względu na to, że rola ich w światowej produkcji masła jest dominująca. Rząd duński zamierzał początkowo zaprosić specjalnych delegatów Australji i Nowej Zelandji, co jednak nie dało się przeprowadzić i w zamierzonych rokowaniach będą państwa te reprezentowane przez swych stałych przedstawicieli londyńskich.

(z) **Spadek handlu zagranicznego Stanów Zjednoczonych w sierpniu.** Handel zagraniczny Stanów Zjednoczonych w sierpniu przedstawiał się następująco (w milionach dolarów — pierwsza cyfra dane z lipca b. r. druga — z sierpnia r. ub.): import 170 (178—117) eksport 172 (173—169), saldo dodatnie 2 (ujemne 5 — dodatnie 52). W porównaniu z lipcem b. r. import sierpniowy Stanów Zjednoczonych zmniejszył się o około 4%, zaś eksport o 1%. Nadwyżka wartości eksportu nad importem w ciągu pierwszych 8-miu miesięcy b. r. wynosiła 27,3 milj. dolarów, wobec 259,1 milj. dolarów w r. 1934. Należy podkreślić przy tej sposobności, że pomimo ogromnego skurczenia się salda dodatniego handlu zagranicznego Stanów Zjednoczonych nie zmniejszył się odpływ złota do Ameryki, wynoszący od początku b. r. przeszło jeden miliard dolarów. Zjawisko tak znacznego odpływu złota z Europy do Stanów Zjednoczonych przynosi niewątpliwie tylko szkody gospodarce międzynarodowej. Jedynym środkiem zapobieżenia ujemnym wpływom dodatniego bilansu płatniczego Stanów Zjednoczonych byłoby zwiększenie importu, przez Stan Zjednoczone w znaczniejszych rozmiarach tak, aby ujemne saldo bilansu handlowego U. S. A. równoważyło aktywne pozycje bilansu usług.

Judaica gospodarcza

Ofensywa żydowska na rzemiosło w Wielkopolsce

(—) Przed stu trzydziestu laty ziemie zachodnie miały duży odsetek Żydów. Opisałi te czasy dokładnie profesorowie Kutrzeba i Wasiutyński. Społeczeństwo polskie broniło się przed naporem fali germańskiej i wypychało również skutecznie zalew żydowski. Tu i ówdzie odeszli wszyscy Żydzi — pozostała po nich jako pamiątka tylko bóżnica.

„Mamy swoje państwo, nic nam nie grozi.” Zobojeźnieliśmy nieco i wobec niebezpieczeństwa niemieckiego i wobec Żydów. Żydzi napływają do ziem zachodnich. I chcą się tu umocnić. Niechaj na dowód posłuży następująca notatka, zamieszczona w krakowskim sjonistycznym „Nowym Dzienniku” z piątku, 20 września:

„Poznań proklamował kampanję samopomocy Żydów polskich

...odbyło się w naszej wielkiej synagodze przy licznej zebranej publiczności wielkie publiczne zgromadzenie, na którym p. I. Borensztein z Centrali Kas Bezprocentowych w Polsce „Cekabe” wygłosił odczyt o celach i zadaniach obecnej kampanji samopomocowej. Wybrano szeroki komitet akcji... opracował szczegółowy plan pracy dla akcji w Poznaniu. Komitet już przystąpił do pracy.

Na czele komitetu stoją wpływowi działacze społeczni, jak Wygodzki, Umański, Abramowicz, Skowron, Reinsberg, Voegelnest, Lew, pani Pekał, Jenowski, Wachstock, Arkuszewicz, Ickowicz, Lukrecki i inni.

„Cekabe” organizuje obecnie 10 000 nowych żydowskich warsztatów rzemieślniczych! Chce je organizować w dzielnicach zachodniej!

Baczność rzemieślnicy wielkopolscy! Zjawia się wróg!

Jest obowiązkiem wszystkich, nie tylko rzemieślników, stawić zdecydowany opór tej żydowskiej fali.

Krótkie informacje gospodarcze

—W Austrii mają zostać w najbliższych dniach wydane przepisy wykonawcze do ustawy o popieraniu eksportu.

— Rokowania gospodarcze jugosłowiańsko-węgierskie będą wkrótce pomyślnie ukończone.

—Rząd duński — w wyniku zmniejszonego przez urząd dewizowy przydziału walut — poważnie ograniczył kontyngent importowe dla produkcji angielskiej. W odpowiedzi Anglia z dniem 1 października zmniejsza znacznie kontyngenty na import bekony z Danji.

— Odbývająca się obecnie aukcja wełny kolonialnej w Londynie wykazuje znaczne ożywienie. Ceny wełny wykazywały tendencję niezmienioną, jedynie wyższe gatunki australijskiej wełny krzyżowej spadły o około 6 proc.

— Rząd Unji Południowo-Afrykańskiej przedłożył na 1 rok porozumienie z Niemcami w sprawie importu kompensacyjnego wełny i innych surowców południowo-afrykańskich, którego termin wygasal 30 listopada br.

— Nowa ustawa celna w Meksyku zawiera szereg postanowień, dostosowujących postępowanie celne do wymogów handlu współczesnego.

echo *Zmierz* **mórz**

Ilustrował WIT GAWĘCKI.

„Kościszko” jest właściwie osobnym państwem, które wprawdzie jedzie sobie pod polską banderą — lecz które ma swoje osobne prawa; nie obowiązują tutaj jakoś ani monopole, ani „Copy-right”, ani cenzura. Nie mówiąc już o tem, że na statku wszystkie krajowe papierosy są tańsze, niż na lądzie — lecz mamy tutaj nawet własny gatunek papierosów, w kraju nieznanych, a wyrabianych tylko dla linii Gdynia—Ameryka; nazywają się „GAL” — i do Polski tych polskich papierosów zawozić

nie wolno. Dalej — po dwa złote za talę można nabyć na „Kościszce” karty do gry, bardzo piękne, lecz zastanawiające rysunkiem na odwrotnej stronie: otóż wyobrażone są tam (tak się przynajmniej domyślam) cztery wiatry we formie czterech twarzy, którym z ust coś leci, mianowicie wiatr. Pasażerowie, którzy bardzo burzliwie przeżyli jazdę przez zatokę biskajską, tłumaczą sobie ten rysunek po swojemu, lecz nie mniej używają „galowych” kart i godzinami siedzą przy bridżu. O monopolu alkoholowym pisałem już w pierwszej korespondencji.

Tyle co do monopolów. A teraz sprawa prasy w naszym państewku. Skoro zebrało się tutaj dość liczne grono ludzi pędzą i pióra, to nie dziwnego, że „zaistniało” pismo. W artykule wstępnym pierwszego numeru czytamy m. i.:

„Echo siedmiu Mórz” (taki jest tytuł pisma) posiada redakcję, której nie powstydziliby się największy dziennik w Polsce, współpracę bowiem i opiekę nad nim objęły znane osobistości ze świata dziennikarskiego i literackiego w Polsce. Wystarczy zdradzić tajemnicę (ponieważ artykuły „Echa” są bezimiennie), że na statku naszym znajdują się: p. Marja Dąbrowska, znakomita autorka „Dni i nocy”, oraz p. Marja Jasnorzewska, Pawlikowska, świetna poetka polska, która wspaniałomyślnie przyrzekła patronować naszej gazecie. „Poza tem stałe grono redakcyjne składać się będzie z rutynowanych dziennikarzy tej miary, co pp.: Jadwiga Krawczyńska, Paulina Apenszlakowa, Artur Marja Swinarski i Tadzio - Tadzio. Ilustracyj dostarczać będzie p. Gawęcki. —

Tyle redakcja. Ja od siebie dodam tylko dwie uwagi. Primo: że mi spadł kamień z serca, gdy się dowiedziałem, że w piśmie tem współpracować będzie „rutynowana dziennikarka tej miary, co p. Paulina Apenszlakowa”... Nie wyobrażam sobie wprawdzie, jakiej miary to dziennikarka, lecz „sławne nazwisko” mówi samo za siebie! — A po drugie: ja osobiście, mimo zaszczytnego inwitu nie biorę udziału w piśmie. Redakcja nie płaci honorarjów, a ja niestety pisanie gratis uważam za grafo-

manję. Mimo to jestem na statku jedynym literat, względnie „rutynowany dziennikarz”, który na tem piśmie zarabia. I to w ten sposób, że piszę o niem niniejszą korespondencję do „Kurjera”... Jest to chytrych, godna „dziennikarza tej miary, co...”

Gazetka okrętowa, przyozdobiona piękną winiętą tytułową naszego Wita, wychodzi co dwa, trzy dni — i jest istotnie niesłychana. Nie mówiąc już o współpracownikach, lecz cóż za grono czytelników! „Echo siedmiu Mórz” czyta się rzeczywiście na siedmiu morzach — począwszy od Bałtyku, a skończywszy na Morzu Czarnym.

Jeżeli chodzi o utwory, które ukazują się w „Echu”, to trzeba mieć na względzie, że wszyscy zgromadzeni na „Kościszce” literaci są na wywczasach; przeto nie traktują tej pracy zbyt poważnie. I nie wyzyskują nawet tej okoliczności, że na statku niema — cenzury! Artykułki i dowcipy „Echa” są niewinne, skromniutki, niczem artykułki w „Piomyzku”...

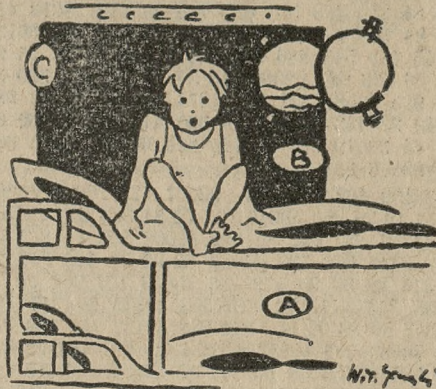
Mimo, że współpracownicy gorąco sobie zastrzegali, by ich wakacyjnych żarcików nie kolportować na ląd, przytoczę tutaj kilka cytatów z gazetki. Bo przecież i tak egzemplarze pisma wyładują razem z nami i będą krążyły wśród naszych znajomych jako kurjosa... jako białe kruki morskie! (Rzeczywiście rzadkie okazy fauny bibliofilskiej, przy których czernieją druki Kuglina....)

Otóż parę aktualnych dowcipasów: „Choroba morska, której z takim za-

pałem oddawało się tyłu pasażerów, nie jest dziedziczna i z pewnością nie odbije się ujemnie na przyszlęm potomstwie.”

„Słowo reje pochodzi od nazwiska Mikołaja Reja, poety — autora licznych fraszek Kochanowskiego.”

„Wśród pasażerów, płynących wokół Europy, znajduje się pięcioletni chłopczyk. Dziecko to zostało zabrane w podróż jedynie w tym celu, aby nauczyć się abecadła. Mianowicie stołuje się ono w jadalni A, sypia zaś na łóżku B w korytarzu C pod pokładem D obok WC.”

Na koniec jeszcze cytaty z dłuższego „naukowego” artykułu o chorobie morskiej; uwagi tę są bardzo istotne, gdyż poruszają nowy gatunek snobizmu:

„Niektórzy pasażerowie mają szczególną ambicję na punkcie morskiej choroby. Jest to ambicja dosyć niezrozumiała. Ludziom tym wydaje się, że

SPORT

Niedziela na boiskach piłkarskich

O mistrz. kl. A. W niedzielę odbędzie się w czołowej klasie poznańskiego okręgu tylko trzy spotkania o mistrzostwo, gdyż czwarte „Ostrovia” — „K. P. W.”, z powodu zajęcia boiska w Ostrowie przez W. F. i P. W. zostało przełożone na późniejszy termin.

O godz. 11 na boisku „Sokoła” rozegra „Olimpia” spotkanie z „Unją” kościańska, która w ubiegłą niedzielę zdołała odebrać silnej drużynie „H. C. P.” dwa punkty. „Olimpia” zdobywając w Lesznie na „Polonji” również dwa cenne punkty jest w niezłej formie. Kto zwycięży trudno przewidzieć. Za gospodarzy przemawia trawiasty teren, do którego goście nie są przyzwyczajeni.

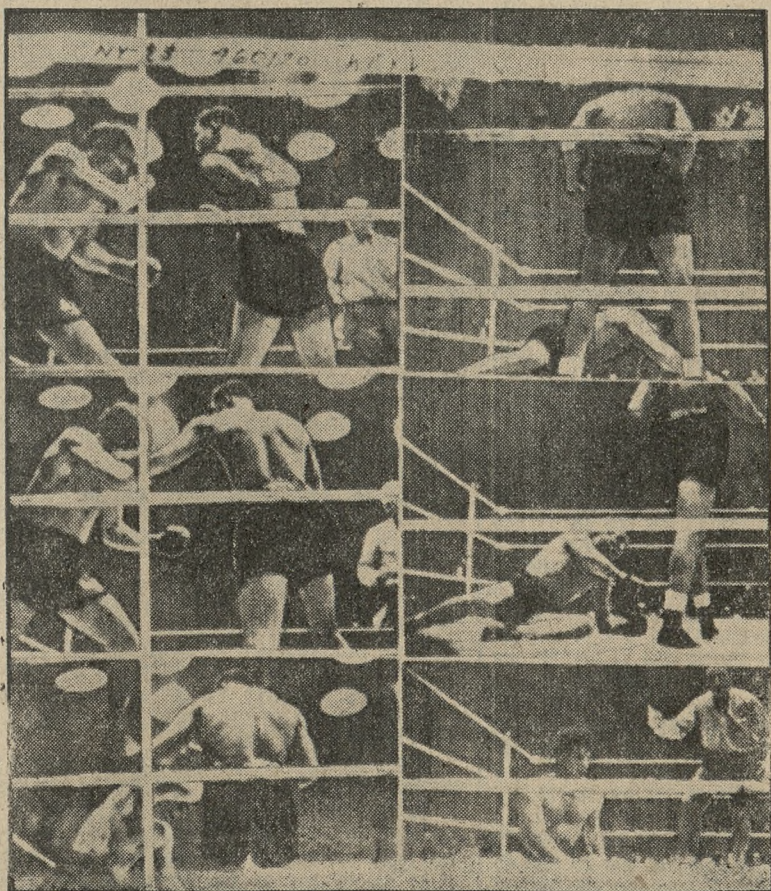
O tej samej godzinie na boisku własnym „H. C. P.” spotyka się z benjaminkiem kl. A „Korona”.

O godz. 13,30 na boisku „Warty” przy

ul. Rolnej rezerwy zielonych walcą z silną drużyną prowincjonalną „Polonja” z Leszna. Rezerwy „Warty”, które żadnego spotkania w tegorocznych rozgrywkach nie wygrały, niewątpliwie starać się będą poprawić swoją pozycję w tabeli.

O mistrz. kl. B w Poznaniu: O godz. 11 na stadionie przy Cybinie „Poznań” — „Korona” II, na boisku ośrodka przy ul. Bukowskiej „Pentatlon” — „Unja” (Poznań), na arenie lazarskiej „Pogoń” — „San”, w Starołęce „Błask” — „Warta” II, przed stadionem miejskim „Legja” — „Cybina”; o godz. 14 boisko „H. C. P.” „H. C. P.” II — „Szamotulski K. S.”; stadion na Śródcie „Czarni” — „Sparta” (Poznań).

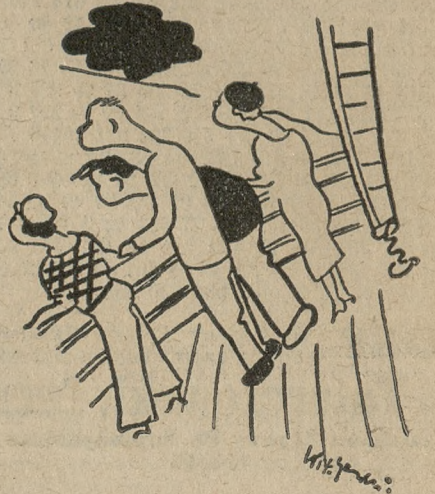
Na prowincji: o godz. 11 w Lesznie „Polonja” II — „Sokół” I (Leszno); w Rawiczu „Rawicki K. S.” — „Kościański K. S.” II; w Ostrowie „Ostrowski

Pierwsze zdjęcie z walki pięściarskiej Joe Louisa i Maks Baer nadesłane drogą radiową z Nowego Jorku. U góry od lewej: Louis zadaje straszliwy cios w szczękę i Baer pozwala się wyliczyć.

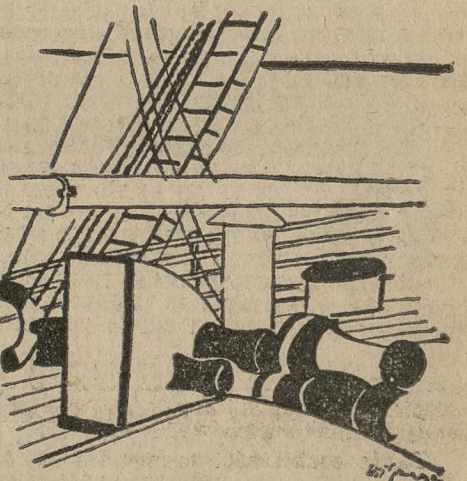
ocean nie będzie oceanem, jeśli na nim nie zachorują. Ze podróż nie będzie podróżą, że nie będą mieli o czem opowiadać, gdy powrócą. Są to ochotnicy, wyczekujący na rygę, zjawisko nad wyraz ciekawe, jak na pojawienie się węża morskiego. Niejednej zalotnej damie wydaje się, że jeśli w trakcie flirtu zblednie, jęknie i wywróci się podszewką na wierzch, w oczach tego, którego uwodziła, będzie to tylko jeden jej atut więcej. Sliczna, nieszczęśliwa, choruje, bo morze takie złe, a ona taka mała i najedzona...!”

To rzeczywiście słuszne obserwacje.

Do szeregu snobizmów przybył nowy — snobizm rygjonalny!

Na tej korespondencji kończę cykl artykułów „wstępnych”. Rozpocznie teraz serje feljetonów, w których podzielę się z czytelnikami swymi wrażeniami z zwiedzanych portów i miast. Cykl be-

dzie miał ogólny tytuł: „Przechadzki bez Baedekera” — i rozpocznie się przechadzką po Antwerpii i Brukseli.

ARTUR MARJA SWINARSKI.

K. S.” II — „Polonja” I (Kępno); o godz. 14 w Kępnie „Sokół” I — „Ostrovia” II; w Grodzisku „Dyskobolja” — „Polonja” (Główna); o godz. 15 w Kościanie „Unja” II — „Sremski K. S.”.

O mistrz. klasy C w Poznaniu: o godz. 9 arena lazarska „Pogoń” II — „Admira” II; stadion przy Cybinie „Cybina” II — „H. C. P.” III; o godz. 10 boisko „Warty” „Warta” III — „Sparta” II; o 11 boisko przy Przepadku „Sława” — „Naprzód” (Poznań); w Fabianowie „Orkan” — „Sokół” (Mosina); o 14 arena lazarska „San” II — „Pentatlon” II.

Zawody „Britania” (Poznań) — „Strzelec” (Środa) się nie odbędą, gdyż „Strzelec” został przez P. Z. O. P. N. skreślony.

Na prowincji: o godz. 11 w Kępnie „Sokół” II — „Polonja” II (Kępno); o 14 w Szamotulach „Szamotulski K. S.” II — „Concordia” (Murowana Goślina); w Obornikach „Sparta” — „Strzelec” (Wronki); w Rawiczu „Sokół” — „Kościański K. S.” II; w Czempiniu boisko własne „Czempiński K. S.” — „Pogoń” (Smigiel); w Opalenicy „Sokół” — „Promień” (Opalenica); we Wolsztynie „Czarni” — „Sokół” (Wolsztyn); o 15 w Wieruszowie „Strzelec” — „Wiktorja” (Ostrzeszów).

O puhar junjorów: o godz. 15 boisko w Głównie „Polonja” — „San”; w Dębcu „K. P. W.” — „Legja”; o 15,30 boisko „Warty” „Warta” — „Korona”; o 16 w Fabianowie „Orkan” — „Unja”.

Lekka atletyka

Bieg na przelaj K. S. M. w Sołaczcu został odwołany z powodu dnia W. F. i P. W. (kom)

Motocyklizm

Ernst Henne ustalił w piątek rano na szosie Frankfurt — Darmstadt dwa nowe rekordy światowe. Na motocyklu 750 ccm przebył on kilometr w czasie 14.09 sek. i z powrotem 14.03 sek., co daje 256.06 km na godzinę. Drugi rekord ustalił Henne na jedną milę 252.83 km. Dotychczasowe rekordy należące również do Henne'go wynosiły na jeden kilometr 246.069, na jedną milę 246.013.

33 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez zwanarancji).

DRUGIE CIĄGIENIE

Po zł 50 na numery:

79 117 722 42 800 1093 305 19 510 892 2444
 47 512 26 800 3176 352 543 632 39 4202 806 977
 5093 639 787 6193 200 91 867 7024 76 197 248
 373 402 31 96 958 8106 487 74 650 845 9041 116
 238 330 467 79 592 651 774 996 10060 319 80 459
 670 721 45 871 11062 544 67 98 727 937 12438
 47 47 822 992 13071 469 666 916 10040 252 84
 96 301 99 429 15178 230 312 59 563 608 16028
 142 338 604 20 40 61 711 38 17210 310 35 408 44
 867 18159 204 531 691 743 811 19033 189 218 72
 75 251 488 596 718 20022 422 49 503 674 21408
 570 744 809 96 957 22045 218 49 708 12 80 808
 86 23253 437 655 85 965 24161 361 495 521 73
 80 98 681 836 43 920 25063 226 35 62 65 86 350
 594 913 47 26148 323 414 74 500 87 99 660 818
 904 55 27057 121 470 536 655 704 49 78 827 910
 28036 203 404 74 96 571 616 703 991 29416 722
 962 30288 332 98 518 792 814 53 912 31048 62
 130 92 320 628 30 772 32132 365 91 429 570 650
 793 820 950 33058 153 243 91 435 37 49 92 540
 831 905 21107 55 241 345 77 441 42 631 941 75
 35071 87 226 348 67 470 531 51 627 776 957
 36094 307 19 412 26 506 45 58 801 64 949 37050
 109 244 89 382 91 465 586 830 899.

LOS Y do I klasy Loterii Państw. kupuj w szczególnej kolekturze M. Tatarczewski, Poznań

Pocztowa 3, przy Pl. Sapieżyńskim zg 118745

38061 483 555 39012 44 117 75 300 471 572
 616 24 802 40036 159 325 414 513 742 90 41049
 218 348 421 38 573 631 700 99 42081 85 257 318
 59 790 985 43364 412 37 502 65 860 927 41117
 813 33 44 488 528 683 793 903 45100 355 464
 714 20 837 76 46122 38 235 98 362 523 80 849
 88 92 937 47179 281 416 530 682 875 48203 541
 49 638 944 49149 71 201 2 45 99 753 70 850 93
 917 80 86 50131 602 947 51043 744 811 52048
 149 335 68 619 723 64 890 942 53014 183 505
 84 622 828 936 54042 181 257 86 336 588 856
 929 55202 515 47 65 619 78 720 964 56167 250
 648 910 27 57036 80 103 90 430 539 703 97 804
 95 983 88 58101 38 605 20 842 59201 396 416
 618 875 900 66 60080 169 73 206 445 57 592 732
 933 61068 190 272 662 885 970 62077 308 13
 432 505 69 624 37 719 47 872 994 63008 75 141
 399 425 555 58 78 93 654 64210 332 521 620 707
 63 989 94 65215 43 318 25 420 506 26 777 828
 905 98 66044 58 526 77 737 64 970 67253 487
 802 902 68074 168 263 440 63 75 81 533 746 901
 6 69022 78 137 52 294 733 831 932 70233 65 481
 528 755 925 89 71162 259 80 373 405 94 700 256
 901 72138 56 353 662 67 81 964 84 73037 74 268
 76 953 74111 28 348 505 7 18 74 620 701 30 88
 801 24 63 972 88 75157 61 242 88 422 533 74
 750 996 99.

76072 181 382 584 703 26 47 862 77211 561
 704 886 912 78232 96 351 400 10 561 621 990
 79063 120 21 76 440 517 19 37 686 96 808 80061
 133 48 65 501 702 830 81205 487 973 82323 40
 82 417 561 79 794 932 66 83039 113 285 437
 565 607 870 955 84201 5 310 408 19 541 45 610
 71 759 869 85312 616 726 86019 85 89 234 55
 56 398 729 841 910 95 87545 53 630 702 32 989
 88200 410 66 534 610 768 994 89239 459 586
 9171 808 27 59 90026 86 301 501 51 660 802
 7144 56 71 331 732 982 92 92031 106 491 594
 650 799 886 93076 116 17 268 71 90 397 688 704
 17 878 94046 228 34 448 62 873 95103 61 228
 88 323 30 56 476 837 95 96029 292 435 583 649
 60 89 730 916 54 96 97137 56 298 308 48 435
 76 686 87 823 95 992 98020 31 300 526 680 700
 801 961 99053 329 598 678 913 50 100187 404
 34 516 90 609 58 93 101100 461 674 919 102354
 389 531 61 665 723 31 834 941 103124 90 215
 510 51 694 769 856 62 104088 305 607 38 65
 775 91 908 18 105126 59 232 341 602 865 71
 106012 180 327 72 428 852 58 60 90 107114 393
 515 611 739 991 108060 125 57 266 70 323 481
 559 61 694 705 903 14 91 106931 822 110397
 608 900 80 111020 55 138 252 54 418 853 951
 112067 96 129 382 602 28 81 700 37 927 113055
 86 117 485 544 784 815 96.

114013 306 579 855 936 115107 267 524 634
 726 95 116015 178 273 323 77 446 76 533 833
 91 991 117071 344 408 504 640 818 20 906 14
 118251 61 465 503 620 60 85 869 911 119084
 88 321 515 87 120030 172 98 208 51 94 511 72
 853 980 121035 52 195 236 317 37 572 654 736
 811 122035 248 409 50 602 706 123027 522 99
 615 886 124221 50 389 549 643 73 779 90 805
 988 125058 399 437 82 573 688 792 881 922 68
 126143 308 449 67 719 834 37 969 127088 121
 215 336 709 954 128123 210 323 26 67 475 595
 129164 72 222 421 594 765 68 73 130306 442 523
 51 53 64 827 50 131054 249 86 406 92 580 84
 738 959 132312 27 865 79 910 67 133027 77
 320 23 440 621 35 63 66 68 755 134095 123 36
 233 506 16 46 897 135504 136103 99 292 303
 13 21 64 447 548 991 137005 180 281 741 810
 957 138182 226 408 70 949 80 139063 77 142
 77 249 594 603 814 976 140197 641 56 818 141364
 592 736 44 832 962 142080 259 77 419 84 614
 91 723 49 984 143027 115 28 203 29 57 344
 144041 284 381 799 145226 63 610 98 745 912
 146049 62 125 43 631 799 833 147044 126 307
 51 65 70 869 978 148283 94 660 95 915 63 94
 149116 18 256 571 832 947 48 150425 43 577
 696 151422 799 950 71.

152395 511 693 775 851 153119 37 417 44
 582 696 781 97 800 946 154230 782 939 60 80
 90 155269 429 79 585 87 822 153028 220 507
 30 773 89 932 157197 311 47 450 521 76 721 769
 963 84 158166 508 610 732 60 869 967 94 159191
 229 37 375 518 627 727 846 52 69 988 160139
 615 759 805 25 36 65 82 972 161094 109 73 80
 336 77 441 717 36 46 162054 134 63 214 48 364
 465 624 743 52 163187 222 547 713 994 164106
 808 850 165337 437 522 31 87 794 856 922 43
 166270 366 796 167151 474 89 557 739 897
 168135 328 68 400 529 704 23 169243 535 335
 81 951 179087 167 235 669 843 171108 400 214
 544 99 893 94 93 172202 368 531 98 806 317
 42 173012 23 246 418 51 73 660 76 847 97 174080
 595 913 175005 25 31 367 411 575 79 636 83

837 176084 310 734 866 975 177018 134 62 78
 484 91 556 715 895 178014 134 44 266 387 451
 520 29 729 81 83 892 910 17 179062 431 626 793
 180054 187 220 32 527 700 27 60 181031 420
 99 529 602 853 182061 103 204 35 392 518 701
 38 41 964 183013 201 5 376 429 514 56 98 731
 938 99 184152 220 58 458 594 97 654 726 928.

TRZECIE CIĄGIENIE

Po zł 50 na n-ry:

9 219 63 415 651 63 974 91 1195 326 84 89
 550 948 2225 370 94 488 507 623 855 937 3460
 500 696 901 4037 279 425 83 550 694 760 76 92
 884 5049 186 239 425 51 746 809 85 95 903 6056
 97 131 89 617 717 80 922 7012 106 37 235 52
 348 624 36 703 8272 370 423 553 98 610 946
 9050 57 74 85 99 144 381 418 88 509 44 707 72
 973 10035 92 144 642 838 11041 208 17 327 476
 509 645 722 804 82 12114 229 521 93 602 739
 895 13370 87 332 431 640 46 876 14059 225 412
 557 093 764 66 913 15525 611 713 887 907 33
 76 87 16001 178 200 376 400 591 688 765 17100
 370 653 87 785 880 18178 210 316 581 655 830
 941 55 19038 49 228 672 20014 431 46 70 500
 11 615 910 61 67 2125 200 53 394 439 607 8
 797 800 62 22039 90 555 85 99 636 84 96 758
 71 97 823 23017 142 92 236 308 13 32 24058 95
 196 248 55 333 88 471 608 822 66 67 68 96 969
 25001 52 64 148 258 365 550 625 733 36 98 812
 52 26034 160 89 227 570 648 819 57 27048 176
 229 84 339 429 553 685 716 35 812 28010 445
 501 24 708 908 18 29113 84 578 852 950 30125
 40 45 489 545 886 31355 479 528 37 68 75 92
 671 96 823 981 32060 143 50 30 357 490 530 56
 861 935 33587 821 99 34274 847 52 67 93 987
 35040 92 133 87 239 49 330 446 612 44 62 63
 813 44 36579 601 53 725 869 37120 505 8 667
 716 80 86 881.

38139 462 898 951 39067 172 260 522 600
 4 713 19 29 960 40018 105 72 84 564 610 29 703
 72 41363 452 767 85 802 42092 208 80 844 90
 959 43316 602 785 44047 80 92 98 148 213 23
 90 316 29 66 95 472 765 45019 107 962 69 70
 46295 343 441 631 819 303 47145 90 317 406
 65 557 80 86 99 652 874 988 48137 242 489 749
 846 70 83 962 49077 87 354 59 408 542 73 671
 825 50186 255 68 80 517 85 702 51037 57 121
 441 540 348 52012 26 27 176 261 68 72 312 16
 570 686 728 76 917 53023 237 79 82 89 323 72
 406 501 79 628 856 70 942 54008 244 369 573
 849 956 63 88 55004 102 344 522 88 609 822 90
 56033 142 209 63 98 374 98 666 839 57069 73
 215 343 524 43 622 52 733 42 840 58089 891 550
 70 993 59132 80 204 14 38 329 476 86 948 60242
 264 676 710 943 54 61070 212 41 560 611 24
 95 778 803 59 95 993 62030 202 83 317 43 422
 64 586 678 812 976 69125 211 13 672 729 813
 935 64018 321 64 492 542 625 810 13 65345 51
 65 84 427 53 547 72 696 783 893 974 60089 123
 88 373 437 79 664 831 67006 57 151 256 73 394
 510 810 99 68061 220 68 483 517 47 618 821 24
 29 940 56 69392 423 626 91 723 86 76070 417
 513 621 85 749 979 71229 379 628 52 768 824
 26 968 72258 341 73 572 617 753 70 91 899 927
 73018 84 120 87 222 319 436 519 68 980 856 982
 74002 22 58 59 134 49 337 62 84 534 54 631 706
 922 70 75031 109 39 435 610 18 41 63.

76060 166 239 99 365 454 98 559 631 716 25
 899 945 77049 430 522 622 83 872 949 78011 13
 89 109 29 383 418 28 93 552 612 98 712 892 911
 79220 81 609 710 81 934 89 80025 292 841 53
 81480 721 824 914 55 82004 139 57 530 604 762
 84 802 35 954 83263 65 406 31 681 98 876 909
 84011 43 371 753 85002 454 529 55 621 80 985
 86105 223 38 40 696 751 52 97 844 90 93 87112
 28 385 406 52 556 780 897 966 88415 58 626 893
 934 93 89000 171 204 529 90047 151 361 90 581
 620 730 810 91442 44 777 802 903 39 45 56 92372
 565 767 83 818 967 93028 77 150 247 378 535
 776 892 94223 57 85 478 550 54 886 95020 41
 136 51 257 79 90 566 658 723 59 866 96227 39
 316 17 19 71 440 61 721 818 69 926 67 97281
 307 74 533 634 725 36 89053 193 228 401 25 62
 72 631 822 937 52 99077 80 106 20 484 530 94
 653 775 93 843 983 100009 293 428 612 752 962
 101127 64 65 72 208 361 447 52 80 565 82 896
 937 102077 101 203 428 64 521 689 890 936 56
 103032 160 92 319 46 335 54 639 741 44 73 821
 941 59 104168 738 936 105093 205 17 19 83 410
 553 56 673 715 38 66 106045 60 191 304 57 512
 75 739 45 802 98 107116 380 475 82 686 943
 108018 102 83 238 374 439 51 514 70 82 719 70
 89 938 109126 215 486 524 745 841 942 110163
 349 554 724 73 111097 128 290 421 537 43 604
 51 99 112373 488 89 866 70 113082 143 279 318
 56 440 536 741 64.

Na więcej wygranych pada w kolekturze

WŁ. BILLERTA, Poznań, św. Marcin 19

Losy do I. kl. już do nabycia.

114038 346 508 86 93 627 87 837 40 991
 115213 18 497 647 861 94 116157 90 217 205 574
 767 899 979 17014 442 709 60 894 118091 330
 409 11 678 890 119003 34 119 67 278 360 91
 571 622 975 120032 39 52 361 724 818 21 23 26
 45 56 925 121021 348 413 531 97 652 737 122123
 756 77 815 48 978 123057 138 201 4 304 408 77
 613 89 721 124322 58 425 80 125041 116 238
 44 64 376 515 76 744 932 123005 44 301 18 95
 477 649 728 832 78 996 127297 457 529 647 94
 782 826 128027 114 41 242 308 470 76 87 780
 129062 157 290 425 571 72 715 841 927 130014
 129 81 217 421 37 47 508 264 40 715 48 78 945
 131111 351 54 633 812 76 132245 80 401 95 83
 566 88 870 914 133041 702 803 5 14 96 134260
 380 436 578 620 94 730 843 974 135076 558 656
 59 139065 182 216 83 550 63 777 55 813 30 97
 970 137038 69 140 70 204 11 17 308 52 416 97
 557 67 722 36 875 939 138082 254 74 200 82 594
 601 11 21 848 23 990 139085 220 494 96 574 77
 826 33 78 953 140032 148 93 262 96 319 635 48
 948 53 141669 517 601 92 707 29 981 142267
 95 534 750 815 143165 207 361 559 784 844 947
 63 144023 25 96 106 321 96 492 93 612 750 856
 99 926 145014 171 211 445 89 547 97 720 5

43 94 805 11 170010 51 150 245 62 74 89 97 357
94 413 549 660 729 80 802 984 171177 81 24 312
17 60 504 16 45 619 39 74 848 77 927 172083 127
369 455 96 615 51 724 91 866 926 77 173179 213
20 422 65 88 693 701 02 49 91 880 964.

174063 144 51 58 234 388 401 72 76 528 83
621 70 95 780 874 999 175078 151 62 81 219 26
30 60 72 84 321 63 422 523 82 651 59 97 774 81
95 830 936 43 85 170030 55 108 30 63 70 230 36
380 423 32 33 548 610 810 13 21 927 177005 29
101 71 242 68 301 41 464 566 628 41 76 94 707
34 71 925 34 93 178003 4 94 423 559 714 961
179024 42 94 104 37 356 531 634 743 867 180018
47 52 63 116 43 58 61 255 57 81 425 559 67 84
618 99 772 80 887 906 24 69 80 181061 132 37
82 344 24 44 81 521 58 642 94 706 17 103 10 32
83 182068 75 232 96 341 73 401 34 599 661 84
721 46 72 90 572 959 63 82 183089 92 441 63
546 638 52 80 759 884 960 78 184084 94 192 219
53 310 86 444 51 664 71 95 747 831 85 908 74.

Najgenialniejszy pianista świata

Józef Hofmann przyjeżdża do Polski

Józef Hofmann, najznakomitszy pianista świata, wielki nasz rodak, przyjeżdża do swej ojczyzny, by odbyć szereg recitali w większych miastach Polski. Zeszłoroczne występy mistrza Hofmanna w Warszawie były największym wydarzeniem artystycznym od dziesiątek lat i odbiły się mocnym echem w kraju. Wszystkie koncerty odbyły się przy przepelnionych salach wobec publiczności do ostatnich granic rozentuzjowanej maistrja wielkiego artysty, którego grę krytyka całego świata stawia na niedoścignionych wyżynach sztuki odwórczej. Tym razem mistrz Hofmann bawić będzie w Polsce cały miesiąc, koncertując w Warszawie, Łodzi, Poznaniu, Krakowie i Lwowie. Wobec tego, że mistrz Hofmann gra tylko na specjalnie dla niego skonstruowanych fortepianach, amerykańska firma

Steinway przesyła 3 instrumenty dla tournée w Polsce, które odbędzie się w październiku.

Koncert w Poznaniu odbędzie się w dniu 13 października w auli uniwersyteckiej.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego
Premjera znakomitej opery Ludomira Różyckiego „Beatrix Cenci”, zapowiedziana na dzień 5 października br., wzbudziła w naszym mieście wielkie zainteresowanie. Rewelacyjną obsadę przygotowało kierownictwo artystyczne ze znakomitą śpiewaczką p. Stanią Zawadzką na czele. W dalszych rolach wystąpią pp.: Stefanja Marynowicz - Madejowa (Lukrecja matka), Jędwiga Musielewska (Dolorida), Aleksander Karpacki (Cenci ojciec), Zenon Dolnicki (Negri), Józef Woliński (Giani malarz), Ka-

GODZINA ROLNIKA

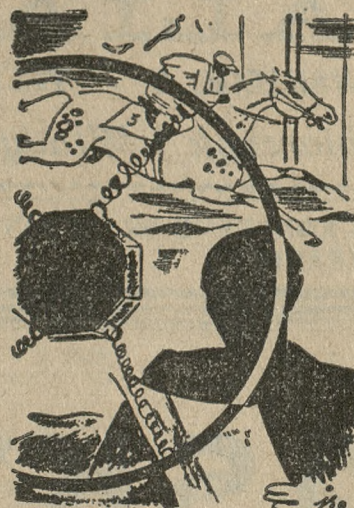

AUDYCJA RADJOWA
W KAŻDĄ NIEDZIELĘ O GODZ. 15.00

Trawienie regulują zioła „CHOLEKINAZA“ H. Niemojewskiego

Nr. 1 - przy rozwołnieniu, Nr. 2 - przy zaparciu, Nr. 3 - przy uporczywym zaparciu
zg 14 638

SPORT KONNY

ZAWSZE PRZEZ RADJO
O GODZINIE 19.35

rol Urbanowicz (Anselm zakonnik), Roman Ciern (Inkwizytor) i Kajetan Koczyński (Cesario). Kierownictwo muzyczne spoczywa w rękach dyr. dr. Zygmunta Latoszewskiego, reżyserja Karola Urbanowicza, nowe dekoracje Zygmunta Szpingiera.

Mistrz Solski tylko jeszcze 3 dni...

Mistrz Solski wystąpi tylko dziś, jutro i pojutrze, poczem opuszcza Poznań udając się na występy do Lwowa. Dziś i jutro w Teatrze Polskim „Intryga i miłość“ z go-

ścinnym występem mistrza Ludwika Solskiego.

W niedzielę po południu o godz. 16 po cenach zniżonych po raz ostatni „Judas z Kariothu“ z mistrzem Solskim w roli tytułowej.

Najbliższą premjera naszego teatru będzie doskonała komedia „Wszystkie prawa zastrzeżone“, w której wystąpi gościnnie znakomity artysta scen warszawskich **Marjusz Maszyński**.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj w piątek dana będzie premjera komedji pt. „Trafika pani generalowej“ węgierskiego autora L. Bus - Fekete, wprowadzona na scenę polską przez tłumaczkę Edytę Galuszkową. Autor komedji znany jest publiczności polskiej z granej doniedawna komedji „Pieniądz nie jest wszystkim“. Akcja komedji tchnie miłym sentymentem i wesółmi scenami, dającymi świetne pole do popisu gry aktorskiej, jak wykonawcom ról głównych, tak i ról epizodycznych. Główna postać komedji odwodzi p. Teofila Koronkiewiczówna z dalszymi wykonawcami odpowiedzialnych ról pp.: Stanisławska, Taborska, Zbikowska, Kadenem. Dekoracje K. Krajewskiego.

W najbliższą niedzielę po raz pierwszy na przedstawieniu popołudniowym po cenach do połowy zniżonych, dana będzie krotoczwila A. Krakowieckiego „Sesamiel“ — otwórz się...

Mężowie do wyboru

Świetna komedia amerykańska reżyserji **Van Dyke** z fenomenalną trójką gwiazd ekranu **JOAN CRAWFORD**, **CLARK GABLE** i **ROBERT MONTGOMERY** mimo niesłabnącego powodzenia, w kinie **Apollo** dziś w piątek nieodwołalnie poraz ostatni.

ng 14 266

W środę, dnia 25 września 1935 r., zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza najdroższa matka, teściowa i babka, s. p.

Stanisława Grześkowiakowa

w 75 roku życia

z domu Nowicka

Eksportacja zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 29 b. m. o godz. 3,30 po poł. z kostnicy Szpitala Miejskiego na stary cmentarz archikatedralny.

W ciężkim smutku pogrążeni

mąż z dziećmi.

Poznań, Chwaliszewo 64.
Sołacz, Wolyńska 5.

Pg 5735-89,88

W czwartek, dnia 26 września 1935 r. o godz. 16, zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza ukochana matka, siostra, teściowa, babcia i ciotka, s. p.

z Stankowskich

Zofja Pelzowa

przeżywszy lat 59. Wprowadzenie zwłok do kościoła parafjalnego w Nakle n/Not. na nabożeństwo żałobne z wigiljami w poniedziałek, 30. bm o godzinie 9, poczem eksportacja na cmentarz. O modlitwę za duszę s. p. Drogięj Zmarłej proszę

w imieniu w smutku pogrążonej rodziny

X. Bogdan Pelz.

dg 4217

W środę, dnia 25 września 1935 r., o godz. 18,30, zasnął w Bogu, nagle i niespodziewanie, namaszczony Olejami św., mój najukochańszy i najlepszy mąż, nasz najdroższy i najtroskliwszy ojciec i dziadek, wuj i kuzyn, s. p.

Wiktor Schmidt

emer. wicedyrektor Urzędu Telegr. w Poznaniu przeżywszy lat 71. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 28. bm. o godz. 4 z kaplicy cmentarza św. Marcina w Górczynie, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodzina.

d 4213

Poznań, ul. Zielona 7 m. 8.

Zakł. pogr. St. Jaśkiewicz. Klasztorna 14. Tel. 35-86.

BATERJE ANODOWE EMKA NAJLEPSZE

150 wolt zt 15,50 120 wolt zt 11,50
100 wolt zt 9,50 90 wolt zt 7,50
60 wolt zt 5,50

„Emka“
właśc. Marjan Włodarczak
Zakł. Radjotechn. i Fotogr.
POZNAŃ-WROCŁAWSKA 30
TEL. 36-63

nr 15248

Dnia 25 września 1935 r., zasnęła w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa i najukochańsza siostra, szwagierka, ciocia i kuzynka, s. p.

Julja Chacharowska

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 29 bm. o godz. 3 po poł. z Zakładu św. Józefa w Lesznie.

ng 15 430

W ciężkim smutku pogrążeni
siostry, brat i rodzina.

Leszno, ul. Osiecka 59 m. 1

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dnia 25 września 1935 r. o godz. 15,40, zasnęła w Bogu, po długich, ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza żona, matka, teściowa, babka i ciotka, s. p.

z Kalecińskich

Stanisława Modzelewiczowa

przeżywszy lat 60. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 29 bm. o godz. 3 po poł. z kostnicy cmentarza w Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążony
mąż z córkami i rodzina.

JEŻELI CZEKOLADKI

i inne słodycze

tylko firma

WALERJA PATYK

ul. 27 Grudnia 3

Aleje Marcinkowskiego 6

najstarsze polskie przedsiębiorstwo w Poznaniu.

PO CAŁKOWITEJ PRZEBUDOWIE I ODRESTAUROWANIU DAWNYCH
LOKALI WARSZAWIANKI
OTWIERAMY W SOBOTE, DNIA 28 b. m. O GODZ. 4 PO POŁ.
CUKIERNIĘ — KAWIARNIĘ — ŚNIADALNIĘ
„ITALIA“
POZNAŃ, ALEJE MARCINKOWSKIEGO 8 - TELEFONY 22-99 i 40-70
Ludwik Gbiorczyk i Władysław Stankiewicz.

Polacy używają tylko polskiego wyrobu!
GAJA przyprawę do sup
w efektywnych butelkach.
GAJA ekstrakt buljonowy
w szkl. słoikach i kostkach.
Do nabycia w sklepach spożywczych.
Mgr. R. GAJ i S-ka, Poznań
St. Rynek 91 Telefon 11-78

Prosimy odwiedzić
nasze stoisko na
Poznańskiej
Wystawie
Zw. Obr. Przem.
Polskiego
od 22. 9. - 6. 10. 35.

FARBY LAKIERY
POKOSTY
Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko
Wodna 13, tel. 53-26, dawniej W. Garbary 39
Pokost czysto lniany z 1,65 za 1 kg Pokost zwykły lniany z 1,40 za 1 kg
nr 14 608

WIELKOPOLSKA SPÓŁKA DZIERŻAWNA KONCERNU DR. ROMAN MAY
SP. Z. O. O. w POZNANIU

ODDZIAŁ

„BLASK“

zawiadamia

P. T. Odbiorców o przeniesieniu biura z Poznania
w dniu 26-go września r. b. do fabryki swej

POZNAŃ-STAROLEKA
UL. STAROLEKA 1-2

Tel. 36-86 i 30-52

Tel. 36-86 i 30-52

nr 14 405

ZNANE ZE SWEJ DOBREJ JAKOŚCI

DRZEWKA i KRZEWY owocowe, iglaste i liściaste;
drzewka alejowe, róże, bzy i byliny

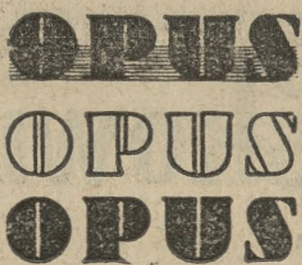
polecają po cenach bardzo niskich nr 15 121

SZKÓŁKI PODZAMECKIE

Hr. Franciszka ZAMOYSKIEGO poczta MACIEJOWICE wo'ew. Lubelskie

CENNIKI NA ŻĄDANIE BEZPŁATNIE

Gdy eleganckim pragniesz być,
noś bieliznę marki **OPUS**
a gdy oszczędnym pragniesz być,
noś bieliznę marki **OPUS**
albowiem
koszule i kołnierzyki marki **OPUS**
wyrabiane są z pierwszorzędnych
materiałów i wyróżniają się swą
trwałością.

nr 14 654

Szanownym Gościom

podaję do łask. wiadomości, że wobec upływu umowy, likwi-
duję z dniem 30 września r. b. przedsiębiorstwo moje pod firmą:

Restauracja W. Jabłońskiego
(Dawn. „Cechowa“)

W sobotę, dnia 28 września r. b. odbędzie się

WIECZÓR FAMILIJNY

urozmaicony koncertem, na który jaknajprzejmiej zapraszam.

Dziękując Szan. Gościom za dotychczasowe zaufanie i po-
parcie mego przedsiębiorstwa pozostaję

Pg 5738-39,65

z poważaniem

Wojciech Jabłoński

Uwaga! O otwarciu nowego przedsiębiorstwa zawiadomię w swoim czasie.

W SOBOTE
28-go
WRZEŚNIA
o godzinie
5 po południu

Codziennie Koncert
Trio Czarneckich

● **BILARDY** ●

Nastąpi

OTWARCIE

gustownie urządzonej

CUKIERNI i KAWIARNI

przy ul. Górna Wilda 48

Proszę uprzejmie o łaskawe poparcie

Z poważaniem

JAN ZAREMBA

dg 4 216

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde
dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo.
i, w, z, & = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogło-
szenie nie może przekraczać 100 słów, w tem
5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811
i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują
się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświą-
teczne przyjmuje się do godz. 11.00.

1. DOMY-PARCELE

Parcelę kupię
do 2 000 mtr. 0.50 m kw. Pu-
szczykówku. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 47 656

Dom
nowy, okolicy Wilsona kupię,
wpłaty 30 000, Spieszne oferty
Kurjer Poznański zdg 48 553

Dom
śródmieściu murowany 1912, nie-
wymagający remontu, cena 61 000
wpłaty 30 000, reszta hipoteka
Bank Gosp. Krajowego. Informa-
cje administrator Dutkiewicz,
Chwaliszewo 70. zdg 48 487

Parcele
przy Cytadeli. Informacje św.
Leonarda 11. zdg 48 536

Dom - wille
wpłaty 20 000 zł kupię. Oferty
Kurjer Poznański zdg 48 782 3

Parcele — Sołacz
przy tramwaju korzystnie sprze-
dam. Oferty Kurjer Poznański
zdg 48 890

Kamienicę
Poznaniu kupię wpłace wille
wartości 50 000 dopłace gotówką
75 000. Oferty Kurjer Poznański
zdg 48 792

Sprzedam
wille nowoczesną z wszelkimi
wygodami wraz z zabudowaniami
garaż, stajnia większym ogrodem
w pobliżu Poznania. Wygodna
komunikacja autobusowa, auto-
busy szkolne. Nieruchomość ta
także do wynajęcia. Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 48 661

2. PIENIĄDZ

Wypożyczę
kilka tysięcy, krótki termin, agen-
tów wykluczam. Na odpowiedź
znaczek. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 48 555

Hipotekę
ca. 1000 dolarów na majątku
ziemskim, dobre miejsce, korzy-
stnie sprzedam. Oferty Kurjer
Poznański zdg 48 732

Złote
marki korzystnie sprzedam. Oferty
Kurjer Poznański zdg 48 739

4. OSOBISTE

Obrączki ślubne
zegarki, wszelka biżuterja poleca
po bardzo niskich cenach Firma
J. Biały, Wrocławska 2
nr 14 385

Chęci do pracy
człowiek naberą, znajdziesz
śniadanie
w Cukierni Webera Nowa 4.
nr 14 391

Trwała
ondulacja 7.50. 3 Maja 4.
zdg 48 730

Manicure
50 groszy. Podgórna 2.
zdg 48 778

6. OŻENKI

Kawaler
lat 25, posiadający dom ze skła-
dem szuka panny gotówka 16-18
tysięcy. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 47 149

7. SPRZEDAŻE

Ogródek działkowy
na Wildzie sprzedam. Szewska 14
m. 4. zdg 47 796

Maszyny do pisania
małe i duże, nowe i używane naj-
większy wybór, najniższe ceny
gwarancja Skóra S-ka Aleje
Marcinkowskiego 23 nr 15 407

Na cały świat
wysyłam swoje
pianina fortepiano
Największa
najlepsza fabryka
w Polsce B. Som-
merfeld Poznań,
ul. 27 Grudnia 15.
nr 13 045

Futra
najmodniejsze fasony, ceny naj-
niższe, reparacje, przeróbki, wy-
konuje pierwszorzędnie Magazyn
futer

Królikiewicz
tylko Podgórna 6
P/ 5354-38.58

Dwa
pokoje kuchnia, willa, zaraz wy-
dzierżawie. Sołacz Śląska 11
P/ 5722-56.201

Losy
wygrane 4 klasy
wypłacam
do I klasy

**Antoni Kedziora, kolektor, Po-
znań, Sieroca 5/8. zdg 48 040**

Działkowy
ogródek korzystnie sprzedam.
Poznań, D. Wilda 2 - 4.
zdg 48 253

Samochód

otwarty, ekonomiczny, po gene-
ralnym remoncie na nowych opon-
ach korzystnie sprzedam. Da-
browskiego 18. zdg 48 289

Fabryka

mydła i proszków do prania w
Poznaniu dobrze zaprowadzona
na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 47 710

Dobra egzystencja
i lokata kapitału
Dobrze prosperujące przedsię-
biorstwo branży elektrotechnicz-
nej, radjowej i t. p. w większym
mieście powiatowym natychmiast
do oddania. Potrzebny kapitał
15 000-20 000. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 48 547

Likwidacja mieszkania
część, ową sprzedaż urzędzenia
mieszkańcowego. Stolarska 1 - 13
zdg 48 558

Skład rzeźniczy
z dwoma ubikacjami, warsztatem
św. Marcina wynajme, gospodarz.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 611

Rower
dziecięcy. Składowa 12 - 15.
zdg 48 572

Ziemniaki
jadalne wybrane dostarcza do
domu po 3 zł 50 kg. Maj. Babki,
poczta Krzesiny. zdg 48 592

Maszyna
przedko szyjąca, naczyneczajna -
Plac Nowomiejski 1 a, parter.
zdg 48 593

Lóżka
żelazne, inne meble okazynie -
Konopnickiej 22, 11 zdg 48 602

Szafę
żelazną turządzenie fryzjerskie.
Adres Kurjer Pozn. zdg 48 729

Rower

meski, nowy, balonówka sprze-
dam. Adres Kurjer Poznański
zdg 48 512

**Ogrodnictwo-
gospodarstwo**

42 1/2 mórg z pięknym domem kil-
kopokojowym, z martwym i ży-
wym inwentarzem, w centrum
Piatkowa pod Poznaniem sprze-
dam natychmiast z powodu wyja-
zdu. Cena 45 000 zł gotówka. -
Wygodna komunikacja autobuso-
wa (30 gr). 5-7 minut jazdy do
miasta. Oferty do Kurjera Po-
znańskiego zdg 48 528

Nowe
urządzenie do kolonjalki sprze-
dam zaraz. Gen. Umińskiego 14,
skład (Wilda). zdg 48 722

Skład
kolonjalny mieszkaniem sprze-
dam. Informacje Kurjer Poznań-
ski zdg 48 532

Drogerje
skład farb, przybory rowerowe,
dobrze zaprowadzona z towarem,
gotówka 3500. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 48 743

Wózek
handlarski, waga sprzedam Pół-
wiejska 29 m 2. zdg 48 718

Meble
najtaniej poleca
Baranowski,
Poznań Podgórna 13. Pg 5323

Dom
sprzedam 2400 złotych. Białkow-
ski gospodarz Poznań, Wroniec-
ka 18. zdg 48 811/12

Okazja
Obraz szkół flamandzkiej tanio
Sieroca 5/8 - 5. zdg 48 869

1 silnik

prądu stałego mocy 5 KM przy
1000 obrotach na min. dla napie-
cia 440 V włącznie rozrusznika.

1 silnik

prądu stałego mocy 5 KM przy
1350 obrotach na min. dla napie-
cia 440 V włącznie rozrusznika.
Powyższe silniki używane lecz w
beznagannym stanie, są korzy-
stnie do nabycia. Oferty do Ku-
rjera Poznańskiego zdg 46 968/9

Wózek

dziecięcy w bardzo dobrym stani-
e sprzedam Podolskich 9, m. 4.
zdg 48 848

Restauracja

dobrze prosperująca kompletnym
urządzeniem, w mieszkaniem tanio.
Garstka, Kreta 24, m. 8.
zdg 48 520

Futro

żrebec francuskie, średnia figura,
prawie nowe sprzedam. 8 Maja
7, skład nabiału. zdg 48 880

Skład

kolonjalny mieszkaniem śródmie-
ściu okazynie sprzeza Jaskie-
wicz, Aleje Marcinkowskiego 27,
mieszkanie 13. zdg 48 894

Restauracje

mała śródmieście ożywną ulica
korzystnie sprzedam. Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 48 802

Okazyjnie

sprzedajemy używane meble jak
stare łóżka, szafy, stoly, kanapy,
biureczka, obrazy itp. po cenach
bardzo niskich. Zgłoszenia do ad-
ministracji Kurjera Poznańskiego
zdg 48 791

Meble kuchenne

najkorzystniej, wielk'm wyborze
poleca Skład Fabryczny Poznań,
Półwiejska 22, podwórze. dg 4193

Konle
wóz. Górna Wilda 92. zdg 48 714

Nowootwarty
Magazyn
Nowe ceny
Kapeluszy
damskich
„Alina”
właśc. Aniela Pietrzykowska,
27 Grudnia 15.
Asygnaty „Kredyt”, Pg 5560-59,64

Skład
dewocyny, papier, dobrym punkcie
korzystnie sprzedam. Wodna
1 zdg 48 642

Pluszowy
garnitur dywan, duże lustro, —
szafka z lustrem antyk. Romana
Szymańskiego 2 — 4. zdg 48 638

Przepisowe
Płaszczki
Mundurki
Fartuszki
poleca
M. Malinowski,
Fabryka Konfek-
cji Damskiej, Poznań, Stary Rynek
57. Przyjmuje asygnaty
„Kredyt”. dg 4218

Futra
różne, skunksowe kołnierze, spody,
modernizacja. Ratajczaka 26,
pierwsze piętro. zdg 48 674

11. KUPNA
Kwity lombardowe srebro, złoto
kupuje
„Lamus”
Strzelecka 1. Pr 5 355-56 186

Samochód
kryty, używany dobrym stanie
kupie. Oferty podaniem marki,
przebieganych kilometrów do Kur-
jera Poznańskiego zdg 46 035

Uwaga
Kupie za gotówkę kilka sypialni,
jadalni, gabinetów, saloników,
garniturów klubowych w skórce,
dywanów, lamp, oraz mebli an-
tycznych. Tani Skład Komisowy,
Wielka 25
zdg 48 583

Kunie
okazyjnie samochodów osobowy, —
marki Ford lub pedalowe. Oferty
Kurjer Poznański zdg 48 502

Motocykl
350 cm³, 4 taktowy. Ratajczaka
10. — Elekrotechnik,
zdg 48 491

Używaną
formę rur cementowych 20 cm,
podkładki kupie. Oferty Kurjer
Poznański zdg 48 716

Tygiel
drukarski ew. l. pod motor kupie.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 772

Kupię
pośpiesznie parcelę pod budowę
domku. Szczegółowe oferty Kur-
jer Poznański zdg 48 861

Pianino
krzyżowe kupię gotówka. Oferty
Kurjer Poznański zdg 48 766

Balony
o pojemności 50-60 litr. kupie. —
Zgłoszenia „Fras” Nast. Poz-
nań. Wielka 14. Pg 5736-39,61

Pianino
pierwszorzędne kupię spiesznie. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 762

Dobermana
lub boksa, czynnego i odchowane-
go kupie. Oferty opis i cena
Kurjer Poznański zdg 48 703

Kunie
silnik trójfazowy
5 KM, używany 220 v. 50 okresów
z rozrusznikiem, odpowiedniej
mocy, wszelkie silniki „zwarty”
z odpowiednią skrzynką przy-
łączoną. Oferty z ceną uprasza
Durnowski, mleczenia Matwy.
zdg 48 664

Cieżarówka
3-4 tonn. z przyczepką, lub bez,
w dobrym stanie kupie. Oferty
Z. Wodarczyk, Konin, wojew.
Łódzkie. zdg 48 658

12. DO WYNAJECIA
Tylko
„Be-Em-Es”
zdg 38 668

Siedmiopokojowe
Matejki 48. — zdg 47 382

Siedmiopokojowe
wykwintne, ciepłe I piętro 190. —
wysoki parter 170. —. Chelmo-
ńskiego 9. — zdg 47 181

Trzypokojowe
tylko urzędnikowi. — Marcelego
Mottego 3, stróżka. — zdg 48 554

Czteropokojowe
słoneczne, komfortowe, taras, o-
gród, przystanek tramwaju, go-
spodarz. Telefon 46-98, obejrzę
8-11. Wołyńska 11. Solacz.
zdg 48 606

Czteropokojowe
wykwintne, I piętro, willa Łazarz
Jarochońskiego 50 — 2, od 15. 10.
zdg 48 694

Trzypokojowe
z przynależnościami, II p., okoli-
ca Parku Wilsona, od zaraz. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 48 585

Pięciopokojowe
Waly Królowej Jadwigi. Adres
Kurjer Poznański zdg 48 589

Mieszkanie
3 pokoje kuchnia, III p. Fr. Ra-
tajczaka, od 1 10. do wynajęcia.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 48 589

Pokój
kuchnia meblami, Jackowskiego,
trzy-pokojowe Wilda. Zgłoszenia
Piotra Wawrzyniaka 32 — 2.
zdg 48 840

Trzypokojowe
Piekary.
„Jur”,
Piekary 26. — zdg 48 832

3 pokojowe
zwrot instalacji, 1/2 roku dzierż-
awy. Piekary 8 — 4. — zdg 48 814

3
2 komfort, mieszczenie przy Ma-
tejki, wskaże Świercz. Słowackie-
go 27. — zdg 48 825

Pokój
kuchnia korzystnie, gaz, elektr.,
centr. ogrzewanie, centrum, zgo-
da gospodarza, meblami oddam
zaraz. Oferty Kurjer Poznański
zdg 48 636

13. SZUKA MIESZK.

Szukam
pokoiu lub dwóch kuchnia, czynsz
zgoty. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 48 605

Młode
małżeństwo poszukuje pokoiu
kuchni od gospodarza. Oferty
Kurjer Poznański zdg 48 595

2
pokoiu z kuchnią poszukuje ur-
zędnik, placę zgoty. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 48 600

Małżeństwo
bezdzielnę poszukuje stróżstwa,
sumienny, trzeźwy. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 48 601

3-4
poszukuje na stałe podszale, —
elektr., łąz, okolicy Marcina. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 492

1-2
pokoi z kuchnią w śródmieściu,
placę zgoty. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 48 516

Szukam
mieszkania dwupokojowego z
kuchnią od gospodarza. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 48 733

2-3
pokoi z przynależnościami, okoli-
cy Rynku Jeżyckiego. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 48 834

Pokoiku
kuchnia, ewentualnie próżnego
pokoiu od gospodarza poszukuje.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 48 827/8.

Pokoju
lub pokoiu kuchnia śródmieściu
od gospodarza. Oferty Kurjer
Poznański zdg 48 855

Pięciopokojowego
komfortowego, czystego poszuku-
je wyższy urzędnik od 1. 11. —
Oferty Kurjer Pozn. dg 4211

Pokoju
kuchni poszukuje urzędnik. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 768

Architekt
szuka mieszkania 3-4 pokoje —
wprost od gospodarza, łązanka,
pierwszorzędne referencje. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 48 801

3-pokojowego
lepszego, słonecznego, centrum
poszukują dobrze sytuowani no-
wożeńcy. Zgłoszenia telefon 18-47.
zdg 48 175

Pewny płatnik
poszukuje 3-4 pokojowego kom-
fortowego okolicy Jeżyck. Łazarz
ewentualnie częściowo meblami.
Pośrednicy wykluczeni. Zgłosze-
nia Kurjer Pozn. zdg 48 673

15. POKOJE UMEBL.

Miły elegancki
spokojny, ewil. wspólny wypl. in-
teligentnym panom za 22,50 wżyl.
30 zł (kawa, herbata) zaraz, póź-
niej, Wierzbicice 15. I. m. 22. —
dom ogrodowy wprost (od 1-3.
6-8). — zdg 48 149

Elegancki
elektryczność. Woźna 13 a. — 1.
zdg 48 127

Lepszy
utrzymaniem bez. Grobla 1 b — 8
zdg 48 131

Stroma
26 — 5. — zdg 47 880

Pokój
frontowy, elektryka. Rom. Szy-
mańskiego 8, parter, prawo.
— zdg 48 548

Panu
Czesława 17. m. 7. — zdg 48 552

Spokojna
7 a — II. — zdg 48 561

Umeblowany
duży, słoneczny. Jasna 2 m. 5.
— zdg 48 563

Panu
z utrzymaniem czysty, centralne,
telefon. Św. Marcina 63 m. 8.
— zdg 48 567

Słoneczny, ciepły,
wygodami
Skryta 14 — 7. — zdg 48 607

Ciepły
cichy. Kanałowa 5 — 6.
— zdg 48 608

Komfortowy
elektryczność, niekrepujący. Po-
znańska 27, m. 6. — zdg 48 614

Frontowy
ścielnie umeblowany. Plac Nowo-
miejski 6 — 19. — zdg 48 582

Małżeństwu
z kuchnią. Wybickiego 8. m. 12.
— zdg 48 596

Frontowy
jedno, dwuosobowy. Polna 1 —
m. 17. — zdg 48 504

Pokój
wszelkie wygody. Bukowska 15,
m. 7. — zdg 48 496

Pokój
panu na dobrem stanowisku. —
5 Maja 3 — 17. — zdg 48 494

Dwuosobowy
frontowy, pościel, elektryczność.
Mostowa 4 a. — 7. — zdg 48 521

Nowomiejski
6 a — 25, jednoosobowy, pani sta-
nowisku. — zdg 48 698

Poplińskich
12 a — 15. — dg 4209

Pokój
dobrze umeblowany. Półwiejska
1, m. 12, wejście Strzeleckiej.
— zdg 48 727

Pokój
umeblowany z elektryką do wy-
najęcia od 1-go października. —
Aleje Marcinkowskiego 1, m. 3,
(dom narożnikowy). — zdg 48 538

Pokój
słoneczny do wynajęcia. Grun-
waldzka 20 a, m. 8, do 12-tej i od
15-18. — zdg 48 541

Wspólny
panience. Żydowska 5 — 16.
— zdg 48 756

Niekrepujący
wygodami. Grobla 6 — 9.
— zdg 48 754

Kręta
6 — 1, wysoki parter, utrzyma-
niem. — zdg 48 752

Pokój
Ratajczaka 11 a, mieszkanie 101.
— zdg 48 750

Łakowa
19 — 4. — zdg 48 744

Plac Wolności
6. m. 15, czysty, słoneczny, łąz-
ka, jednoosobowy, dwuosobowy
lub na biuro, telefon. — zdg 48 742

Jackowskiego
21, mieszkanie 11, śluczny, dwu-
osobowy, też utrzymaniem.
— zdg 48 740

Umeblowany
Piekary 5 — 6. — zdg 48 739

Pani
słoneczny, elektryczność, łąz-
ka. Langiewicza 8 — 3.
— zdg 48 736

Focha
55 — II, prawo. — zdg 48 721

Dwuosobowy
dworek Focha 21, front II, Syp-
niewska. — zdg 48 715

Solidnemu
panu czysty pokój. Maleckiego 27,
m. 4. — zdg 48 833

Pokój
1-2 osób. Działwiłłach 10 — 1.
— zdg 48 837

Czysty
tanie dwuosobowy. Focha 76 — 5.
— zdg 48 835

Cieszkowskiego
6 — 6, jedno- dwuosobowy.
— zdg 48 817

Półwiejska
2 — 6 (utrzymaniem) pianino,
także wspólny śmieciokłasiści.
— zdg 48 775

Wynajmę
pokój. Spokojna 25 a, m. 9.
— zdg 48 776

Ładny
dla solidnego pana Aleje Marsz.
Piłsudskiego 29 — 5. — zdg 48 773

Pani
u samotnej Dubrogowska, Chwa-
liszewo 27/28 — zdg 48 771

Wspólny
paniom. Wod. a 19 — 6. — zdg 48 636

Kuchenna gazowa
czysty, słoneczny pokój umeblow-
wany, światło elektr. Nowy Ry-
nek 14/15. m. 10. — zdg 48 559/40

Niekrepujący
dla pana. Mostowa 24, m. 15.
— zdg 48 868

Solidnemu
duży, frontowy, z wygodami. —
Towarowa 20 — 3 — zdg 48 859

Frontowy
jedno, dwuosobowy. Mickiewicza
34, m. 12 — zdg 48 853

Pokój
Szewska 19 — 7. — zdg 48 845

Pokój
2 osobowy utrzymaniem dla mło-
dzieży uczącej się, dom kultural-
ny. Wielkie Garbary 18, m. 4.
— zdg 48 844

Słowackiego
39 — 9, dwuosobowy — zdg 48 829

Pokoik
Jackowskiego 17 — 8. — zdg 48 821

Dwuosobowy
Łakowa 9 — 6. — zdg 48 832

Dwuosobowy
(Stary Rynek) Zamkowa 5 — 5.
— zdg 48 769

Niekrepujący
fortepianem — bez. Szwajcarska
19 — 9. — zdg 48 875

Matejki
2. — 2. — zdg 48 873

Spokojna
27. — 2. — zdg 48 872

Kulturalnemu
pokój utrzymaniem. 27 Grudnia
9, m. 3. — zdg 48 895

Niekrepujący
jedno lub dwuosobowy, frontowy
utrzymaniem — bez. Szkolna 11,
m. 6. — zdg 48 899

Podgórna
2 a — 9 utrzymaniem — bez.
— zdg 48 900

Niekrepujący
wygodami utrzymaniem — bez. —
Różana 4 — 6. — zdg 48 904

Pana
niekrepujący. Nowy Rynek 4 —
19. — zdg 48 785

Półwiejska
5 m. 4 parter dwa pokoje 3 oso-
by utrzymaniem, bez. pościela,
bez. — zdg 48 781

Próżny
duży, frontowy, biuro. Marcina
15 — 5. — zdg 48 765

Pokoik
panience. Półwiejska 7 m. 6.
— zdg 48 764

Niekrepujący
noblisy elektryczność. Waly Ja-
na III 11-4. — zdg 48 710

Jedno - dwuosobowy
elektryka łązanka kaloryfery poc-
zątek Drogi Debińskiej willa.
Adres Kurjer Pozn. zdg 48 708

27 Grudnia
5 — 8. — zdg 48 705

Umeblowany
lub próżny, elektryczność. Szwa-
carska 16 m. 15. — zdg 48 700

Pokój
Ratajczaka 14 m. 21. — zdg 48 694

Męski
wszelkimi wygodami. Strzelec-
ka 3b m. 8. — zdg 48 688

Pokoik
z ogrzewaniem zaraz. Zacisze 2,
II piętro, rór Jasnej. — zdg 48 628

Próżny
kuchenna gazowa, Słowackiego
35 — 11. — zdg 48 877

Niekrepujący
Plac Sapieżyński 5 — 6.
— zdg 48 882

Dwuosobowy
Marcin 13 — 10. — zdg 48 884

Komfortowy
jedno- ewentualnie dwuosobowy,
niekrepujący, centralne od 1. 10.
Mielżyńskiego 5, m. 8.
— zdg 48 886

Korzystnie
dwn- jednoosobowy. Kossaka 21,
m. 3, Wilsona. — zdg 48 888

Pierackiego
19 — 6. — zdg 48 790

Umeblowany
pokój centralnym ogrzewaniem
odnajme. Miłyńska 4, m. 4.
— zdg 48 668

Niedziela, dnia 29 września.
9.00 tr. z Warszawy: 9.15 me-
lodie operetkowe — płyty; 9.40
tr. z Warszawy: 9.50 program z
Lwowa. Po nabożeństwie: muzy-
ka z p-nt z Warszawy; 11.57 tr.
z Warszawy i Krakowa: 12.03
pogadanka dla dzieci p. t. „Ska-
ry na śmietniku”; 12.15 tr. z War-
szawy: 14.20 koncert życzę z płyt
15.00 tr. z Wilna; 15.45 tr. z War-
szawy; 16.45 „Cała Polska spie-
wa”; 17.40 mizawki regionalne —
audycja muzyczno-słowna; 18.00
recital śpiewaczy Stani Zawadzkiej;
18.30 tr. z Wilna; 19.00 pro-
gram; 19.10 wiad. sportowe z Po-
znania; 19.15 koncert reklamowy;
19.25 „Polski i Witas śpiewa-
ją piosenki” — płyty; 19.45 tr. z
Warszawy; 21.00 tr. z Lwowa i
Warszawy; 21.45 wiad. sportowe
z wszystkich rozgł. pol.; 22.00
tr. z Warszawy; 23.05 płyty.

WARSAWA
Sobota, dnia 28 września.
6.30 audycja por.: 11.57 sygnał
czasu; 12.03 dziennik; 12.15 kon-
cert; 13.25 chwilka dla kobiet;
14.30 utwory fortepianowe; 15.00
„Kłopoty redaktora” Bolesława
Prusa; 15.15 gielda; 15.25 nasz
handel morski; 15.30 koncert;
16.00 lekcja języka francuskiego;
16.15 utwory na gitarze; 16.30 —
skrzynka techniczna; 16.45 „Cała
Polska spiewa”; 17.00 „Walka z
bezrobociem i marnotrawstwem
pracy” — odczyt; 17.15 nowości z
płyt; 17.45 „Świat naszych zwier-
ząt” pog.; 17.50 „Lublin” pogad-
anka; 18.00 słuchowisko dla dzie-
ci „Złota kaczka”; 18.30 przegląd
wydawnictw; 19.44 koncert; 19.00
przebieg prasy rolniczej; 19.10

PROONUJEMY
„LAMPOWICZOM”
na sobotę:
19.00 Kolonia (455.9): We-
ber: Duo koncertante na klanet-
nie i fortepian. — Mozart;
Trio Es-dur, 20.00 Budapest
„Missa solemnis” Beethove-
na. 21.00. Kowno: Koncert
wieczorny; Bizet: Fantazja z
opery „Carmen”. — Weber:
Zaproszenie do tańca, walc.
— Dworzak: Tańce słowiań-
skie. 22.10 Wiedeń: Sonata
B-dur op. 100 Beethovena.

WARSAWA
Sobota, dnia 28 września.
6.30 audycja por.: 11.57 sygnał
czasu; 12.03 dziennik; 12.15 kon-
cert; 13.25 chwilka dla kobiet;
14.30 utwory fortepianowe; 15.00
„Kłopoty redaktora” Bolesława
Prusa; 15.15 gielda; 15.25 nasz
handel morski; 15.30 koncert;
16.00 lekcja języka francuskiego;
16.15 utwory na gitarze; 16.30 —
skrzynka techniczna; 16.45 „Cała
Polska spiewa”; 17.00 „Walka z
bezrobociem i marnotrawstwem
pracy” — odczyt; 17.15 nowości z
płyt; 17.45 „Świat naszych zwier-
ząt” pog.; 17.50 „Lublin” pogad-
anka; 18.00 słuchowisko dla dzie-
ci „Złota kaczka”; 18.30 przegląd
wydawnictw; 19.44 koncert; 19.00
przebieg prasy rolniczej; 19.10

WARSAWA
Sobota, dnia 28 września.
6.30 audycja por.: 11.57 sygnał
czasu; 12.03 dziennik; 12.15 kon-
cert; 13.25 chwilka dla kobiet;
14.30 utwory fortepianowe; 15.00
„Kłopoty redaktora” Bolesława
Prusa; 15.15 gielda; 15.25 nasz
handel morski; 15.30 koncert;
16.00 lekcja języka francuskiego;
16.15 utwory na gitarze; 16.30 —
skrzynka techniczna; 16.45 „Cała
Polska spiewa”; 17.00 „Walka z
bezrobociem i marnotrawstwem
pracy” — odczyt; 17.15 nowości z
płyt; 17.45 „Świat naszych zwier-
ząt” pog.; 17.50 „Lublin” pogad-
anka; 18.00 słuchowisko dla dzie-
ci „Złota kaczka”; 18.30 przegląd
wydawnictw; 19.44 koncert; 19.00
przebieg prasy rolniczej; 19.10

WARSAWA
Sobota, dnia 28 września.
6.

22. ZGUBY

Wyżel
brązowy wabi się „karo“ zaginal. T. Jaruszewski. Wozna 6. zdg 48 889

23. ROZMAITE

Futra
elegancko wykon. uskutecz. niam wszelkie przeróbki. Rataczka 33 — 10 zdg 48 383

Kuchmistrz
cukiernik pierwszorzędna praktyka poleca się na wszelkie uroczystości lub osady. Czamański. Poznań, Chwaliszewo 70. zdg 48 381

Swedzenie
oraz wyrzuty skórne usowa Krem Lain-Aze (z kognikiem). — Niezszkodliwy kosmetyk. usuwający wady naskórka. ng 14 635

Salon
mód damskich wykonuje solidnie. tania. szybko. Garnarska 3. — parter. zdg 48 333

Krawcowa
długoletnia praktyka pierwszorzędnych magazynach mód poleca się na majatki i poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 584

Obiady
wymienite. Słowackiego 8, piaty dzwonek. zdg 48 514

Krawcowa
szyje elegancko suknie od 2 zł. płaszcz od 7 zł. kostjumy od 8 zł. Półwiejska 3, m. 17. zdg 48 323

Akuszerka
Krajewska Strzelecka 2 przy Świątokrzyskim przyjmuje, udziela porady pomocy. Pg 5357-56.217

Renty
niemieckie (Knappschaft) załatwiam i przypieszam w Berlinie i Wrocławiu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 701

24. NAUKA

Wyższe kursy języka angielskiego
pod protektoratem Towarzystwa Polsko-angielskiego rozpoczynają się 1 października. Piaty rok istnienia! Kierownik: Dr. Arend. B. A. (Lond.). lektor uniwersyte. Zapisy codziennie piątek — ósmej. Rzeczypospolitej 9 (Szkoła im. Kopernika). dr 4150

Szkoła tańców Szorskiego
Pierackiego 12. telefon 38-08. zdg 47 128

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowska III nowy kurs 1 października zdg 47 978

TEATRY

Poznań, piątek, 27. 9.

TEATR POLSKI — Dziś „Intryga i miłość“, gościnnie występ Ludwika Solskiego.

Sobota, 28. 9. „Intryga i miłość“, gościnnie występ Ludwika Solskiego.

TEATR NOWY — Dziś „Trafika pani generałowej“, premiera.

CYRK STANIEWSKICH: Dziś: Przedstawienie o godz. 8.30 w.

KINA

Poznań, piątek, 27. 9.

APOLLO: „Mężowie do wyboru“.

CORSO: „Miasto pod Terorem“.

GONG: „Czy Lucyna to dziewczyna“.

GWIAZDA: „Złodziej serc“.

METROPOLIS: „Fedora“.

OŚWIATOWE T. C. L.: „Drewniane krzyże“ oraz „Czarowny sen“.

RENAISSANCE: „Dzielny chłopiec“ oraz „Synowie Pustyni“.

SŁOŃCE: „Powrót Frankenstein“.

SPINKS: „Pożądana“.

ŚWIT: „Poco pracować“ z Filipem i Flapem.

TECZA-LAZARZ: „Roześmiane oczy“.

TECZA-WILDA: „Wiktor czy Wiktorja“.

WILSONA: „Gorzka Herbata Generała Jen“.

Kursy

kroju, szycia. Nowak, kierownik. Wrocławska 33. dzg 4 104

Jakania
oraz wszelkich wad wymowy ucząca radykalnie raz na zawsze swoim własnym wypracowanym systemem, który już wyleczył setki ludzi. Dużo świadectw. Lange-Wynukowski, Dąbrowskiego 34, m. 15, dom ogrodowy, pnr. 5-7 codziennie. zdg 48 461

Wieczorny
specjalny kurs księgowości, stenografii, maszyn i korespondencji. Kursy handlowe Sawickiego. Pl. Wolności 2, m. 8. Zgłoszenia każdego czasu. Pg 5717-59.17

Szkoła tańców Szczurkówny
Pocztowa 23. zdg 48 550

Artystka
malarzka, szkoły wiedeńskiej. udziela lekcji. Zgłoszenia dziennie 13-14. Wrocławska 3 — 6. zdg 48 568

Lekcyj
gry na fortepianie udziela dyplomowana nauczycielka. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8 (dom naróżnikowy). zdg 48 537

25. MUZYKA

Lekcyj
fortepianu w domu, dyplomowana nauczycielka Lewandowska. Ostroroga 32, I. zdg 48 526

Klarnecista
saksofonista wolny od 1. 10. br. Zgłoszenia „Rutynowany“. Kurjer Poznański, Gdynia. ng 15 429

Szkoła Muzyczna Chopina
27 Grudnia 19 — przyjmują każdego czasu uczniów. początkujących — zaawansowanych. zdg 47 035/6

Kwartet
potrzebny. Podać instrumenty, gaże. Kawiarnia, Rawicz, Rynek 8. zdg 48 863

Saksofonista
klarnet, jacek, boczny instrument. Oferty zaraz Serafiński. Inowrocław, Toruńska 2, m. 4. zdg 48 657

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Nauczycielka
młoda, pierwszorzędny dyplom państw. seminarium, również perfektnie niem., franc. szuka posady prywatnej. Oferty: Poczta Ostrowite koło Chojnic „Z 880“. ng 15 401

Nauczycielka
(zezwolenie) szycie buchalteria przygotuje do I gimnazjalnej oraz młodsze. Pensja dwadzieścia. Poczta Wiazowna, młyn „Adamówka“ województwo Warszawskie „Nauczycielce“. zdg 48 476

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 308

Oddam
syna na praktykę do pierwszorzędnego fryzjera za wynagrodzeniem. Oferty proszę składać do Kurjera Pozn. zdg 48 266

Ekspedjentka
branży tytoniowej poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 543

Dziewczyna
z prowincji poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 560

Dziewczyna
do wszystkiego zmieni posadę od 1. 10. Oferty Kurjer Poznański. zdg 48 513

Dzielnia
energiczna nauczycielka przed-szkola, bardzo dobre świadectwa, obecnie na posadzie kierowniczej, szuka odpowiedniego zajęcia od 1. 12. br. lub 1. 1. 36. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 839

Młodsza
z prowincji cośkolwiek z gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 836

Starsza
uczniwa szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 833

Dziewczyna
starsza wiejska bez rodziny, uczniwa, skromna, szuka posady do mniejszej rodziny spokojnym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 831

Szuka
posługi, czyste z gotowaniem, od pierwszego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 578

Szukam
pracy jako woźny, lub garderobiarz — portjer, mam dobre polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 518

Dziewczyna

poszukuje posady (dobre długoletnie świadectwa) do dwójga osób za samodzielną w Poznaniu. Oferty Potocki. Mosina. Lipowa 5 ng 15 457

Kasjerka - ksiązkowa
z dłuższą praktyką nawskroś sumienna, wszelkie prace biurowe poszukuje posady. Dobre referencje. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 687

Biuralistka
biegła w wszelkich pracach: stenografii, polskiej, niemieckiej, maszyn. książkowość korespondencja polska, niemiecka, francuska. Wolna od 1. 10. Poważne referencje. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 490

Inteligentna
starsza zaufana panna, językiem niemieckim, dobrimi świadectwami szuka posady wychowawczyni, wyroczycielki. Zna gotowanie. szycie. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 488

Szukam
posługi z dobrimi poleceniami. — gotowaniem 15. 10. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 517

Gospodyni, kucharka
z wykwintnym gotowaniem, chowaniu drobiu poszukuje posady na majątek lub Poznaniu od 1. 10. 1935 r. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 520

500 zł
kaucji złożę, obejmując posadę inkasenta, woźnego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 533

Szukam
posady gotowaniem za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 741

Dziewczyna
gotowaniem do wszystkiego szuka posady 1. 10. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 737

Gospoia
młodsza z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 755

Maszynistka-korespondentka
rutynowana z dobrimi referencjami szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 48 613

Dziewczyna
pierwszorzędnie polecona, zdolna, uczniwa, ze znajomością gotowania, własną posadą, przyjmie posadę do dzieci lub małej rodziny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 570

Absolwent medycyny
poszukuje posady, zastępstwa, ewtl. przedstawicielstwa naukowego jako propagandzista. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 612

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego do 1-2 osób. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 685

Kucharz
ogrodnik z dobrimi świadectwami, mała rodzina, szuka od 15. 10. posady. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 864

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 858

Starsza
uczniwa z gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 851

Cukiernik
poszukuje posady, miejscowość obojętna. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 48 847

Dziewczyna
ze wsi poszukuje miejsca do wszystkiego lub dzieci od 1. 10. 35 r. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 822

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego szuka posady od pierwszego. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 684

Służąca
młoda szuka posady od 1. lub 15. paźdz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 878

Dziewczyna
starsza uczniwa i pracowita poszukuje całodziennych posługi. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 879

Posługi
z dobrimi świadectwami poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 803

Dziewczynie
uczniwa dobrem gotowaniem która zajmie się domem szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 784

Posługaczka
rozumie wszelką pracę szuka pracy zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 763

Dziewczyna
starsza uczniwa lubiąca czystość z dobrem gotowaniem i dobrimi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 761

Kucharka

sprzątaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 706

Sierota
z prowincji dobrimi świadectwami szuka posady do prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 691

Sierota
22 lata, szuka pracy z szyciem i prasowaniem bielizny. Łaskawe oferty proszę Kurjer Poznański zdg 48 630

Młodsza
dziewczyna uczniwa dobrze polecona szuka posady z wszystkimi praniem. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 48 645

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 649

Urządnic
gospodarczy, względnie pisarz, kawaler, szkoła rolnicza, 8-letnia praktyka, obeznany z wszystkimi działami gospodarstwa rolnego i hodowlanego, energiczny i uczciwy poszukuje zaraz posady. — Zgłoszenia Stanisław Łuczak, Dobrzyca, pow. Krotoszyn. zdg 48 663

Inteligentna
dzielnia, przyjmie posadę propagandzistki zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 662

Ekspedjentka
szkoła wydziałowa, kilkoletnia praktyka szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 659

Posługi
poszukuje kucharka z pierwszorzędnym gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 393

Sierota
poszukuje posady do dzieci i wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 392

Wiejska
uczniwa, oszczędna, samodzielnym, dobrem gotowaniem, dobrimi poleceniami, szuka posady lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 234

27. WOLNE MIEJSCA

Pokojowa
która służyła w większych domach, mogaca się wykazać dobrimi świadectwami i referencjami, potrzebna zaraz do wili w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 229

Rządca administrator
doświadczony, samodzielny, pod ogólna dyspozycję potrzebną zaraz na majątek 3 000 mórg. Na odpowiedź znaczek. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 474

Uczennica
do składu instrumentów muzycznych, muzyka pierwszorzędna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 293

Propagandzistki
inteligentne, reprezentacyjne do propagandy kawy słodowej potrzebne zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 509

Zarządczyni
gospodyni wyspecjalizowana hodowli drobiu od 1. 10. Zgłoszenia kopja świadectw hr. Mycielska, Gałowo p. Szamotuly. zdg 48 508

Posługaczka
potrzebna. Adres Kurjer Pozn. zdg 48 544

Poszukuje
akwizytorów ubezpieczeniowych na prowincje. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 557

Fryzjerka
dzielnia potrzebna na stałą wypomóżkę. Rynek Śródecki 9. zdg 48 566

Służąca
do wszystkiego. Bukowska 31 — m. 11. zdg 48 574

Uczennica
fryzjerska. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 505

Posługaczka
z poleceniami, praniem 1. 10. — Grochowe Łaki 3 — 16. zdg 48 499

Dekorator
branży tow. krótkich. Górna Wilda 48. zdg 48 497

Aplikanta
z kół kupieckich na początek bezpłatnie poszukuje adwokata. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 513

Pokojowa
tylko uczniwa z praniem, Gniatczyńska, ul. Słowackiego 3, m. 6. zdg 48 519

Ekspedjentka
do składu rzeźniczego potrzebna. Kordylewski, Poznań, Piotra Wawrzyńska 15. zdg 48 751

Ekspedjentka
branży obuwia potrzebna zaraz. Kempniński, St. Rynek 43. zdg 48 717

Emulsja „Erbe“
z tranu norweskiego
zawierającego 500 jedn. Witamin A
i 250 „ Witamin D
ng 14 658/9

Dziewczyna
wiejska gotowaniem i wszelkiej pracy potrzebna 1. 10. br. do samotnego pana, miasto na prowincji. Zgłoszenia Skarbowska 6, m. 8. zdg 48 760

Młody
księgowy korespondent potrzebny. Zgłoszenia „Par“ księgowy korespondent potrzebny. Zgłoszenia „Par“ pod 39.62. Pg 5739-39.62

Fryzjer
wypomóżkę. Wodna 21. zdg 48 622

Młodsza
dziewczyna (pokojowa) tylko z najlepszymi świadectwami potrzebna. Wyspiańskiego 7. zdg 48 915

Podróżujący
do sprzedaży maki krupów na składy kolonialne może się zgłosić. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 787

Posługaczka
młodsza praniem. Marcin 59-4. zdg 48 779

Ekspedjentka
do towarów krótkich. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 48 712

Młoda służąca
przechodnia do wszystkiego zaraz potrzebna. Cukiernia, Przecznicza 7, Poznań. zdg 48 695/6

Zaufanych
przedsiębiorczych przedstawicieli, zaszczytna praca — liczba ograniczona, rejony: Gniezno, Mogilno, Żnin, Wyrzysk, Oborniki, Opalenica, Wolsztyn, Krotoszyn, Kępno, Jarocin. Być zapewnionym. Załączyć znaczek. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 866

Uczeń
potrzebny. Piekarnia, Grobla 1b. zdg 48 854

Prasowaczka
uczennica potrzebna. Matejki 39. zdg 48 842

2 ekspedjentki
zaraz. Woch. Stary Rynek 54. zdg 48 841

Fryzjerka
dobra, może się zgłosić. Wielkie Garbary 32. zdg 48 683

Fryzjer
stała. Szamarzewskiego 10. zdg 48 818

Gospoia
kucharka potrzebna. Golęcin. — Dwór, Nowakowska, dojazd dziewczątka. zdg 48 777

Ekspedjentka
branży delikatesów zaraz. Poznański Dom Delikatesów, Szkoła 5. zdg 48 774

Służąca
silna wszystkiego. Waly Jana III 11 — 4. zdg 48 709

Gorzelały - książkowny
ewtl. bez prawa kierownictwa, książkowość Pom. Izby Rob., samotny, skromnych wymagań, dobrane polecenia, potrzebny od zaraz. Oferty z odpisami świadectw bezzwrotnych, podaniem ostatnich warunków: maj. Bieli-ce, p. Krotoczyn Pomorskie. zdg 48 655

Fryzjerka
znająca dobrze wodną ondulację potrzebna. K. Jasiński Katowice, ul. Plebiscytowa 25. zdg 48 654

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Grobla 22, m. 26, między 4 — 6 popołudniu. zdg 48 892

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem, skromnych wymagań zaraz. Św. Marcin 26, m. 5. zdg 48 619

Pokojowa
potrzebna — czysta — silna. — Adres Kurjer Pozn. zdg 48 679

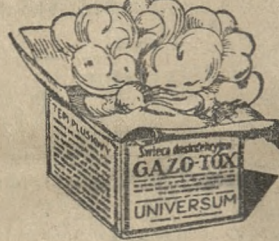
Urządnic gospodarczy
(pisarz) młody, z dobrimi świadectwami poszukiwany do majątku pod Warszawą. Całkowite utrzymanie i 50 zł pensji miesięcznej. Zgłoszenia J. Kowerski, Katowice, 18 ul. Kochanowskiego. zdg 48 660

28. ROZRYWKA

Poco pracować?
W kinoteatrze „Świt“ z Filipem i Flapem po raz pierwszy w Poznaniu. ng 14 463/4

Kino Tęcza Wilda
Wiktor czy Wiktorja. zdg 48 816

Kino Tęcza Łazarz
Roześmiane Oczy. zdg 48 885

GAZO-TOX tępi radykalnie pluskwy, mole i t. p.
Żądać w aptekach i drogerjach
FABRYKA UNIVERSUM
Poznań ng 14873

Humor zagraniczny

— Nabyłbym chętnie ten obraz, ale czy da mi pan gwarancję, że obraz nie przedstawia nic nieprzyzwoitego? (Prager Presse).

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc październik 1935 r. za oba wydania razem w Poznaniu w